

VARJORIKKO 1/2019

ARTEMIS KELOSAARI:
RAATOTEORIA

NADJA SOKURA:
KAUKAISET TAIVAAT

VARJORIKKO

1/2019

Sisällys:

Pääkirjoitus	3	Kuvitus: Camilla Kantola; muokatut
Juho Karkinen: Tuhkan herra	4	tekijänoikeusvapaat kuvat: Pixabay; Pexels;
Suvi Kauppila: Peilityttö	17	Yesterdays-Paper.
Teemu Korpijärvi: Herra Craigfordin perhe	24	Kirjoittajat: Juho Karkinen, Suvi Kauppila,
Mikko Rauhala: Vartija	39	Artemis Kelosaari, Joonas Kinnunen, Teemu
Nadja Sokura: Kaukaiset taivaat	45	Korpijärvi, Mikko Rauhala, Nadja Sokura.
Artemis Kelosaari: Raatoteoria	64	Tekstien ja kuvien tekijänoikeudet ovat
Joonas Kinnunen: Kuningas Ludvig		tekijöillä.
Z:n nälkä	75	Avustajat: Suvi Kauppila, Leila Paananen.
		Ilmestymispäivä: 10. 4. 2019

Yhteystiedot:

Vastaava toimittaja: Camilla Kantola
varjorikko@gmail.com

Pääkirjoitus

Varjorikon kevään 2019 numeron teemana on *kauhu ja tuho*.

Tämänkertaiset novellit edustavat tyylillisesti erityisesti sitä, mikä edellisessä numerossa spekulatiivisen fiktion kirjosta puuttui. Mukana on numeron teemoihin liittyviä tieteisnovelleja ja fantasiaa sekä tietysti kauhugenreä.

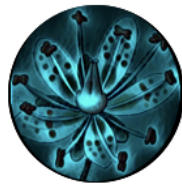
Tämänkertaisessa Varjorikossa tavaataan yliluonnollisia olentoja. Artemis Kelsaaren Raatoteoria ja Joonas Kinnusen Kuningas Ludvig Z:n nälkä sisältävät kumpikin eläviä kuolleita tai zombeja. Tarinoiden näkökulmat ovat kuitenkin hyvin erilaiset. Mikko Rauhalan Vartijan päähenkilö puolestaan on enkeli, jonka maanpäällisen elämän suunta on hukassa.

Tuho voi olla henkilökohtaista. Teemu Korpijärven Herra Craigfordin perhe -tarinassa lammesta löytyy kohtalokas mysteeri. Suvi Kauppilan Peilityttö -novellissa epätavallisesti käyttäytyvät peilit ajavat päähenkilön ahtaalle.

Tuho voi myös saada maailmanlaajuisia mittasuhteita. Nadja Sokuran Kaukaiset taivaat -novellissa planeettojenvälinen rauha särkyä odottamattomalla tavalla. Juho Karkisen fantasianovellissa Tuhkan herra taidemaalarin perhe-elämä vaarantuu, kun maailmanloput odottavat toteuttajaansa.

Pelottavia ja eeppejä lukuhetkiä!

Camilla Kantola

Tuhkan herra

Juho Karkinen

Antent Imon, maailmanloppujen jumala, sipaisi pensselillä viimeisen viivan posliini-vaasiin, katseli hetken feeniksiä esittävää maalausta ja asetti sitten vaasin hyllylle kuivumaan tusinan muun seuraksi. Yksinäinen muurahainen vipelsi puuhyllyä pitkin, ja valo paistoi sisään kapeasta ikkunasta valaisten maalitahrojen ja hylättyjen siveltimien peitossa olevat lattialankut. Antent ei paljoakaan piitannut siisteydestä tässä elämässä. Oikkujen vaihtaminen uusiin toi tervetullutta vaihtelua syntymien kehään.

"Kulta," Antent huikkasi kuivatesaan käsiään kangasliinaan, "haluatko kokea olemassaolosi merkittävimmän taide-elämyksen?"

"Tuhkat minä siitä," kuului ääni pihalta, ja Docen punahiuksinen pää ilmestyi avonaisen oven takaa. Hän rypisti otsaansa. Jotain oli pielessä. "Olen nähnyt elämyksiäsi jo aivan tarpeeksi. Tuota, anteeksi jos vaihdan puheenaihetta, mutta parvi kruunun miehiä kysyy sinua portilla." Vaimon katse viipyi maalitahrojen täplittämällä työtakilla. "Pyydänpö heitä odottamaan että vaihdat vaatteet? Heillä on papitar mukana, joten..." Doce ääni hiipui. "Oletko kunnossa?"

Pappi. Ei. Ei vielä. Ei nyt, kun kaikki meni niin hyvin. Antent päästi tärisevän henkäyksen. Miksi hänellä oli niin kylmä?

Hän oli tuhka, feeniks, uudelleensyntymän polttava tuli. Hän ei pelännyt kuolemaa. Hän oli voittanut sen vuosisatoja sitten. Mutta *jokin*... jokin Docen silmissä sai hänet vavahtamaan.

Kun Kaikkivalta huomaisi että hän ei ollut suorittanut tehtäväänsä, hän valitsisi jonkun toisen suorittamaan sen loppuun. Tämä kuolema olisi hänen viimeisensä.

Antent nousi ylös matoltaan. Hitaasti, niin ettei jäsenten tärinä näkyisi, ja kiitolisena siitä, että Doce ei nähnyt hänen kasvojaan. Hän ei kuitenkaan pystynyt estämään hien valumista pyyhkimättä sitä – silloin hän paljastuisi. Hän siis antoi nesteen valua nenänpäästä huulille, sitten leualle ja tippua alas maton reunahapsujen väliin.

Antent odotti hetken, että hiki kuivuisi. Turhaan. Luovuttaneena hän kääntyi, käveli lattialankkujen poikki Docen luo ja antoi vaimolleen suukon poskelle. Docella oli päällään valkoiset housut ja tummanvihreä liivi, joka kiinnittyi edestä kolmella puunapilla. Hän oli taas unohtanut hihansa ylös. Hän katseli Antentia vihreillä, kirkkailla silmillään.

"En ole kotona," Antent sanoi.

"Enhän minä nyt niin voi sanoa," Doce sanoi, nytkäytti päällään ulos. "He näkevät minut nytkin. Pitäisikö minun väittää heille, että puhuin tuulelle?" Hän nojasi eteenpäin. "An, sano ettet ole tehnyt

mitään liian idioottimaista.”

”En tietenkään.” *Lasketaanko kymmenkunta maailmanloppua?*

Antent marssi pihaviheriön poikki. Hän tunsu tulen kuplivan sisällään, tunsu kuinka se halusi peittää taivaan harmaaseen vaippaan. Hän voisi päästää sen ulos, antaa tulen vuotaa takaisin silmiinsä. Sanoa sanat: ”Kahdeksan vanhaa, yhdeksän vanhempaa, yksi todellinen”. Se riittäisi. Antent näki mielessään kuinka tuhka peittäisi hänen saappaidensa alla taipuvat ruohonkorret, imeytyisi ihmisten keuhkoihin ja saisi heidät yskimään. Tukahduttaisi sivilisaation auringottomaan huntuun vuosiksi kerrallaan, laavaa sylkevien tulivuorien katveeseen. Hän kuolisi toimituksessa, räjähtäisi kuin ruutitynnyri – vain tehdäkseen saman uudelleen vuosisatoja myöhemmin uudessa elämässä. Uudessa maailmassa.

”Isi, Isi!” Mosha. Poika leikki pihan ainoan omenapuun alla. Omenankanta oli jäänyt pienokaisen hampaiden väliin, ja hän nyki sitä irti säteilevä virne kasvoillaan. ”Pa! Leikkimään!”

”Myöhemmin!” Antent huusi takaisin. ”Isi ei pääse, on töitä!”

Antent jätti Moshan pettyneet kasvot taakseen. Tuo ilme painoi kuin lyijy.

Miten Mosha kykenisi elämään siinä tukehduttavassa maailmassa, joka Antentin oli määrä luoda? Maailmassa, jonka Antent tunsu paremmin kuin oman sielunsa? Tuhka imeytyisi noidenkin valkoisten hampaiden välistä ja punehduttaisi viattomat silmät. Kyyneleet valuisivat pitkin pyöreitä poskia. Vanat jättäisivät puhtaat rannut jälkeensä, ainakin kunnes märkä moska jähmettyisi kasvoille entistä mustemmiksi paakuiksi.

Ei. Antent ravisti näyn mielestään. Hän ei antaisi sen tapahtua. Ei Moshalle

eikä Docelle.

Antentin oli pakko myöntää itselleen, että hän oli nauttinut maailman tuhoamisesta joskus kauan sitten. Tukahduttamiseen liittyvä silkka *valta* oli saanut hänen nuoren sydämensä jyskyttämään. Nykyään hän tunsu vain surua ja oksetusta pelkästä ajatuksesta. Antent kääntyi hetkeksi kannoillaan ja antoi katseensa kiertää valkoista taloa, pihaa, Docen huolestuneita kasvoja. Hän oli kerrankin päässyt näin pitkälle, eikä hän antaisi oman luontonsa asettua tielleen.

Antent siirsi katseensa takaisin edessään odottavaan kohtaloon. Ristikkoportin takana jonotti kokonainen sotilaskaarti musketit olallaan. Hän silmäili tuliaseiden kiiltäviä piippuja. Ne olivat ilmestyneet kuolevaisten elämään varsin äskeittäin: Antent ei muistanut asetta aikaisemmista elämästään. Paikalliset kuvittelivat, että noilla rautaputkilla pystyi kesyttämään ukoksen, tai että piipusta purkautui pala jumalan voimaa.

Antent hymähti. Naurettavaa. Aseen toiminta perustui luultavasti yksinkertaiseen alkemistien temppuun. Ukkosta ei voinut hallita – se oli luonnonvoima, kuten hän itsekin.

Sotilaiden edessä seisoivat rykmentin kapteeni kypärän vihreä tupsu tuulella lepattaen. Vieressä mustahiuksinen papitar hyväili kaulallaan riippuvaa lasihelmeä. Hänen vaskiset korvakorunsa ja rannerenkaansa kertoivat korkeasta asemasta. Antent nielaisi paniikin takaisin alas. Tämä papitar oli Maailmantytär, korkea-arvoisin Kaikkivallan oppilas koko valtakunnassa. Kuinka taivaansiniseen kaapuun pukeutunut papitar pystyikin näyttämään uhkavammalta kuin kaikki paikalle saapuneet sotilaat yhteensä?

Kapteeni astui lähemmäs teräsporttia. Hihansuiden kultakirjailut kiiltelivät auringonvalossa.

"Antent Imon?" mies kysyi.

Antent nyökkäsi. Hänellä ei ollut vaihtoehtoa eikä pakopaikkaa. Ei enää. Mutta se ei tarkoittanut, että hänen tarvitsi kohdata loppunsa kuin raukka. Antent lukitsi katseensa Maailmantyttäreeseen, mutta Kaikkivallan oppilas vastasi katseeseen värähtämättä.

Kapteeni huomasi naisen katseen "Onko se hän?" hän kysyi.

Maailmantytär nyökkäsi, kaivoi kaa-
vustaan kirjan ja lehteili sen sivuja. Nide näytti vanhalta – liian vanhalta. Se oli luultavasti kirjoitettu ennen toista tuhka-
talvea, kuten ihmiset tukahduttamista kut-
suivat. Kuinka se oli selvinnyt tulivuor-
renpurkauksista ja tuhkasateista ehjänä? Antent oli mielestään pitänyt huolta, että ensimmäinen ja toinen kerta olivat olleet erityisen perinpohjaisia.

Maailmantytär näytti sivua kapteenille. "Yhdennäköisyys on erehtymätöntä. Se on sama mies." Kapteeni katsoi sivua, sitten Antentia, sivua, Antentia. Kapteenin ilme musteni, ja hänen katseensa syöksyi takana odottaviin sotamiehiin.

"Mitä te odotatte!" hän karjaisi ja veti pistoolin vyöltään. "Pidättäkää hänet! Tukkikaa miehen suu!"

"Mutta herra..."

Sotilaan epäröivä ääni hukkui pistoolin korviahuumaavaan räjähdykseen, joka tuhosi portin lukon säpäleiksi. "Ei vastaväitteitä!" kapteeni karjui syntyneen savun keskeltä. "Turvat tukkoon ja liikettä!" Käskystä sotilaat syöksyivät eteenpäin tarttumaan Antentia käsivarsista.

Silmäkulmastaan Antent näki, kuinka

kaksi sotilasta syöksyi hänen ohitseen kohti jähmettynyttä Docea. Ja Moshaa.

"He eivät kuulu tähän!" Antent huusi ja tunsu jotain märkää poskillaan. Kyyneleitä. Hän ei ollut itkenyt vuosisatoihin. "Ottakaa minut! Jättäkää heidät rauhaan! Doce on syytön!"

Sotilaista nuorempi – sama, joka oli avannut suunsa väittääkseen vastaan komentajalle – epäröi nytkin, mutta kapteenin tiukka katse sai hänet takaisin liikkeelle. Docen lakkaamaton kiroilu ei estänyt poikia sitomasta tämän ranteita, ja pian Doce tömähti sidottuna Antentin viereen punaiset hiukset sotkuisina, vastahakoisesti maahan luotu katse tulisena.

Yksi sotilaista tunki jotain Antentin suuhun – niin ettei hän pystynyt vapauttamaan sisällään kiehuva voimaa, Antent oletti – samalla kun sotilaat alkoivat raahata häntä ja Docea takaisin ulos portista. Pala lyijyä putosi hänen sisuksiinsa, kun hän näki ruoholla istuvan Moshan luokse jääneen sotilaan. Aseistettu nuorukainen joka vältti pienokaisen hätäantynyttä katsetta.

Panttivanki. Antent puristi hampaansa yhteen häpeästä. Hänen omasta lapsestaan oli tullut *panttivanki*. Moshan sydäntäraastava parku jäi soimaan Antentin korviin.

"Isi! Pa! Isi!"

Isi ei tänäänkään pääse leikkimään, kun häntä viedään teloitettavaksi jotta hän ei aiheuta uutta maailmanloppua. Antent kelasi kuvitteellista vastausta päässään, kun sotilaat raahasivat häntä ja Docea autioiden katujen läpi.

Maailmantytär Felles ei voinut olla vilkuilematta olkansa yli vankkureiden takapenkkiin sidottua jumalaa, kuten hän oli ottanut tavakseen kaksi vuorokautta kestäneen matkan aikana. Aika ei ollut muuttanut Tuhkantuoja lainkaan. Felles tunnisti kasvot vanhoista piirroksista: samat paksut mustat hiukset ja kapeat kasvot. Ainoastaan työläismaalarin sotkuinen valkotakki ja musteen kirjomat kämmenet olivat uusi näky – mutta silti *jokin*, *jokin* vihjasi miehen taivaallisesta luonteesta.

Ehkä se johtuu Hänen saavutuksistaan, Felles ajatteli. Felles kurotti kaulaansa ja näki vuoren nousemassa taivaanrantaa vasten pääkaupungin ylle kuin suojeleva henki. Tulivuori oli muovattu hetkessä noilla taivaallisilla kämmenillä sylkemään tuhkaa taivaalle samanaikaisesti satojen veljiensä kanssa. Aikalaiset olivat kironneet mustaa lunta. He olivat kokeneet ainoastaan polttavat laavavirrat ja auringottomat vuodet. Siksi he eivät kyenneet näkemään mitä tuhosta seurasi: he kuolivat ennen runsaita peltoja, jotka sijaitsivat nyt kaupunkia ympäröivillä, tuhkan ravitsemilla rinteillä, ennen talojen laakeita kattoja ja pihoja peittäviä puutarhoja, joiden runsas anti oli mahdollistanut suuren kaupungin ylläpitämisen. Ne ajat olivat kuitenkin ohi. Muut saattoivat olla sokeita, mutta Felles näki kaupungin yllä häilyvän vääjäämättömän rappion. Puutarhat jätettiin nahistumaan Kaikkivallan säteiden paah-teessa, torit olivat hiljentyneet sotilasparaatien tieltä.

Kierto. Uusiutuminen. Puhtaus. Tämä kaupunki – tämä maailma – nousi tuhkasta entistä ehompana, ja tekee sen vielä uudestaan feeniksin luvalla, Felles ajatteli ja vilkaisi

jälleen räjäistä miestä, *paitsi että pyhä lintu on katkaissut omat siipensä.* Se oli ongelma – ei ainoastaan kaupungin kannalta, vaan koko kosmoksen: yksi jumalista jättää työnsä tekemättä, kierto hidastuu. Felles puristi sinistä helmeä kaulallaan. *Mitä se Aika pysähtyy?* Hän ei ollut varma. Hän olisi kysyttävä takanaan istuvalta jumalalta sitten, kun aika oli otollinen. Ehkä Hän suostuisi vastaamaan kunnioittaviin kysymyksiin. Mutta Felles ja hänen kollegansa temppelissä ymmärsivät, että pelkillä vastauksilla, olivat ne sitten kuinka valaisevia, tuhkaa ei saataisi laskeutumaan. He tarvitsisivat jotain... vahvempaa. Yllykkeen, jota Tuhkantuoja ei pystyisi sivuuttamaan. Se oli ainoa syy, miksi Felles oli suostunut jättämään lapsen panttivangiksi. Varmuuden vuoksi.

Keisarin nimissä toimiva pääministeri sotilaineen halusi epäilemättä tuomita Tuhkantuojan kuolemaan, sillä tuhkatalvi paljastaisi ministereiden paheellisuuden: koko maailma saisi seurata, kuinka itse taivaat kääntyisivät heitä vastaan. Pelkän tuhkatalven mahdollisuuskin vähentäisi hallituksen uskottavuutta. Ministereillä ei ollut varaa antaa sanan Tuhkantuojan paluusta kiiriä kansan keskuuteen riippumatta siitä, uskoivatko he itse huhuihin. Fellesin olisi estettävä se. Kuollut Tuhkantuoja ei voinut luoda tuhkatalvea.

Felles antoi katseensa lipua takaisin vankkureiden takapenkille. Tällä kertaa se ei pysähtynyt Tuhkantuojaan, vaan vaelsi jumalan vieressä istuvaan naiseen. Hänen nimensä oli – Felles pinnisti muistiaan. Hän oli lukenut nimen sotilaiden kuulusteluraportista – Docelna.

Jumalan vaimo. Felles oli nähnyt, kuinka Tuhkantuoja käyttäytyi Docelnan

seurassa. Nytkin he nojasivat tosiaan vasten – olivat nojanneet lähes koko vankkurimatkan ajan. Näiden kahden suhteesta ei ollut epäilystäkään. Ennenkuulumatonta. Fellesiä pelotti edes kuvitella tämän tulitukaisen naisen aseman teologisia seurauksia: keisariperheen sanottiin polveutuvan jumalasta – yhdestä Neljästä, tarkemmin sanottuna Ylpeydestä. Taivaallinen verilinja oli kuitenkin laimentunut vuosisatojen saatossa. Hänen takanaan taas istui täysiverinen jumala ja hänen vaimonsa. Tuhkantuojusta ei voinut tulla maallista hallitsijaa – hän hylkäisi kuolevaisen kehon luodessaan uutta maailmaa – mutta Docelna ja hänen jälkeläisensä... Felles nielaisi. Tämä nainen pystyisi muodostamaan puhtaan keisarillisen linjan tuhkatun maailman keskellä. Hänestä voisi tulla keisarinna.

Felles pudisti päätään. *Ei. Docelna on jo keisarinna. Hänestä tuli keisarinna samalla hetkellä kun hän nai jumalan.* Hänelle tarvitsi ainoastaan selittää uusi asemansa ja aviomiehensä taivaallinen luonne. Felles toivoi, että Tuhkantuojan valepuvun riisuminen ja vaimon äkillinen uusi asema ravistelisi jumalan kiipeämään takaisin valtaistumelleen. Jos ei, hän keksisi jotain... tehokkaampaa.

Felles vilkaisi jälleen kerran taakseen, tuota suukapuloitua miestä, jonka pitäisi olla yhtä kuin musta feeniks; Tuhkantuoja, Vuortennostaja, Poltettu. Tuhkan herra tuijotti takaisin mustat, tyhjät silmät korpimustien hiuksien kehystämänä. Ei Kaikkivallan polttamaa liekkiä silmissä.

Mitä tehdä, kun yksi Neljästä ei tee tehtäväänsä? Felles ajatteli ja huokaisi. *Manipuloida jumalaa? Kuinka alas olemmekaan vajonneet?*

Epäpuhtaan pyhittäminen näytti kui-

tenkin olevan ainoa vaihtoehto Tuhkantuojan herättämiseksi.

Joskus Mos Falosin täyteen pakatut kadut olivat rauhoittaneet häntä: ilmassa leijuva paistetun riisin haju ja korkeiden talojen väliin ripustetut viirit täynnä eläinhahmoisia pyhimyksiä olivat saaneet hänet tuntemaan olonsa kotoisaksi. Mutta hän tuskin näki niitä enää. Sen sijaan hänen huomionsa kiinnittyi suoraselkäisiin sotilaisiin. Niitä oli joka kadunkulmassa, pihassa, risteyksessä. Tarkastamassa kauppatavaroita samettitakeissaan, verottamassa matkalaisia. Tuolla yksi potki katukiveyksellä kyyristelevää rääsyläistä. Potkijan kollegat höröttivät vieressä selvästi juopuneina. Raakuutta, epärehellisyyttä – hengen epäpuhtautta. Felles vilkaisi vankkureiden vieressä marssivia pojankloppeja. Hän oli henkilökohtaisesti valinnut heidät paikallisesta varuskunnasta, kaukaa pääkaupungin saastan ulkopuolelta. Toivottavasti kukaan heistä ei joutuisi partioimaan näitä katuja, seisomaan henkisen epäpuhtauden ja rappedion keskellä seuranaan vain viina ja elämänsä kyllästyneet esimiehet. Kaiken tämän yllä keisarin palatsin jättimäinen pronssikupu kiilsi puhtauttaan.

Nykyinen keisari on vielä aivan liian nuori, sylilapsi vasta, Felles ajatteli, ei kykene pitämään hoviaan kurissa. Eivätkä ministerit välitä. Eivät niin tuhkahippuakaan. Jos –

”Sitten Raatilinnaan. Seuraavasta risteyksestä oikealle?” kuului hänen oikealta puoleltaan. Ohjaksista pitelevä kapteeni kohotti kulmiaan kysyvästi.

Felles oli jo melkein unohtanut miekosen olemassaolon. *Tuhkat, tuo naurettava hattu vihreiksi maalattuine hevosenhantineen.* Eikö lupa kantaa tappavaa tuliasetta

muka riittänyt? Miksi näiden miesten piti vielä helliä egoaan kultapäällysteisillä napeilla ja kauluksen silkkiröyhelöillä?

"Oikealle vai vasemmalle?" Kapteeni – Shed, Felles muisti – kysyi uudestaan. "Rouva, katsokaas kun –"

"Maailmantytär, kiitos", Felles keskeytti nuivasti, "*Arvostettu* tai *Kaikkivallan oppilas* käyvät myös."

"Miten vain", Shed sanoi ja liikuskeli levottomasti paikallaan kuin Felles olisi päästänyt suustaan hyttysiä, "En tunne Mos Falosta hyvin – harvoinhan sitä nyt keisarin istuimen juurelle pääsee, rouva ymmärtää.. Joten, jos saan tiedustella, oikealle vai vasemmalle?"

Felles tuhahti. "Raatilinnalleko?"

"Niin."

"Vasen."

"Oletteko varma?"

"Haluatko neuvoja vai et?"

Roteva mies kohautti olkiaan luovuttamisen merkiksi ja veti ohjista ohjaten vankkureita vetävän hevosparin risteyksestä vasemmalle. Hän antautui Fellesin ohjauksessa hälyisten kaupunkikujien sokkeloon. Puolentusinan risteyksen päästä vankkurit ja niiden vieressä hölkäävät kaartilaiset pysähtyivät laajalle aukiolle suoraan Mos Faloksen suurtempelin eteen. Tempppelin julkisivussa komeili Myötätunnon nelisiipinen varpunen siipi siivessä Ylpeyden riikinkukon kanssa. Valkoinen apinajumala – vanha Omi, Onnen tasapaino – piteli kumpaakin lintua jaloista ja esti niitä lentämästä liian lähellä Kaikkivallan valaisevia, polttavia säteitä. Neljästä viimeinen sai lentää Kaikkivallan läheisyydessä: Tuhkantuoja. Poltettu. Tulisilmäinen pikimusta feeniks, joka painoi kynsillään Myötätunnon ja Ylpeyden takai-

sin paikalleen. Piti tasapainoa – kosmosta, ajan pyörää, maailmaa – paikallaan.

"Ei tämä ole Raatilinna!" Shed huudahti.

"Ei niin," Felles vastasi ja hypähti alas vankkureiden ajopienalta. Pieni joukko sini-kaapuisia pappeja ja papittaria käveli jo heidän suuntaansa. Hyvä ajoitus. Hän kääntyi kapteenin puoleen. "Pyytäisitkö miehiäsi saattamaan vieraat alas vaunuista?"

Shed ei hievahtanutkaan. Sen sijaan miehen kasvot kiristyivät, ja hän selvästi ponnisteli pysyäkseen rauhallisena. Samalla hänen puheeseensa hiipi virallinen sävy, jota Felles ei ollut kuullut aiemmin.

"Ymmärrätkö, mitä olette tekemässä? Hänen Korkeutensa keisarin laissa ilmaistaan varsin yksiselitteisesti, että pahimmat lainrikkokat tuomitaan Raatilinnassa."

"*Keisarillisen lain* rikkojat, Shed hyvä", Felles sanoi, "Jumalallisesta tuomiosta ei tietääkseni ole olemassa erillistä pykälää – ja kyllä, olen lukenut ne kaikki. Älä huoli, kyllä sinun keisarillinen oikeutesi toteutuu. Olen neuvotellut pääministeri Farin Gossovin kanssa henkilökohtaisesti."

Shed säpsähti tyydyttävästi kuullessaan valtakunnan tärkeimmän miehen nimen. "Tuomio pannaan toimeen *täällä*, Pyhän Neljän temppelissä huomenna aamupäivällä. Meillä on tilaisuuteen sopiva tila valmiina." Felles veti henkeä. "Oliko vielä muuta?"

"Entä turvallisuuskysymykset? Keisarin mukaan hän," Shed osoitti Tuhkantuoja, jota sinikaapuisten uskovaisten joukko johdatti kohti tempppelin tammisia pääovia, "on pahimman luokan terroristi. Voinko tosiaan jättää teidät ilman aseellista turvaa?"

"Jos Hän päättää tehdä sen mikä

Hänelle kuuluu,” Felles vastasi, ”aseista ei ole paljoakaan hyötyä. Älä huoli. Tuhkantuojat ei revi tätä maailmaa alas niin kauan kun hänen perheensä elää siinä.” Felles käännähti ja lähti kävelemään pappien perässä temppeliin. Sitten hän pysähtyi ja kääntyi kannoillaan. ”Vielä yksi asia,” hän sanoi. ”Pyydän kunnioitusta. Pidätit jumalan. Sinun lapsikeisarisi ei ole mitään verrattuna mieheen, jota kutsut terroristiksi.”

Felles tunsu sotilaskapteenin raivostuneen katseen niskassaan kun hän kumarsi pänsä tervehdykseksi alaisilleen. Sopimaton hymy levisi Fellesin huulille.

”Tervetuloa takaisin, Arvostettu Maailmantytär,” temppelisihteeri Sant sanoi joukon marssiessa temppelikompleksin kapeita käytäviä. ”Oletan, että matkasi meni hyvin?”

Fellesin täytyi tukahduttaa yskänpuuska – hän ei ollut muistanut käytävien olleen näin pölyisiä. Ahtaita ja sokkeloisia, kyllä, muttei pölyisiä. Ylihuomenna taas hänen pitäisi muistuttaa uskovaisia pyyhkimään kaikki nämä seiniä koristavat Neljän maalaukset.

Ylihuomenna? Ajatus pysäytti hänen askeleensa.

Hän vilkaisi Tuhkantuojaa. Jos Kaikkivallan tahto toteutuisi, hänen ei enää tarvitsisi huomisen jälkeen huolehtia temppelistä. Kuinka outo ajatus. Joka tapauksessa temppelipiha piti siivota huomenna aamuista kyselyhetkeä varten.

”Arvostettu?” Sant kysyi.

Felles ravisteli päätään. *Keskity.*

”Niin?” Felles kysyi. ”Niin, aivan. Matka. Kyllä, virkavallan johtaminen harhaan toimi vallan mainiosti. Keisarin

joukot aikovat teloittaa Tuhkantuojan, mutta Kaikkivallalle kiitos, meillä on selvä etumatka. Suunnitelma voidaan toteuttaa jo huomenna. Muistakaa, että musta feeniks itse on tänään vieraanamme.” Hän viittasi suukapuloituun jumalaan, ja uskovaisten silmät laajenivat. ”Osoittakaamme siis kunnioitusta.” Felles astui sivuun ahtaassa käytävässä ja antoi alaistensa poistaa suukapulan sekä vieraiden siteet. Papit ja papittaret tottelivat kädet täristen, ja Felles ymmärsi kyllä, miksi. Jumalan läheisyys, riippumatta olosuhteista, oli pyhä kokemus.

Pari hieroi ranteitaan pappien häkeltäneiden katseiden alla, mutta kumpikaan ei sanonut sanakaan. Docelna selvästi odotti Tuhkantuojan sanovan jotain, mutta jumala pysyi vaiti, katse levottomasti liikkuvissa ranteissa, ryhti kumarassa. Yksinäinen hikipisara valui alas miehen kasvoja. Hän ei ollut näyttänyt tältä ajomatkan aikana. Aivan... aivan kuin Tuhkantuojat olisi hermostunut. Tai peloissaan? *Ei*, Felles ajatteli. *Ei voi olla*. Felles oli yksinkertaisesti niin helpottunut saatuaan operaation tämän vaiheen valmiiksi, että hän oli hetkellisesti menettänyt kykynsä lukea ihmisiä. Felles nyökkäsi. Niin sen täytyi olla: Tuhkantuojat oli hiljaa salatakseen todellisen luontonsa vaimoltaan.

Ilmeisen yllättyneenä Tuhkantuojan hiljaisuudesta Docelna astui eteenpäin.

”Vaadin saada tietää”, Docelnan kävi katsellaan jokaista uskovaisen läpi, kunnes pysähtyi Fellesiin, ”mikä syytös on nostettu Imonin sukua vastaan. Haluan myös omin silmin nähdä etsintäkuulutuksen, jonka perusteella aviomieheni tunnistettiin ja pidätettiin vastoin valtakunnan siviiliturvallisuussäädöksiä. Toivon puolestanne, arvostetut temppelin edustajat, että kysees-

sä on mitä valitettavin väärinkäsitys, sillä muuten viemme asian keisarin oikeuden eteen. Poikkeuksellisesti toimin aviomieheni puolestapuhujana, sillä vaikka hän onkin sielullisesti rikas” Docelna vilkaisi Tuhkantuojaan, ”–käsityöläinen, häntä ei ole siunattu alan koulutuksella.”

Opetteliko hän tuon puheen ulkoa matkan aikana, Felles pohti, vai keksikö hän sen tältä istumalta? Joka tapauksessa hänestä tulee mainio keisarinna. Lainopillinen koulutus, valmis tekemään suuria päätöksiä salaman-nopeasti. Ja hän viittasi jumalaan termillä ”lutuinen vätys”. Felles peitti huokauksen hihallaan. Ei epäilystäkään. Hän on Tuhkantuojan vaimo.

”Älkää huoliko, arvon rouva,” Felles sanoi, ”asioiden todellinen laita selitetään teille mitä pikimmiten. Sant hyvä?”

Temppelikirjuri astui esiin kuuntelevien uskovaisten rivistä. ”Niin, Arvostettu?”

”Kerro rouvalle koko tarina, ja vaateta Hänen Korkeutensa asemansa mukaisesti. Luotan, että kykenet hankkimaan kaiken tarvittavan huomisaamuun mennessä?”

Temppelisihteeri Sant. Hän kumarsi oli nopeaälyinen, Kaikkivallalle kiitos.

”Tätä tietä, arvon rouva Imon. Kaikki selviää kyllä – seuratkaa vain minua,” Sant sanoi ohjaten hämmentyneen keisarinnan sivukäytävään.

Felles antoi jähmeän hymynsä pudota Docelnan kadottua käytävään. *Tämä oikeudenkäynti saattaa koitua koko temppelin tuhoksi, Felles muistutti itseään kävellessään Tuhkantuojan edellä. Toisaalta kohta koko keisarikuntaa ei enää ole olemassa.*

Erittäin outo ajatus, tosiaan.

Kaikista paikoista joissa mies, joka nyt kutsui itseään Antent Imoniksi, oli kuollut, Mos Faloksen suurtemppelipiha olisi kaikkein vaikuttavin. Keltaisen narsissimeren keskeltä nousi kivinen koroke, ja koroketta peitti läpinäkyvä kupu, jonka sisällä oli tilaa kahdenkymmenen hengen rukousseurueelle – aivan kuin kivikoroke olisi jättimäinen rikkaan miehen lautanen, ja lasikupu suojaisi siinä lepäävää ruokalajia ahnailta syöjiltä. Tämä ruokalaji oli Antent itse.

Kupuun kaiverrettu ihmisen mentävä ovi. Antent tunnisti rakennelman aiemmista elämistään – ei kuitenkaan näin isona. Meditaatiokammio taivaiden ja Kaikkivallan alla, eristyksissä mutta silti läsnä. Kuin lapsi ennen syntymää.

Antentilla ei ollut enää suukapulaa – hän ei ollut varma, miksi. Ei niin että hän käyttäisi voimiaan. Antent kohautti olkiaan siteiden sallimissa rajoissa. Miksi vaivautua? Ei hän toivonut Moshalle ja Docelle elämää tuhkan ja tulivuorten keskellä. Hän tyytyisi kohtaloonsa. Antent huolehtisi ikuisesta kuolemasta sitten kun tulisi sen aika. Se ei ollut vielä. Kohta, mutta ei vielä. Hän hengitti syvään. Kerran. Kahdesti. Kun hän nosti katseensa pohjoiseen taivaanrannan yläpuolelle, hän erotti tulivuoren huipun vääristävän lasin läpi. Oliko hän tehnyt sen viimeisimmän tukahduttamisen aikana? Luultavasti. Hän ei ollut varma. Maailman tuhoaminen oli... se oli raivokas kokemus. Kuoleminen usein oli.

Lasikupu ei eristänyt ääntä: Antent pystyi kuulemaan, mitä korokkeelle vievien portaiden alapäässä keskusteltiin. Maail-

mantytär seisoi selkä Antentiin päin, siniset hihat yhdessä selän takana. Odottaen. Muita pappeja tai papittaria ei näkynyt. Maailmantytär oli vielä hetki sitten pommittanut Antentia kysymyksillä: *Mikä on elämän tarkoitus? Mitä Kaikkivalta haluaa valituiltaan? Kuinka Neljän tasapaino vaikuttaa säähän? Entä yksittäisen ihmisen kohtaloon?* Antent oli vain kohauttanut olkiaan. *Olen vain töissä täällä*, hän oli vastannut, ja Maailmantytär oli luovuttanut. Kaikkivalan asema Antentin työnantajana ei tarkoittanut, että kyseinen vanha kelmi olisi paljastanut hänelle olemassaolon kaikki salaisuudet. Joskus Antent ei ollut varma, tiesikö jumala niitä itsekään, vai oliko koko systeemi hajonnut käsiin jo kauan sitten.

"Rakastatko häntä?" Maailmantytär kysyi kääntymättä.

Antent ymmärsi ketä nainen tarkoitti, joten hän nyökkäsi. "Kyllä. Antent Imon rakastaa Docelna Imonia sydämensä pohjasta."

Maailmantytär kääntyi. "Entä sinä? Mitä Tuhkantuoja, jumala, ajattelee?"

"Puhuttelemasi henkilö ei ole tavattavissa," Antent sanoi ja pudisti päätään lähes huvittuneena, "Jumalaksi kutsumasi olento kuoli jo vuosisatoja sitten – jos häntä edes alun perin oli olemassa. Edessäsi istuu vain yksi hänen kasvojaan, muistojaan ja velvollisuuksiaan kantavista ihmisraukoista. Minä, Antent Imon, olen toivottavasti heistä viimeinen." Antent kumarsi istumiasennosta ranteet sidottuna selän takana. "Miellyttävää tavata."

Maailmantytär rypisti otsaansa hämentyneenä, käänsi sitten Antentille jälleen selkensä. Ei Antent olettanutkaan hänen ymmärtävän.

"Arvostettu Maailmantytär!" Huohot-

tava paljaspäinen noviisi ilmestyi temppelin johtavasta käytävästä. Hän pysähtyi Maailmantyttären eteen ja tervehti tätä painamalla kummatkin kämmenet olkapäitään vasten. "Pääministerin kantotuoli pysähtyi juuri temppelin eteen."

Maailmantytär kirosi – noviisi hätkähti hiukan kuullessaan voimasanan hyveellisen Maailmantyttären huulilta – ja viittoi poikaa poistumaan. Tämä noudatti mieluummin käskyä. Maailmantytär alkoi tarpoa pientä kehää, ja Antent pystyi näkemään hermostuneisuuden tämän harmaissa silmissä. Sitten Maailmantytär pysähtyi katsomaan Antentia. Arviomaan häntä kiireestä kantapäähän.

"Sinuna olisin valmis sanomaan hyvästit herra Imonille, Tuhkantuoja," Maailmantytär sanoi, "Hänen teloittajansa ovat saapuneet."

Jos Antentin näkemä kapteeni oli kantanut kultakirjailuja ainoastaan hihansuissaan, niin valtakunnan pääministeri suorastaan *hohti* auringossa – vahattuja viiksiä myöten. Hän käveli narsissipihan poikki kulkevalla kävelyväylällä kuin ruhtinas, joka tarkastaa tiluksiaan. Leuka pystyssä, raskaat saappaat antaen rytmiä takana marssivalle sotilaakaartille. Harmahtava tukka sidottuna nutturalle niin, että se ei päässyt heilumaan tuulessa.

Antent tunnisti osan sotilaista samoiksi, jotka oli pestattu pidättämään hänet. Katseet vakaana, ukkosputket olalla.

"Siunattu olkoon Farin Gossov," Maailmantytär julisti ja yritti tarttua kultaisen miehen käteen, mutta pääministeri veti vihaisesti hihansa selkensä taakse.

"Mitä tämä tarkoittaa?" Pääministeri kysyi ääni tummana vihasta.

"Siunattu, en ymmärrä." Maailmantytär vastasi.

"Älä esitä vajavaista, nainen. Sovimme, että terroristi teloitettaisiin Raatilinnassa, muistat sen varmasti. *Tämä,*" Hän huiskautti hihallaan temppelipihaan päin, "ei ymmärtääkseni ole Raatilinnan sisäpiha!" Pääministeri pysähtyi haukkomaan henkeään, ja vihanpurkaus korvautui äkillisellä kylmyydellä. "Ajattele pettymystäni, kun yksi alaisistani kertoi minulle, että vanki olikin tuotu *tänne*. Aamuinen kiire ei tee hyvää enää tässä iässä. Pyytäisin sinua *ystävällisesti* antamaan syyn tähän muutokseen."

Maailmantytär ei kuihtunut pääministerin jäisen katseen alla. "Olen erittäin pahoillani kohdallenne koituneesta vaivasta sekä siitä, ettei minulla ollut mahdollisuutta kertoa paikanmuutoksesta aiemmin. Kuten varmasti tiedätte, Tuhkantuojia on merkittävä uskonnollinen auktoriteetti. Tämä edellyttää erityisiä varotoimia."

Maailmantytär alkoi johdattaa vastahakoista pääministeriä koroketta kohti.

"Tuhkantuojia on kahleissa ja valmiina," Maailmantytär sanoi ja viittoi hihallaan meditaatiokupua kohti, "Hänen suukapulansa on poistettu, mutta kuten näette, hänet on asetettu kenttään joka tukahduttaa hänen jumalalliset voimansa."

"Aivan, aivan," Gossov sanoi ja suki viiksiänsä, "Olen tietysti kuullut legendoja tästä... *Tuhkantuojasta*, mutta ollakseni rehellinen, olen aina todennut nämä lähteet jokseenkin kyseenalaiseksi. Mutta," hän lisäsi nopeasti, "ymmärrän toki tämän toimenpiteen tärkeyden rahvaan mielen rauhoittamiseksi näinä myrskyisinä aikoina." Pääministeri taputti yhteen hihoista pilkistäviä käsiään. "Miehet!"

Viisi sotilasta ryntäsi lasikuvun sisälle. He asettuivat piirittämään polvillaan istuvaa sidottua Antentia musketit tanassa. Mitä luultavimmin ladattuina. Maailmantytär oli hädissään kiirehtinyt estämään miehiä, mutta oli liikkunut liian myöhään. Nyt hän kääntyi pääministerin puoleen.

"Siunattu, oletko aivan varma?" hän sopersi. "Nuo miehet antavat henkensä, jos Poltettu suuttuu. Eikö vähemmän miehiä olisi tarpeeksi?"

Gossov mulkaisi naista, mutta hänen äänensä pysyi vakaana. "Haluan varmistaa, että tuo tuhkattu terroristi kuolee nopeasti ja kivutta. Hänen Korkeutensa ohjeiden mukaisesti. Keisarin määräykset ovat sotilaiden henkien riskeeraamisen arvoisia, nyt ja aina." Pääministeri alkoi nousta portaita yksi kerrallaan. "Turha tätä on enää pitkitää."

Jokainen raskaan saappaan askel kuulosti Antentin korviin hautajaiskellojen kuminalta.

Dong. Dong. Dong.

Tältäkö tuntuu olla kuolevainen? Antent ajatteli.

Hiki alkoi valua Antentin kasvoilta, kuten sinä päivänä, jolloin häntä tultiin hakemaan. Kuten aiemmin.

Dong. Dong. Dong. Dong.

Kuten aiemmin, kun hän suostui ensimmäisen kerran peittämään maailman tuhkaan. Ei silloin, kun hän oli oppinut nauttimaan siitä, vaan vuosisatoja aikaisemmin. Hän oli itkenyt, kironnut ja ennen kaikkea *pelännyt*. Mutta hän oli tehnyt sen.

Ja hän pelkäsi nyt. Ikuista kuolemaa. Tyhjyyttä. Sen edustajana toimivaa pääministeriä.

Dong. Dong. Saappaat pysähtyivät.

Kuin vahingossa, katse lattiassa,

musketteja pitelevien sotilaiden ympäröimä Antent antoi sisäisen tulensa vuotaa silmiinsä. Vähä vähältä, niin ettei lasin takana seisova pääministeri huomaisi.

"Viimeisiä sanoja?" Pääministeri Gossov kysyi.

Antent myhähti synkästi ja tunsi tulen kipinän silmissään. Ensimmäinen vaihe.

Tämähkö takia ei suukapulaa? Viimeiset sanat. Sanat. Toinen, viimeinen vaihe.

"Kahdeksan vanhaa, yhdeksän vanhemmaa, yksi todellinen."

Ei Antent voinut kuolla. Hän oli jumala.

Tuli riehui Antentin sisällä, poltti keuhkoja, kiehutti sydämen. Hän pystyi kuulemaan Kaikkivallan sanat mielessään, kaikkien näiden vuosisatojen jälkeenkin:

JUMALAT EIVÄT KUOLE. HE SYNTYVÄT UUDELLEEN.

"No?"

Antent nosti katseensa ja tuijotti pääministeriä suoraan silmiin.

Mies parahti ja kavahti taaksepäin, kädet silmien suojana. Äimistyneenä jumalallisesta tulesta.

Antaen Antentille sekunnin aikaa tuhota maailma. Antent veti henkeä.

"Ampukaa hänet!"

"SEIS, KEISARINNAN NIMEEN!"

Kukaan ei ampunut. Liipaisinsormet olivat jähmettyneet paikalleen, ja sotilaat vilkuilivat olkapäitensä yli temppelin varjoisaa sisäänkäyntiä, josta ääni oli kaikunut. Antent siristeli silmiään lasin läpi.

Antent hätkähti. *Doce?*

Temppelikaaren alta astuva olento oli kaunis. Keisarillinen violetti loisti juhlakavusta, jonka hiha- ja helmakirjailut paistoivat kultaa ja jadea. Docen iho oli kuurattu meikillä hohtavan kiiltäväksi –

hän varmaankin vihasi sitä. Oranssit hiukset oli muovailtu isoiksi nutturoiksi keisarillisen muodin mukaisesti. Hiuspidikkeitä koristivat tuikkivat safiirit. Mutta nuo vihreät silmät eivät olleet muuttuneet. Hänen takanaan kyyristeli temppelisihteeri Sant häkeltyneenä huomiosta.

Doce marssi narsissipihan poikki kulkevaa kiviväylää ja saapui pian portaille. Vaikka hänen ulkomuotonsa heijastelikin keisarillista koreutta, kävelytapa oli puhtainta Docea. Tuo määrätietoinen harppailu kymmenien järkyttyneiden katseiden alla. Silkkä vauhti uhkasi aiheuttaa repeämiä kaapuun.

Ja hän oli vihainen.

Doce viiletti paikalleen jäätyneen Gossovin ohi, sulki lasioven perässään ja pysähtyi sidotun Antentin eteen, jonka silmissä oli vielä hieman tulta jäljellä, tosin se oli jo hiipunut. Antentin iirikset hehkuivat luultavasti yhä oranssina.

"Kulta–"

Doce *kasautti* häntä poskelle.

"Entä Mosha? Kuvitteletko, että jumalan voimat antavat sinulle oikeuden olla itsekeskeinen väty?" Doce huusi, engitti sitten syvään rauhoittuakseen. "Älä enää koskaan tee noin. Minä tiedän nyt, mikä sinä *kuvittelet olevasi*. Mihin sinä *kuvittelet kykeneväsi*. Miksi sinä istuit päiviä kerrallaan lukittautuneena siihen komeroon uskaltamatta kohdata todellisuutta." Hän polvistui samalle tasolle Antentin kanssa. "No, todellisuus on täällä nyt. Ja, anteeksi nyt vain, mutta sinun ei tarvitse kyetä siihen, mihin kuvittelet kykeneväsi – ei, sinä et saa kyetä siihen. Minä kiellän sen."

Doce kaappasi Antentin syleilyyn ja Antent tunsi lämpimän vanan hartiaansa vasten.

"Tuhota maailma? *Naurettavaa*, kultaseni. Kuka tuhkattu idiootti laittoi sellaisen vastuun päällesi? Minä en nainut jumalaa, vaan sinut, *tämän* sinut. Kuka tahansa näkee, ettet ole jumala, An. Olet hupsu vätys, joka maalailee päivisin ja pakoilee isän velvollisuuksia iltaisin. Jumalat eivät tee sellaista. Jumalalla ei ole Moshan tulevaisuutta vahdittavana. Sinulla on. Älä unohda sitä. Älä pilaa sitä. Ole vielä lutuinen vätys. Minua ja poikaasi varten."

Antent nyökkäsi heikosti ja tunsi kipinän hiipuvan silmistään. Hän –

Kuului laukaus. Savua.

Antent nosti kätensä Docen selkämykseltä, katsoi sitä räpytellen savua silmistään. Käsi oli veressä, mutta hän ei tuntenut kipua.

Se ei ollut hänen omaa vertaan.

Nuori sotilas pudotti savuavan musketin hikisenä, silmät täynnä anteeksi-pyyntöjä.

Antent istui, turtana.

Osa savusta löysi tiensä hänen keuhkoihinsa, mutta se ei saanut häntä yskimään: sen sijaan savu ruokki hänen sisällään kytevää liekkiä. Kuolemattoman keho tunnisti omansa: savu oli häntä, hänen omaa tuhkaansa.

Antent nosti katseensa. Gossov seisoi lasikuvun toisella puolella, kasvot päättäväisinä. Hänen oikea kätensä oli laskeutunut alas äänettömän laukaisukäskyn jäljiltä. Vain yksi sotilaista oli totellut, mutta löytänyt maalinsa. Doce selästä alkanut kasvava punainen vana oli löytänyt tiensä Antentin työtakkiin mustien pensselitahrojen seuraksi.

"Mokoma lutka." Pääministerin ääni rahisi. "Tässä maassa on vain yksi keisari, ja hän on *minun*. Kukaan ei syrjäytä häntä

minun silmiäni edessä. He, joiden tarvitsee, ladatkaa." Gossov nosti kätensä ylös. "Yhteislaukaus merkistäni."

Tuli alkoi vuotaa jälleen Antentin silmiin. Hänen katseensa vaelsi pitkin tähdättyjen piippujen rinkiä, ohi yksinäisen pojan, joka latasi epätoivoisesti asettaan – laittoi juuri vyöpussistaan piippuun mustaa jauhetta, Antentia itseään – sitten takaisin pääministeri Gossoviin. Hän raastaisi tämän paskiaisen tuhkaksi, pakottaisi miehen *palamaan* muun maailman kanssa. Näkisi temppelipihan muuttuvan kiehuviiksi liekeiksi ja antaisi mustuneiden kasvien lentää vapaina. Hän aloittaisi kaiken alusta. Uusi elämä ilman pelkoa ja menetystä.

Antent pysähtyi oranssit liekit valmiina silmäkuopissa.

Mitä Moshalle tapahtuisi tässä uudessa maailmassa?

Hän käänsi katseensa Doceen. Vihreisiin elottomiin silmiin.

Minä lupasin. Ja aion pitää lupaukseni. Moshalle ei tule käymään mitään, takaan sen.

Hän ei ehkä ollut ollut kaikkein paras isä, joten toimettomuus oli vähintä, minkä hän pystyi tekemään poikansa hyväksi.

Joten Antent hengitti syvään. Yksi. Kaksi. Kolme. Hän tunsi kuinka liekki alkoi vähä vähältä vetäytyä hänen silmistään. Yksinäinen poika oli melkein ladannut aseensa. Tuo musta tukka, silmät tummemmat kuin yö... hätkähtäen Antent tajusi, että sotilas muistutti hänen omaa poikaansa, ehkä vuosikymmen myöhemmin.

"Tuhkantuojia." Antent kääntyi äänen suuntaan silmät tulella, Docen ruumis yhä sylissä. Kutsuja oli Maailmantytär, jonka harmaat silmät katselivat häntä lasikuvun takaa. "Poikasi ei ole ollut elossa moneen päivään."

Antent antoi katseensa kiertää taas kuolevaisten joukkoa. Poika oli saanut aseensa valmiiksi, ja yhtynyt tähtäävien piippujen riviin. Samalla illuusio haihtui, ja Antent ymmärsi katsovansa vain ihmisten riviä. Ei, hän ei nähnyt tuttuja kasvoja, vain kylmiä ja pelokkaita katseita, jotka sulautuivat tunnistamattomaksi massaksi. Antent antoi hartioittensa lysähtää pidellessään kuolevaista naista sylissään. Se oli ohi, kuten niin monta kertaa aiemminkin. Miksi hän oli edes kuvitellut, että mikään olisi toiminut tällä kertaa? Eikö hän ollut oppinut mitään aiemmista elämistään? Aiemmista petoksistaan itseään kohtaan?

Anna sen palaa. Siksi sinä olet olemassa.

Antent antoi tulelle vallan, ja hänen silmänsä räjähtivät.

”KAHDEKSAN VANHAA, YHDEKSÄN VANHEMPAA, YKSI TODELLINEN!”

Antent Imonin tietoisuus katosi tuhkaksi tuhkan joukkoon.

Farin Gossov kääntyi juoksuun, kun lasikuvun keskellä istuva vanki alkoi *murentua*, pää ensimmäisemä. Farin pakeni kohti alas viettäviä portaita. Pakeni selkäänsä korventavaa kuumuutta ja sotilaiden tuskanhuutoja, jotka katkesivat lyhyeen. Pakeni lämmön aaltoa, joka sytytti narsissit palamaan hänen ympärillään, turrutti hänen niskansa tuhansilla neuloilla. Pakeni tuhansia sirpaleita, jotka syntyivät kun lasikupu *räsähti* rikki. Kymmenet sulavat lasinpalat viilsivät palohaavoja hänen ihoonsa. Farin ei tuntenut kipua. Ei vielä. Jokaisella askeleella maa tärähti kuin sotarumpu. Kävelyväylästä irronneet kivet sinkoilivat ylöspäin kuin luodit samaan tahtiin hänen sydämensä kanssa – kuin maa itse olisi herännyt eloon.

Kunpa se olisikin jäänyt pelkäksi metaforaksi.

Farin kohotti katseensa ja näki kuinka tulivuori taivaanrannassa räjähti auki rikkipilven saattelena. Laavan oranssinhohtava pilke häipyi jättimäisten tuhkamassojen alle. Farin katsoi kauhistuneena, miten uudelleen avautuneen viereen alkoi puhjeta toinen samanlainen, kuin jokin vihainen eläin olisi puskemassa päätään maankuoren läpi.

Totuus iskeytyi Farinin mieleen kuin vasara. *Hän yritti juosta maailmanloppua pakoon.* Ajatus pakotti hänet hidastamaan kulkuaan.

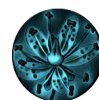
Hän ei ehtisi pakoon selkäänsä polttavaa infernoa. Se oli aivan liian lähellä. Farin tunsu, kuinka hänen mustunut ihonsa alkoi hilseillä ja murentua pala kerrallaan. Tukka oli jo palanut pois.

Maailmantytär seurasi tapahtumia liikkumattomana kuin patsas. Miksi papitar oli mennyt provosoimaan vankia tyhjällä valheella? Farin esti yskänpuuskan ja siristi silmiään liekkien yllä leijuvan savun läpi nähdäkseen paremmin naisen kasvot. Maailmantytär kääntyi hänen puoleensa kasvot noen peitossa. Tuhkat... oliko tuo *hymy*?

”Mitä tapahtui?” Farin huusi. ”Sanoit, että kupu pitäisi hänen voimansa kurissa!”

Mustuneiden huulten väliin ilmestynyt luunvalkoinen hammasrivistö levisi virneeseen.

”Minä valehtelin.”

Juho Karkinen on aloitteleva kirjoittaja, joka opiskelee luovaa kirjoittamista Turun yliopistossa. Hän pelaa roolipelejä ja vaeltelee pyörätuolillaan ympäri kampusta.

Katsoin peiliin ja näin jonkun muun.

”Minä en näytä yhtään samalta kuin peilissä”, valitin äidille. Hän naurahti.

”Minustakin tuntui samalta tuossa iässä. Uskoin, että nenäni oli kamalan iso...”

Olin aika varma, ettei kyse ollut samasta asiasta.

Yksin huoneessani astuin kohti nurkassa seisovaa peiliä. Peiliminä tuli lähemmäs. Tuijotimme toisiamme, ja se tapahtui taas: hänen suupielensä taipuivat tietäväiseen hymyyn, sellaiseen, jota minä en vielä hallinnut. Hänen tummissa silmissään kipinävä tieto sai minut värisemään. Kosketin omia kasvojani varmistaakseni, etten hymyillyt takaisin.

Eroja oli muitakin. Hänen hiuksensa taittuivat enemmän oranssiin, ne oli leikattu terävästi leuan linjaa pitkin. Hän oli minua pidempi ja katsoi minuun aina alaspäin. Hänen farkkunsä olivat niin tiukat, että ne takertuivat hänen jalkoihinsa kuin maali. Kenelläkään ei ollut sellaisia vaatteita.

On vaikeaa laittaa tukkaa, kun näkee peilissä jonkun toisen. Kietaisin ohuet, ruskeat hiukseni sotkuiselle nutturalle, kuten olin tehnyt jo viikon ajan, ja vedin takkini hupun ylös. Peilitytön läsnäolo kävi hermoilleni. Lähtiessäni näytin hänelle keskisormea selkäni takana. Kuvittelin kuulevani tummaa naurua.

Mummi inhosi peilejä. Hänellä oli tapana sanoa, että peileihin tuijottelu tekee vain turhamaiseksi, ettei ulkokuorella kannata koreilla. Minä ajattelin, että häntä pelotti.

Hän uskoi seitsemän vuoden huonoon onneen ja kaikkeen semmoiseen.

”Äitisi pudotti peilin, kun hän odotti sinua. Se oli iso vanha peili, siinä oli paksut hopearaamit. Ukki toi sen meriltä, kun hän oli vielä töissä laivoilla. Se oli äitisi huoneessa, ja hän halusi siitä eroon. Se putosi portaissa. Lasia oli joka paikassa. Pelkäsin hirveästi, että jokin menisi pieleen, mutta sinä olit pienenä terve kuin pukki, luoja kiitos.”

Hänellä oli tapana kertoa tarinaa sukujuhlissa. Minua nolotti aina. Kaikki tuijottivat minua ja esittivät mielipiteitään ja hymyilivät sille, miten onnellisen tavallinen olin. Tunsin, että olin jotenkin vastuussa hajonneesta peilistä. Se oli ärsyttävää. En ollut silloin edes syntynyt. Oliko muka minun vikani, että äiti oli kömpelö?

Mummin kuolemasta oli kolme vuotta. Muistin hänen levottomat kätensä, huolirypyn silmien välissä, ikuisen peilitarinan. Pyysin äitiä kertomaan sen uudelleen.

”Luulin, ettet pitänyt siitä”, hän sanoi jalat sohvalla. ”Sinä menit aina ihan punaiseksi, kun hän kertoi sitä juttua.”

”Minulla on häntä ikävä”, sanoin. Se oli totta, vaikkei se ollutkaan syy kiinnostukseeni.

Äiti huokaisi, ja minä asetuin nojatuoliin kuuntelemaan.

”Ania ei koskaan pitänyt peileistä.” Äiti kutsui mummia aina nimeltä. ”Halusin myydä sen vanhan ruman kapistuksen, ja hän oli samaa mieltä. Luulen, ettei hän koskaan halunnut ukin tuovan sitä taloon. Hän ei pitänyt huutokaupoista tai kirppu-

toreista eikä halunnut toisten ihmisten tavaroita kotiinsa. Hän uskoi, että niiden mukana voisi seurata jotain pahaa. Hän oli sillä tavalla taikauskoinen.”

”Entä peili?” kysyin kärsimättömänä.

”No, minä en jaksanut odottaa, että isä tulisi kotiin auttamaan sen kanssa, ja tiesin, ettei Ania suostuisi, joten raahasin kapineen portaikkoon itsekseni, kun hän oli pihalla. Kaipa peili oli painavampi kuin kuvittelin, tai siltä se ainakin kantaessa tuntui. Se lipesi käsistäni, putosi portaisiin ja räjähti tuhanneksi säpäleeksi siihen tasanteelle.”

”Mitä sitten tapahtui?”

Äiti hymähti. ”Ei mitään. Ania oli kamalan vihainen. Hän kieltäytyi tulemasta takaisin sisälle, ennen kuin olin siivonnut sotkun ja imuroinut koko talon, niin että kaikki sirpaleet olivat varmasti poissa. Hän olisi halunnut haudata ne, ajattele! Siihen en suostunut. Olisi vielä viiltänyt kätensä auki. Hetken ajattelin, ettei hän antaisi minulle anteeksi. Mutta minulla oli muutakin huolehdyttävää. Muutimme isäsi kanssa omaan asuntoon. Ja muutaman viikon päästä sinä synnyit.”

Purin huultani. En löytänyt tarinasta kaipaamaani vihjetä tai selitystä sille, miksi äkkiä näin vieraita peileissä. Olin ajatellut, että rikkoutunut peili olisi tärkeä. Mutta vaikutti siltä, että kaikki oli vain sattumaa.

”Siinäkö kaikki? Se oli ihan tavallinen peili?”

Äiti tuli halaamaan minua.

”En tiennyt, että tarina vaivasi sinua. Kulta, se oli vain peili. Ania hermostui turhaan. Eikä minua ole huono onni vaivannut. Minullahan on ihana tyttö tässä näin.”

”Äiti”, minä valitin ja vääntelehdin, mutta olin salaa tyytyväinen.

Hän meni keittämään teetä, ja minä istuin siinä ja kuvittelin mielessäni tuhat pientä sirpaleta siroteltuna tasanteelle kuin tähdet, tuhat hopeaan valettua peilikuvaa.

Se paheni. Aloin nähdä hänet kaikissa peileissä, toisen minän, mutta hän ei ollut aina samanlainen.

Kun olin tekemässä lähtöä kouluun, näin tytön eteisen peilissä. Hän kyyristeli maassa muskettiaan halaten. Tyttö oli pukeutunut vanhanaikaiseen sotilaspukuun, punaiseen takkiin ja valkoisiin housuihin, kuin nuori poika, joka oli karannut sotaan. Omat silmäni tuijottivat minua tahraisista kasvoista pyöreinä ja pelokkaina ja yhtä punertavina kuin väri, joka vuoti takista ja tahrasi valkoiset housut. Hiki tai sade oli liimannut hänen lyhyet hiuksensa päätä myöten. Hänen polvensa lepäsi kuolleen sotilaan rinnalla. Tyttö ei näyttänyt huomaavan ruumista. Erotin hänen takanaan tykkitulen nostattamia tomupilviä.

Tuijotin häntä pitkään. Välillä hän liikahti tai värähti ja vilkaisi pitelemäänsä asetta kuin varmistaakseen, että se oli vielä paikoillaan. Hänen sormensa rummuttivat hermostunutta marssia aseensa kahvalla. Hän ei nähnyt minua.

Pakottauduin irrottamaan katseeni peilistä. Käteni oli jo ovenkahvalla, kun tunsin aavemaista kipristelyä, aivan kuin joku olisi juoksuttanut kylmää terää selkärankaani pitkin. Katsoin uudelleen peiliin. Savu piilotti tytön näkyvistä.

Myöhästyin bussista.

Tyttö hengaili meikkipeilissään, kun avasin sen lounastauolla.

”Näetkö sinä mitään?” kysyin ystä-

vältäni Chloelta. Hän katsoi peiliä ja sitten minua ja jauhoi purkkaansa äänekkäästi.

”Sinä olet niin outo”, hän julisti.

Sinä et tiedä siitä puoliakaan, ajattelin. Tyttö iski minulle silmää peilistä. Hän oli gootti tai jotain, hänellä oli mustat hiukset ja mustat vaatteet ja kilokaupalla mustaa levinnyttä eyelineria. Hän oli piirtänyt toisen silmän alapuolelle pienen ristin, jonka varsi teki silmukan. Tyttö nojaili laiskasti peilin reunaa vasten täysin rentona. Lattialla hänen vierellään oli jonkinlainen lasipiippu ja vaikuttava linnake tyhjiä pulloja ja kaljatölkkejä.

Kurtistin hänelle kulmiani. Tuntui siltä, että minun pitäisi joutua tästä vaikeuksiin. Peilityttö kalasti rajauskynän korvansa takaa ja raapusti jotain lattiaan. Kun hän siirtyi sivuun, minulta kesti hetken saada selvää peilikirjoituksesta. Sana JEESUSTELIJA erottui lattiasta paksuilla tikkukirjaimilla.

Tyttö näytti minulle kieltä. Läimäytin peilin kiinni.

Hän näki minut. Hän pystyi ajattelemaan. Minusta tuntui kuin olisin pidellyt suljetussa nyrkissäni ampaispesää, joka kuhisi vihaisena ja älykkäänä.

Annoin peilin Chloelle. Sinisen peilin kannessa oli pieniä tekojalokiviä, jotka oli upotettu siihen kuin tähtikuvio. Hän vaikutti tyytyväiseltä. Minä olin iloinen päästessäni siitä eroon.

Kävelimme yhdessä kotiin ja näimme, että kaupunkiin oli saapunut tivoli. Teltoja pystytettiin puiston nurmikolle. Pitkätukkainen poika antoi meille lehtisen, jossa mainostettiin ”Kauhistuttavaa Käärmepeikaa ja Liekehtivää Liekkitaiteilijaa”.

Poika oli meitä pari vuotta vanhempi. Chloe pohti, mahtoiko hän olla mainoksen

käärmepeikaa ja millä tavalla hän aikoi kauhistuttaa meitä. Heittelimme huonoja vitsejä loppumatkan, ja sovimme menevämme katsomaan esitystä jonakin päivänä, jotta arvoitus ratkeaisi.

Kun pääsin kotiin, tyttö oli palannut eteisen peiliin, elävänä. Kieltäydyin katsomasta punaista hahmoa ja livahdin hänen ohitse. Huoneessani heitin päiväpeiton nurkassa seisovan peilin päälle. Rojahdin sängylle kengät jalassa ja yritin olla tuntematta huonoa omatuntoa siitä, etten kiinnittänyt peilityttöön huomiota.

Jonkin ajan kuluttua ahdistus alkoi hellittää. Niskaani ja hartioitani särki jatkuvan jännityksen takia. Talossa alkoi tulla kylmä. Lämmitys ei ollut vielä päällä. Tassuttelin kylpyhuoneeseen. Kylpy vaikutti hyvältä ajatukselta. Avasin hanan, käännin etsimään kylpyvaahtopulloa ja katseeni osui suoraan kylpyhuoneen peiliin.

Tyttö tuijotti takaisin. Hän oli minun ikäiseni, hänen hiuksensa olivat piilossa huivin alla, ja hänellä oli lapsi. Hän oli kietonut lapsen hartiahuiviin ja jättänyt omat kapeat hartiansa paljaiksi. Hän piteli vauvaa sylissään, mutta ei katsonut siihen kertaakaan. Aivan kuin hän olisi unohtanut, että se oli siinä, paino jota hän oli tottunut kantamaan mukanaan. Hänen kasvoillaan oli enemmän juonteita kuin äitini kasvoilla. Tiesin, että lapsi oli hänen. Hänen silmänsä olivat pelottavat, siniset ja tyhjät kuin kesätaivas.

Käänsin hänelle selkäni sydän kurkussa. En halunnut nähdä enempää. Kasvoton lapsi, lapsiäiti. En halunnut tietää.

Kesti kauan, ennen kuin vesihöyry sumensi peilin. Minä pakenin ja ryömin peiton alle ja unohdin kylvyn kokonaan.

Se ei loppunut. Seuraavien viikkojen aikana opin vältteleään peilejä. Oli liian helppoa jämähtää niiden eteen tuijottamaan. Kaikki ajattelisivat, että olin seonnut. Olin siitä itsekkin melkein vakuuttunut.

Ja painajainen levisi. Kirkaisin ja pudotin lasin, kun näin siinä oudot tutut piirteet, arpiset kasvot ja liekehtivän taivaan, joka heijastui lentäjän kypärästä. Kanavan rusehtavanvihreä vesi muuttui kalpeaksi tytöksi sairaalavaatteissa. Olohuoneemme lasipöydän pintakin iski minulle silmää.

Ne kaikki tekivät kuolemaa. Jos katsoin tarpeeksi pitkään, näin miten mustelmat kukkivat keltaisina ja violetteina makuuhuoneen tytön kasvoilla. Lasityttö kuoli huumaavassa räjähdyksessä, kun hänen koneensa putosi taivaalta. Pistimet leikkasivat auki sotilastytön. Tyttö ja lapsi... En jäänyt seuraamaan.

Maailma oli valtava heijastus, joka heitti minut itseäni vasten uudestaan ja uudestaan, kunnes en voinut enää hengittää. Siltä ei voinut paeta tai piiloutua.

Pelkäsin, että olin tulossa hulluksi. Pelkäsin vielä enemmän, etten ollut. Kaikki oli todellista jollakin tavalla, jolla oli väliä. Tunsin sen luissani.

Oliko mummi tiennyt, oliko hän kokenut saman? Hän pelkäsi niin paljon. Mutta hän ei ollut enää täällä antamassa vastauksia.

Yhtenä päivänä jäin sängyn pohjalle, jätin valot sytyttämättä ja sanoin äidille, että päätäni särki. Näytin niin surkealta, että hän vakuuttui. Olin tulossa hyväksi siinä. Kun hän lähti töihin, keräsin rohkeuteni ja laitoin valot päälle. Huoneen nurkassa seisova peili oli edelleen päiväpeiton alla.

Vasta nyt huomasin hopeiset paljetit, jotka oli ommeltu tilkkupeittoon. Jokainen niistä oli pieni, samaa peili. Peilityttö oli tarkkailnut minua koko ajan.

Äkillisessä vihanpuuskassa kiskaisin peiton peilin päältä. Hän oli siellä, aikuinen minä, tulevaisuuden tyttö. Hän kohotti yhtä siipimäistä kulmakarvaansa.

”Minä vihaan sinua”, sanoin hänelle. ”Vihaan teitä kaikkia.” Sitten purskahdin itkuun.

En tiedä, kuinka kauan istuin siinä poski peiliä vasten painettuna. Lopulta nyyhkytykset hellittivät, ja tunsin oloni lopen uupuneeksi. Kun kohotin päätäni, näin, että tyttö oli myös istunut alas. Pelästyin nähdessäni hänet niin lähellä. Hänen huulensa liikkuvat, mutta en saanut selvää sanoista. Pudistin hänelle päätäni.

Silmäni osuivat sängyn alla lojuvaan väriliituun. Sydämeni alkoi hakata kovemmin. Haparoin kynän käteeni ja kirjoitin peilin viileään pintaan: MITÄ MINÄ TEEN.

Hän etsi laukustaan huulipunaa ja kirjoitti alapuolelle: LÖYDÄT TUHAT PEILIÄ.

Voihkaisin turhautuneena. Tyttö hymyili minulle ja rypisti sitten otsaansa. Ensimmäinen mustelma oli ilmestynyt hänen poskelleen. Hänen katseensa muuttui sulkeutuneeksi. Kaikki ilme sulsi pois hänen kasvoiltaan.

Käänsin peilin ympäri ja heitin paljettipeiton komeroon. Vaikka peiliminä oli rikkonut yksityisyyttäni, ei tuntunut oikealta tehdä samaa hänelle.

Olin yhä peloissani, mutta hän oli saanut minut ajattelemaan. Jotain täytyi olla tehtävissä. Jotain, mikä korjaisi kaiken. Minun piti vain keksiä, mitä se oli.

Syyspäivän aamu oli hidas ja kuulas. Kävelin kouluun yksinäni. Chloe ei halunnut nykyisin viettää aikaa kanssani. Hän sanoi, että oli kiire, tai että hänen piti pestä hiuksensa. En tainnut enää sopia hänen tyyliinsä. Raahasin jalkojani rapisevissa lehdissä ja kiersin vesilammikot välttääkseni niiden heijastukset. Myöhästyisin taas.

Olin kuin aave, läpinäkyvä ja hapertunut. Jalan laittaminen toisen eteen tuntui liian suurelta ponnistukselta. En juurikaan nukkunut, ja kun sain unta, heräsin tärinän. Kuolema sai minut kiinni unissakin.

Kävelin katedraalin ohi ja puiston viertä. Valtavat punaiset ja siniset teltat näyttivät kasvavan kosteasta ruohosta kuin jättiläissienet. Tivoli oli yhä paikalla, se jossa oli käärmeipoika ja liekkiarteilija. En koskaan tullut käyneeksi siellä Chloen kanssa. Lähestyessäni huomioni kiinnittyi pilven muotoiseen kylttiin yhden teltan luona. Kultaiset koukerokirjaimet kertoivat, että se oli PEILITALO.

Jännitys ja pahat aavistukset väänivät vatsaani. Tämän oli oltava vihje minulle. *Löydät tuhat peiliä*, tyttö tulevaisuudesta oli ennustanut tummanpunaisella huulipunalalla. Jos oli olemassa tapa lopettaa tämä painajainen, minun oli pakko tarttua siihen.

Vilkaisin ympärilleni. En nähnyt ketään. Tavalliset ihmiset olivat jo menneet töihin. Tivoli nukkui. Vedin syvään henkeä ja juoksin telttojen sekaan.

Käteni tärisivät raottaessani teltan ovikangasta. Aioinko uskaltautua peilitaloon, kun jo oman peilikuvani näkeminen näyteikkunassa sai minut voimaan pahoin? Minun täytyi tosiaan olla seonnut. Kaikki tuntui kuitenkin unenomaisen loogiselta.

Peileissä tytöt kohtasivat pahimmat pelkonsa uudelleen ja uudelleen. Minä kohtaisin pelkoni silmästä silmään ja pääsisin niistä eroon.

En tuntenut oloani rohkeaksi. Halusin kääntyä kannoillani, palata kotiin ja kertoa kaiken äidille. Ahdistuksen kasvaessa tiesin, että minun olisi pitänyt tehdä niin. Äiti olisi voinut auttaa. Mutta tiesin, miksi olin jättänyt kertomatta. *Kulta, se oli vain peili*. Hän ei ymmärtäisi. Hän ei voinut tehdä tätä paremmaksi, ei todella. Hän olisi vain yrittänyt parantaa minut.

Livahdin sisään. Valo siivilöityi sinisen telttakankaan läpi uneliaaksi hämäräksi. Näin vain ääriviivoja, en heijastuksia. Oviaukon näköinen kaari johti pitkään, haarautuvaan käytävään. Teltassa ei ollut mitään muuta. Nielaisin ja astuin kaaren ali. Käytävän seinien sileä pinta takertui hie-man sormenpäihini. Tunne sai minut värise-mään. Peilejä. Kuljin eteenpäin. Valo katosi hiljalleen, kun uskaltauduin syvemmälle labyrinttiin. Tunsin olevani katetussa, suljetussa tilassa. En nähnyt enää teltan kattoa. Silloin tällöin sormeni tapasivat tyhjää risteyskohdassa.

Ehkä pimeys auttoi. Suunnistin labyrintissa enimmäkseen kosketuksen varassa. Vaikka en ollut hyvä tällaisissa arvoituksissa, huomasin ennen pitkää seinien katoavan ympäriltäni. Täällä oli valoisampaa. Sininen hämärä tuntui helpottavalta käytävien lähes täydellisen pimeyden jälkeen. Erotin edelleen vain epämääräisiä muotoja. Kuljin hitaasti avaran tilan läpi.

Olin saavuttanut labyrintin keskipisteen. Nyt oli aika avata silmät ja nähdä. Kaivoin taskustani avainnippun, jossa minulla oli pieni ledivalo. Vedin syvään henkeä ja sytytin pikkuruisen valonlähteeni.

Lamppu, jota pitelin vapisevassa kädessäni, oli kuin liekki pimeässä luolassa. Lukematon määrä peilejä moninkertaisti valonhohteen. Seiniä peittävät peilit kaartuivat kupolimaiseksi mosaiikkikatoksi. Peilirykelmät nousivat sitä kohti kuin pylväät. Peilit olivat kaiken kokoisia ja näköisiä pienistä käsipeileistä painaviin kaiverrettuihin kehyksiin. Jotkut saivat katsojan näyttämään leveältä tai laihalta, toiset väänsivät kasvot hirviömäisiin muotoihin. Jokaisessa niistä näin itseni tivolin peilien ja kaikkien mahdollisten todellisuuksien väristämänä. Palavia menneitä ja tulevia taivaita, lähiöitä ja taistelukenttiä. Joka ikisessä onnettomuus vaani kehyksen laitamilla.

Se oli liikaa. En pystynyt pitämään peileistä lukua. Käännyin ympäri, ja jokaisessa peilissä näin jonkun uuden. Niitä oli niin paljon, kaikki tuijottivat minua, ilmehtivät, katsoivat lävitseni...

Viiltävä kipu lävisti pääni. Kohotin käteni ohimoille. Valo heilahteli villisti, ja peilikuvat häilyivät sen mukana. Vaikersin. Ääni kuulosti kovalta teltan tukehduksessa hiljaisuudessa.

Sitten peilikuvat alkoivat kuolla. Luodinreikä kaiversi itsensä otsaan kuin elokuvan hidastuksessa. Kokonaiset maisemat värjäytyivät punaiseksi. Savu peitti kouristelevat hahmot. Mustelmat ja ruvet liimautuivat paikoilleen, mädäntyvä iho kuoriutui pois. Hitaassa kärsimyksessään ne kaikki katsoivat suoraan minuun. Niiden tuijotuksen kauhea paino pudotti minut polvilleni.

Kuin yhtenä ne kurkottivat minua kohti. Niiden sormet taipuivat kutsuvaan eleeseen. Ne halusivat minut.

Heijastuvan valon täytyi hämätä

syvyysnäköäni. Paniikin ottaessa vallan minusta näytti, että ne ojensivat kätensä ulos peileistä.

Lamppu putosi tunnottomista sormistani. Vajosin jälleen hämääseen. Painoin otsani maata vasten ja vedin syviä, katkonaisia henkäyksiä. Kuuntelin hiljaisuutta. Tuttu maan tuoksu täytti nenäni. Kosteisiin kasvoihini takertui hiekanjyviä. Rauhoituin hieman.

Olin tullut selvittämään tätä. Olin seurannut saamiani vihjeitä. Vastauksen oli oltava täällä, vaikken ymmärtänytkään sitä. Painajaisillakin oli oma logiikkansa. Kuvittelin Anian kertomassa jälleen peilitarinaa. Karhean äänen, joka kutoi tarinaa kokoon, eteenpäin kumartuneet terävät kasvot, joille hymynhäiväkään ei eksynyt. Silloin tajusin, että äiti oli unohtanut tarinasta jotakin. Sen, mistä huono onni johtui. *Peilin hajotessa sielu hajoaa sirpaleiksi.*

Näin sen ympärilläni. Tuhat sirpalletta hajonneena kaikkiin aikoihin, tekemässä kuolemaa.

Peilikuvat halusivat minun tekevän jotain puolestaan. Itseni puolesta. Mutta niitä oli niin paljon...

Lopulta ratkaisu oli yksinkertainen. Nehän kertoivat minulle, mitä tehdä. Minä keksin miten.

Nousin ja jätin lampun maahan. Seisoin peilikupolin keskellä silmät suljetuina. Hitaasti aloin pyöriä ympäri. Ympäri ja ympäri kuin karkaavassa karusellissa, kunnes kadotin kaiken tajun suunnasta ja hädin tuskin erotin maata taivaasta. Pysähdyin vasta, kun olin kaatua. Horjuin eteenpäin kädet ojennettuina, kunnes sormeni tapasivat sileän pinnan. En yrittänyt tunnustella peilin muotoa tai arvata, mikä niistä se oli.

Minä vain työnsin käteni läpi.

Lyhythiuksinen tyttö lojui nojatuolissa kuin kuningatar. Hän oli heittänyt jalkansa käsin nojan yli ja käärintä punaisen takkinsa hihat. Sylissään hänellä oli kirja ja sen päällä mukillinen höyryävää teetä. Hän nojasi päätään taaksepäin ja tarkasteli pientä kotoisaa huonetta, ohuita läpikuultavia verhoja ja katon pimeässä hohtavia tähtiä. Kaikki hänen ympärillään hehkui turvallisuutta.

Kukaan ei muistanut avainnippua ja ledivaloa, jotka löytyivät tyhjän peiliteltan lattialta. Kukaan ei muistanut tavallista tyttöä, joka oli tehnyt mahdottoman valinnan. Astuessaan peilin läpi hän katosi. Häntä ei ollut koskaan ollut olemassa. Ei tässä maailmassa.

Vaihdokas venytteli käsivarsiaan, tasapainotteli mukia helposti ja nauroi ääneen. Hän oli selvinnyt, ja sodan vetiset, harmaat päivät saivat vaipua unohduksiin. Uusi outo arki täytti hänen ajatuksensa. Nyt hän muisti asioita enää unissaan.

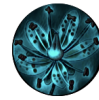
Häntä kohti ojentuvan käden. Korvissa viuhuvan ajan, kun hänet vetäistiin pois ukkosena jyrisevän kuoleman tieltä. Ja lopulta kierähtämisen toiselle puolelle.

Katsoessaan peiliin hän näki jonkun toisen. Vieraan, jonka hän tunsi vain lujan kädenpuristuksen perusteella. Tyttö, jolla oli hänen silmänsä, vaelsi läpi lukemattomien maiden ja aikojen. Hän pani liikkeelle kaikuja, jotka muuttivat ja muovasivat maailmaa.

Nojatuolissa istuva tyttö teki hitaasti kunniaa tytölle peilissä.

Missä hän sitten olikin, hän taisteli pelastaakseen heidät kaikki.

Taisteli kynsin ja hampain sellaisen maailman puolesta, jossa peili ei koskaan särkynyt.

Suvi Kauppila on turkulainen kirjoittaja, joka pitää vaihtoehtohistoriasta, hävyttömästä intertekstuaalisuudesta ja teestä. Hänen kirja-avautumisiansa voi lukea Paperiaaveet-blogista.

Herra Craigfordin perhe

Teemu Korpijärvi

I – Henry

Istuimme jälleen kerran tupakoimassa ystäväni Duncan Craigfordin sisäpuutarhassa. Avarat lasi-ikkunat antoivat kartanon pihamaalle. Syksy oli edennyt vaiheeseen, jossa pihavaahterat laskivat leimuavan lehtihuntunsa maahan. Puutarhuri haravoi paraikaa lehtiä kuistille johtavalta tieltä suuriin kasoihin huolella leikatun nurmen reunalle. Pidimme paria ikkunaa auki, sillä Duncanin vaimo ei pitänyt tupakansavusta eikä halunnut sen leijailevan kasviensa lomassa. Iltapäivän tuuli pölyytti irtolehtiä pihamaalla ja tuntui jo kirpeän purevalta kasvoillani.

Ystäväni hymyili ja syystä. Neljäkymmenen iässä hänellä oli kaksi kaunista lasta ja vakavarainen asema, joka salli hänen pitää kaupunkiasuntoa Bristolissa. Kaikilla säätyimme edustajilla ei enää ollut siihen samalla tavalla varaa kuin jaloilla esiisillämme. Duncanin oli onnistunut säilyttää itsellinen asemansa siinä missä monet muut herrasmiehet – minä mukaan lukien – jouduimme tinkimään elämäntyylistämme, myymään maata tai ryhtymään erilaisiin liiketoimiin kaupunkilaisten elinkeinonhar-

joittajien ja nousevan liikemiesluokan kanssa. Duncan oli kuitenkin kelpo veikko. Hänen tiluksiltaan modernin elämän murheiden raskauttamat ystävät löysivät aina hetken arvokkuutta ja rauhaa.

Olin saanut päätökseen kertomuksen matkastani Normandiaan, kun huomasin yhden ulkotöihin määrätystä palkollisista kiiruhtavan nurkan takaa hattu kourassa etupihalle. Ystäväni katseli toiseen suuntaan ja puntaroi mietteliäästi hetki sitten lopettamaani tarinaa, jota olin maustanut vain vaatimattomalla liioittelulla. Seurasin katseellani renkiä. Hän näytti olevan kovin tohkeissaan. Mikähän kumma oli saattanut hänet sellaiseen järkytyksen tilaan? Talouden hovimestari tuli kuuntelemaan häntä pihalle. Huomasin kuinka tuo pyylevä ja terveen punakkakasvoinen mies loi suuntaamme huolestuneen katseen. Sitten hän hätisti palkollisen matkoihinsa ja palasi sisään.

Arvelin, että pian uteliaisuuteni tyydytettäisiin.

Olin tietenkin oikeassa. Hetken kuluttua hovimestari saapui sisäpuutarhan ovelle ja yskäisi kiinnittääkseen huomiomme. Punakoilla kasvoilla oli tuskastunut ilme, aivan kuin hän olisi kärsinyt ruoansulatusongelmista. Se oli hänen iässään tietenkin sangen mahdollista. Tällä kertaa, pelkäsin, kyse oli kuitenkin jostain, mikä koski ystävääni.

”Olen pahoillani, herra Craigford”, hovimestari aloitti ja katsoi sitten minuun: ”Herra Hamworth.” Hän kääntyi jälleen Duncanin puoleen. ”Eräs asia vaatii kiireellistä huomiota, ja jos sallitte lyhyen keskey-

tyksen, pyytäisin hetken aikaanne.” Hän lisäsi vielä: ”Yksityisesti.”

Duncan otti piipun suupielestään ja vilkaisi hovimestaria. Sitten hän teki kädellään ylimalkaisen eleen ja vastasi: ”Henry on hyvä ystäväni, Oliver. Voit kertoa hänen läsnä ollessaan mitä on tapahtunut.”

”Minä voin kyllä käydä hiukan jaloittelemassa, jos asia on jollakin tapaa arkaluontoinen”, sanoin ja ryhdyin nousemaan. Koetin peittää ilmeisen uteliaisuuteni parhaani mukaan.

Duncan mulkaisi suuntaani ja viittasi minua pysymään paikallani.

”Älä höpsi, Henry.” Sitten hän katsoi hovimestaria odottavasti ja jatkoi: ”Kakista ulos mitä on tapahtunut, Oliver.”

”Hyvä on, Duncan-herra”, Oliver vastasi ja kokosi itsensä. ”Minun on ikäväkseni ilmoitettava, että ellei Albert-renki ole pahan kerran erehtynyt, kartanon mailla olevasta lammesta on hetki sitten löydetty kuolleen ihmisen jäänteet.”

En ollut aiemmin kiinnittänyt huomiota villiintyneeseen maatilkkuun, joka sijaitsi laajan pihamaan takaosassa pienen metsikön vieressä. Metsässä kasvoi pähkinäpuita, vaahteroita ja kastanjoita. Olin aina kuvitellut, että pöheikkö oli vain kaistale metsää, joka oli puutarhureiden taltuttamatta ryöminyt pihan puolelle.

Vielä vähemmän olin ollut perillä siitä, että rönsyilevien pajujen ja muiden pensaiden uumenissa oli lähes umpeen kasvanut lampi. Se oli täynnä osman-käämiä, lumpeita ja vesiheinää niin, että tumma vesi erottui pilkahduksena vain siellä täällä. Seisova vedenpinta oli kuin mustaa lasia. Sen yllä parveili sudenko-rentoja ja kaikenlaisia pieniä itikoita, jotka

edelleen sinnittelivät kylmenevää säätä vastaan. Kasvien lomasta kuului kahinaa, enkä halunnut edes ajatella millaiset paremmin rämeelle sopivat iljetykset luiker-telivat ja ryömivät näkymättömissä.

Rannalla lojuvista työkaluista päätel-len lampea oli hiljattain ryhdytty ruoppaamaan. Kuivalla maalla oli jo useampi keko vesiheinää ja muuta kasvijätettä, jota pohjasta oli kiskottu ylös.

Kompostilta löyhkäävien kasojen viereen oli levitetty lakana, jolla lepäsi useita mutaisia luita. Tunnistin heti ihmisen kallon, josta uupui alaleuka. Kaivoin liinan nenäni suojaksi ja pysyttelin kunnioittavan etäisyyden päässä siitä, mitä vainajasta oli jäljellä.

Ystäväni kumartui luiden puoleen ja tutki niitä hetken uteliaasti. Sitten hän vilkaisi työkalujen vieressä odottavaa renkiä.

”Näyttää siltä, että poloinen on maannut lammen pohjassa jo hyvän aikaa. Löysitkö luut puhdistaussasi lampea?”

Mies pyyhki likaisia käsiä housun-puntteihinsa ja väisti Duncanin katsetta. Vai koettiko hän olla katsomatta luiden suuntaan? ”Kyllä maar, Duncan-herra”, hän sanoi lopulta. ”Lumpeenvarsien mukana tuli melkoinen mutapaakku. Luulin, että siitä sojotti juuria ja risuja, mutta ne olivatkin ihmisluita.”

”Entä osaatko sanoa, onko kukaan kadonnut lähikylistä palaamatta viimeisen... kymmenen vuoden aikana?” Ystäväni kuulusteli arkailevaa renkiä kuin ammatti-mainen konstaapeli. Minun oli ihailtava hänen mielenlujuuttaan. Itseäni koko tapaus kuvotti, enkä ymmärtänyt miksi asia ei ollut voinut odottaa poistumistani.

Albert raapi päätään. ”Kyllä sitä joku renki joskus katoaa omille teilleen tai tytön-

hupakko karkaa isäukoltaan, joskus on joku lähtenyt varmasti merillekin. Ehkä yksi onneton ei ole päässyt tämän pidemmälle?”

Ystäväni nousi jälleen seisomaan ja kääntyi katsomaan Oliveria. Hovimestari lakkasi heti mulkoilemasta Albertia ja pakotti kasvoilleen seesteisen kunnioituksen ilmeen. Duncan sanoi päättäväisesti: ”Hyvä on, Oliver. Meidän on ilmoitettava asiasta konstaapeli Spellwickille Swindonissa. On selvitettävä kuka tämä onneton on, ja kuinka hän on päätenyt lampeen minun maillani. Asiasta on kerrottava myös rovas-tille, ja vainajalle on järjestettävä säädylliset hautajaiset, kun arvoitus on ratkennut.”

Duncan oli tehnyt päätöksensä, eikä Oliver protestoinut. Arvasin hovimestarin kuitenkin pohtivan seurauksia talon mai-neelle, kun huhut asiasta väistämättä alkaisivat kiertää ympäristössä.

Kun ystäväni oli antanut Oliverille ohjeet muiden jäänteiden etsinnästä ja tarpeellisista jatkotoimenpiteistä, palasimme takaisin kartanolle. Ikävä välikohtaus oli saanut minut alakuloiseksi ja huolestuneeksi. Äkillinen viileys oli vasta väistymässä jäsenistäni. Duncanin vaikutus oli päinvastainen. Vainajan mysteeri tarjosi hänelle pähkinän purtavaksi ja tehtävän suoritettavaksi. Hän oli päättänyt ottaa asiakseen tuon tunte-mattoman saattamisen rauhaan.

Rouva Nora Craigford odotti meitä etupihan kuistilla. Ystäväni vaimo oli säilyttänyt sulokkuutensa huolimatta siitä, että oli vain kymmenisen vuotta miestänsä nuorempi ja synnyttänyt kahdesti. Rouva Craigfordin varsi oli hoikka ja ryhdikäs. Hänen pitkiin, vaaleisiin hiuksiinsa ei ollut vielä tarttunut sitä hopeaa, jonka saattoi jo huomata Duncanin kuparisten kutrien ja

huolitellun parran sivussa. Nora tervehti minua pidättyvällä hymyllä: ”Hyvää ilta-päivää, Henry, kuinka mukavaa, että tulit pistäytymään luonamme.”

Sitten hän kääntyi ystäväni puoleen: ”Duncan-kulta, onko kaikki kunnossa?”

Juorut levisivät kartanossa kuloval-kean lailla. Nora oli jo epäilemättä perillä tilanteen yleisestä laidasta.

Duncan nousi portaita ja tarttui hänen käteensä. ”On sattunut merkillinen tapaus, kultaseni. Asia koskee lampea, jonka olen halunnut vuosikausia kunnostaa.”

Nora nyökkäsi. ”Sitä ryteikköä talon takana? Sitä, jonka ehdotin täytettäväksi, että pääsisimme pensaissa kesällä kuhise-vista hyönteisistä?”

Duncan nyökkäsi ja katsoi vaimoaan. ”Juuri se sama, joka oli isäni lempipaikkoja kesäisin, levätköön hän rauhassa. Hän rakasti istua sen ääressä lukemassa tai vain katselemassa veden välkettä.”

Nora hymyili, ikään kuin Duncanin sentimentaalisuus olisi ollut hänestä samaan aikaan suloista ja huvittavaa. ”Duncan, kultaseni, se pöheikkö kuhisee käärmeitä. Ne voivat eksyä pihamaalle, jolla Douglas ja Muriel leikkivät.”

”Siksi päätin viimein ruopata lammen ja kaataa ympäröivän pensaikon.”

”Voit kertoa asian minulle niin kuin se on. Kuulin, että joku...” Nora näytti vain haluavan vahvistuksen kuulemalleen.

Duncan puristi hänen kättään ja madalsi ääntään niin, etteivät lapset var-masti kuulleet jos he sattuiivat olemaan lähetyvillä. ”Kultaseni, lammesta on löytynyt jonkun onnettoman ruumis. Jos olisimme täyttäneet sen, poloinen ei ehkä koskaan olisi päässyt kirkkomaan suojiin.”

Näin, että uutinen järkytti Noraa. Hän

koetti uljaasti peittää tunteensa, mutta jokin hänen naisenluonnossaan sai julkisivun säröilemään.

Mietin, mitä tuo kaunis nainen mahtoi ajatella. Hänen täytyi pohtia, kuka tuntematon vainaja oli, kuinka hän oli päätenyt lampeen, koska, ja kenen toimesta? Varmasti hän mietti myös, mitä väistämättömiä seurauksia vastauksilla olisi hänen taloudelleen ja sukunsa hyvälle maineelle. Duncan ei vaikuttanut hänen huoltaan ymmärtävän.

II – Duncan

Henry hyvästeli minut pian palattuamme kartanolle. Hän vaikutti niin järkyttyneeltä lammesta löytyneistä luista, että tarjosin Hamworthille tuhdin moukun kuumennettua sherryä. Sää alkoi sitä paitsi olla jo siinä määrin viileä, että arvelin hänen tarvitsevan hiukan lämmikettä kotimatkalleen. Annoin hänen myös täyttää taskumattinsa viskitäni. Henry Hamworth ei ole koskaan tavannut kieltäytyä vieraanvaraisuudesta tai jaloista juomista.

En ollut juuri kuunnellut ystäväni pitkäväteistä selostusta metsästysmatkasta Normandiaan, mutta hän oli ollut seikkailustaan itse aivan riittävän tohkeissaan. Henryllä on aina ollut tapana puhua enemmän kuin kuunnella ja vierailla tuttaviansa kestittävänä tiheämmin kuin kutsua heitä omaan kotiinsa. Totta puhuen olin huojentunut Hamworthin pikaisesta poistumisesta, joka vapautti minulle aikaa perheelleni ja lammesta löytyneen vainajan salamyhkäiselle arvoitukselle.

Luita löytyi päivän aikana lisää. Ne toimitettiin kaikki seuraavana aamuna konstaapeli Hoyt Spellwickin asiantun-

teviin käsiin.

Vierähti viikko, jonka aikana tapaus askarrutti mieltäni. Sekä Nora että lapset huomasivat asian, ja vanha kunnon Oliver aisti minun käyneen etäiseksi ja mieteliäksi.

En voinut olla miettimättä, minkä murheellisen epäonnen kautta luut olivat päätyneet lampeen. Pohdin kenelle ne kuuluivat. Arvelin, että pääkallo oli täysi-ikäisen aikuisen. Oliko kyse onnettomuudesta, itsemurhasta vai kenties henkirikoksesta? Kuinka kauan luut olivat maanneet lammen mudassa? Olivatko ne olleet vedessä jo, kun leikin rannalla lapsena? Kysymyksiä versoi vain lisää, mutta päätin vakaasti varmistaa, että niistä kasvaisi aikanaan vastauksia.

Kuluneen viikon aikana komisarion miehet olivat naaranneet lammen ja kuulustelleet lyhyesti talonväkeni ja perheeni: siis minut ja vaimoni. Lapsemme Nora suojasi visusti draamalta, jonka estradiksi kotimme oli muuttunut.

Lähestyin Spellwickiä saadakseni kuulla tutkimusten edistymisestä ja komisario kutsui minut asemapaikalleen Swindonissa. Hän tarjoutui tietenkin saapumaan luokseni kartanolle mutta arveli aivan oikein, että halusin päästä tutustumaan hänen työhönsä luonnollisessa ympäristössä.

Komisario Hoyt Spellwick ei muistuttanut lainkaan niitä juurevia maalaispoliiseja, joille *Punch* ja vastaavat Lontoon pikkunokkelat pilkkajulkaisut irvailivat. Komisario oli pitkä ja hoikka, ja hänen tummien silmiensä katseessa oli kylmää älykkyyttä. Hänen kasvonsa olivat hymytömät, ja hänen liikkeensä toivat mieleen

jonkin suuren linnun, kenties haikaran. Lintumaista vaikutelmaa korosti kookas ja terävä kyömynenä, joka oli kuin jonkin saalistavan petolinnun nokka. Spellwickin vetäytyvät hiukset olivat mustat ja toivat mieleen korpin sulat. Epäilin, että hän värjäsi niitä.

Sanottiin, että Hoyt Spellwick pelasi kirjeitse shakkia hänen kuninkaallisen korkeutensa prinssi Albertin kanssa. Mutta miksi hän olisi siinä tapauksessa palvellut vaatimattomana maalaiskomisariona? Siihen en osaa vastata.

Komisario otti minut vastaan toimitossaan, joka oli sisustettu paremminkin käytännöllisesti kuin esteettisesti. Hänen kädenpuristuksensa oli lyhyt ja terävä. Mikäli komisario olisi työskennellyt lain ja säädyllisyyden tuolla puolen, hänen sormensa olisivat epäilemättä kuuluneet kuristajan käteen.

"Haluatte varmasti tietää kuinka olemme edistyneet, herra Craigford." Hän meni suoraan asiaan.

Nyökkäsin ja istuuduin.

"Koska vainajasta on jäljellä vain luita ja kuolemasta on kulunut pitkän aikaa, on mahdotonta sanoa hänen kuolemastaan mitään varmuudella. Kerron teille kuitenkin sen, mitä olemme saaneet avustajieni kanssa selville."

Vaikka komisario Spellwick puhui, minusta tuntui kuin olisin istunut tuolillani kuulusteltavana. Niin läpäisevä hänen katseensa oli, ja niin läsnä olevalta ja tarkkaavaiselta hän vaikutti. Pysyin vaiti uteliaana kuulemaan mitä hänellä oli kerrottavanaan.

"Vainaja on maannut lammessa pitkään, ehkä vuosikymmeniä. Kaikki suuremmat luut on löydetty, eikä yhdessäkään ole

jälkiä, jotka vihjaisivat väkivaltaisesta kuolemasta."

"Tämä ei tarkoita, etteikö hän olisi voinut kuolla väkivaltaisesti. Uhri on nuori nainen, sukukypsä, mutta hän ei ole saanut lapsia ennen menehtymistään. Arvioisin hänet jonnekin kuudentoista ja kolmenkolmatta ikäiseksi."

"Hän on siis nainen?" kysyin.

"Kyllä", komisario vastasi. "Eivätkä väkeänne ja lähiseudun talollisia kuulustelleet mieheni onnistuneet löytämään kadonnutta, joka sopisi kuvaan. Tähän voi tietysti olla monta selitystä. Ensimmäinen on, ettei uhri ole täkäläisiä. Aivan kuten kreivikunnan mailta lähtee karkulaisia, tänne myös saapuu heitä muualta. Seuraava on, että katoaminen on tapahtunut niin kauan aikaa sitten, ettei sitä enää muisteta. Kolmas on, että jollakin on jotain peitettävää asiaan liittyen." Hänen kuiva äänensä pehmeni hieman. "Olen iloinen, että tulitte kertomaan minulle asiasta avoimesti. Voitte luottaa, että teemme kaikkemme selvittääksemme asian juuriaan myöten."

Ymmärsin vasta hänen sanoistaan, että minäkin saatoin lukeutua epäiltyjen joukkoon. Sanoin: "En odota teiltä mitään vähempää, komisario. Haluan, että tongitte asian pohjamutia myöten."

Komisario Spellwick painoi sormenpänsä vastakkain ja kumartui pöytänsä ylle. Hänen silmänsä jäivät tummien kulmakarvojen varjoon. "Riippumatta tutkimusten tuloksesta, herra Craigford?" Ymmärsin sillä hetkellä, että sanani olisi voinut keskeyttää tutkiminnan.

Kuinka nainen oli päätynyt lampeen?

"Riippumatta tutkimusten tuloksesta", sanoin ja tarkoitin sitä.

Silloin.

Kesäisin meillä oli tapana viettää jokunen kuukausi Bathissa tai Brightonissa, jossa perheeni nautti kylpyläelämästä.

Seuraavana kesänä emme kuitenkaan matkustaneet.

Kevään tullen lammen vainajan kohtalo oli edelleen mysteeri. Talven mittaan minulla oli kuitenkin ollut runsaasti aikaa ajatella asiaa. Lähikylien asukkaat puhuivat Lammen neidosta, mutta kukaan ei osannut varmuudella sanoa, kenen tomumajan olimme lammen syvyyksistä onkineet. Talven aikana komisario Spellwickin tutkimukset eivät olleet paljastaneet sen enempää. Sen sijaan olin palannut muistoissani menneeseen, aikaan, jolloin lampi ei vielä ollut kasvanut umpeen.

”Isä, isä”, lapset maanittelivat työhuoneeni ovella. ”Emmekö me pääsisi tänäkin kesänä rannikolle?” Sivuutin heidän maanittelunsa tavalla, joka ei kenties ole minulle kunniaksi kasvattajana. Sulkeuduin piirustushuoneeseeni tai karkasin pitkille kävelyretkille kartanoa ympäröiville kukkuloille. Toisinaan otin mukaan metsästyskoirani Kerberosin ja haulikkoni. Halusin ajatella rauhassa. Puolustukseksi sanon, että minulla oli ajettavanani sellaisen etu, joka ei enää kyennyt itselleen oikeutta vaatimaan.

Myös Nora olisi halunnut matkustaa. Hän halusi Bathiin, jossa hänellä oli etäistä sukua. Hän syytti minua siitä, että kuolleen naisen kohtalo kiinnosti minua elävää enemmän. Aviovuoteemme kävi koleaksi, ja hän vietti useita öitä viereisessä kamarissa. Kehotin häntä matkustamaan ja ottamaan lapset ja jonkun palvelijoista mukaansa,

mikäli hän mieli niin tehdä. Hän ei tietenkään toiminut näin, mutta sen sijaan hän istui usein sivukamarin ikkunan ääressä ja katseli lammen keskeneräisen kunnostustyömaan lumista maisemaa.

Ajatukseni olivat kuitenkin toisaalla. Ne vaelsivat vuosikymmenten takana, ajassa, jossa isäni asettui mukavasti aurinkotuoliin lammen rannalla ja taittoi auki *London Timesin*.

Lastenhoitajamme tapasi kertoa minulle ja veljelleni Dorianille tarinoita lammesta. Koska tiesimme lammen lapsilta kielletyksi paikaksi, se kiinnosti meitä aivan erityisesti.

”Kauan sitten, ennen kuin Valkoinen Kristus saapui näille maille, druidit hallitsivat seudulla, ja kartanon takana kasvava metsikkö levisi maan yli mahtavana aarnimetsänä.”

Sanottiin, että lastenhoitajamme oli kauan sitten ollut kreivikunnan kaunein nainen. Mutta se oli kauan ennen omaa vaimoani, tai lapsuuttamme.

”Kartanon mailla on vanha uhri-lampi”, hän kertoi. ”Kauan sitten ihmiset, jotka asuttivat tätä maata, uhrasivat siellä orjattaria, joita ryöstettiin naapuriheimojen parista. Eikä tapa loppunut ennen kuin Vilhelm Valloittaja pisti heistä viimeisenkin miekkaan kuin porsaan ja poltti heidän pakanalliset uhrilehtonsa räiskyvällä tulella.”

Sitten hän katsoi meitä ainoalla näkeväällä silmällään ja hymyili tavalla, joka edelleen palasi painajaisiini.

”Jos loppui silloinkaan.”

Dorian menehtyi kahta vuotta myöhemmin espanjantautiin, joka vaati pelkästään meidän kreivikuntamme alueella yli tuhat sielua.

Niin minusta tuli sukumme ainoa

miespuolinen perillinen.

Kuten mainitsin, komisario Spellwickin tutkimukset eivät tuoneet kaivattuja vastauksia ennen kevättä. Talvi oli pitkä ja kylmä. Se koetteli ruokavarastojamme, ja siellä täällä Englannissa nähtiin etelässäkin nälkää. Kukaan vuokraviljelijöistä ei ollut tietoinen lähiaikoina kadonneista perheenjäsenistä tai tuttavista, joten lammesta paljastuneeseen arvoitukseen ei löytänyt johtolankoja.

Keväällä lammen kunnostustöitä voitiin viimein jatkaa.

Seurasin ruoppauksen ja maisemoinnin edistymistä kolminkertaisella mielenkiinnolla. Ensinnäkin halusin saada pitkään tekemättömän työn päätökseen. Toiseksi halusin palavasti tietää totuuden Lammen neidon murheellisesta kohtalosta. Kolmanneksi minusta oli alkanut tuntua, että lampi antoi minulle jonkinlaisen yhdyssiteen edesmenneeseen isääni.

Toisinaan, kun katsoin hiljalleen avautuvan lammen suunnasta talolle, erotin Noran, Douglasin ja Murielin katselevan minua ikkunasta. Kun heilautin heille jokus kättäni, he eivät vastanneet eleeseen, vaan murjottivat vuosittaisen lomamatkan peruuntumista ilmeettöminä kuin posliinuket.

Kevät tuli kauniina ja lämpimänä. Se lupasi kesää jo varhaisista päivistään asti ja muistutti minua sellaisista lapsuuden ja nuoruuden suvista, jotka luulin jo unohtaneeni.

Muistin isäni ja äitini riidelleen lammesta.

”Se lätäkkö pitää juoksuttaa kuiviin, Thomas”, äiti oli kiivastunut isälleni. Heidän riitelynsä kantautui lastenhuoneeseen,

jossa kuuntelimme Dorianin kanssa. ”Se on hengenvaarallinen. Haluatko, että jompikumpi pojista vielä hukkuu siihen?”

”Älä ole naurettava”, isäni vastasi tupakan ja brandyn karhentamalla äänellään. ”Minä olen kasvattanut molemmista pojistani erinomaisia uimareita, eivätkä he ole mitään typeryksiä. Tässä taloudessa ei kasvateta typeryksiä!”

”Etkö sinä tiedä mitä se kamala imettäjä-ämmä kertoo pojille lammesta? Hänestä on hankkiuduttava eroon. Etkö sinä tiedä mitä vanhat ihmiset kylillä puhuvat minun pihamaastani? Heidän juoruilunsa on vaiennettava.”

”Oppimattomat moukat puhukoon mitä haluavat!” isäni oli kivahtanut. ”Lastenhoitaja on palvellut sukuamme uskollisesti, eikä hän lähde minnekään. Kuka vanhan ja hampaattoman eukon juoruista välittää?”

”Me emme tarvitse häntä enää mihinkään, Thomas! Minä haluan, että lampi kuivatetaan!”

”No sen minä uskon”, isäni oli äyskäissyt.

He jatkoivat kiistelyään myöhään iltaan. En ollut koskaan aiemmin kuullut isäni käyttävän niin ruokotonta ja julmaa kieltä. Täytyi olla jokin aivan erityinen syy siihen, ettei hän halunnut kuivattaa lampea.

III – Henry

Palasin ystäväni Duncan Craigfordin tiluksille vasta myöhään seuraavana kesänä. Koska en nauti taloudellisesta vapaudesta niin kuin hän, minun oli talven ja kevään ajan huolehdittava tietyistä liiketoimista Lontoossa. En aikonut pitkästyttää ketään hänen muista kesävieraistaan niiden yksi-

tyiskohdilla.

Craigfordin kartano oli aina kesäisin ja syysjähdin aikaan vilkas seurapiirikeskittymä. Saatoin vain haaveilla samanlaisesta sosiaalisesta asemasta, jonka hän oli saavuttanut onnekkain sukulinjansa kautta. Siis käytännössä vailla omaa ansiotaan.

Kiertäessäni pihamaan ympäri kartanon pääsisäänkäynnille huomasin, että edellisenä vuonna aloitetut työt talon takana olevan ryteikön nujertamiseksi oli saatettu voitokkaaseen päätökseen: mies oli lannistanut luonnon.

Duncan oli epäilemättä odottanut saapumistani jo jonkin aikaa, sillä hän tuli ottamaan minua vastaan avosylin jahti-hurttansa Kerberoksen kanssa. Minun täytyy sanoa, että siinä jos missä on peto, joka oli nimetty luonteensa mukaan. En erityisemmin perustanut muista elikoista kuin hevosista, ja niistäkin vain laukka-kilpailussa tai kettujahdissa. Muut saatoin hyväksyä lautasella tai haulikon piippujen oikealla puolella. Koiria, ja erityisesti Kerberosta, suorastaan inhosin.

"Henry!" Duncan riensi alas portaita samalla, kun Oliver ja nuorempi palveluspoika kiiruhtivat huolehtimaan matkalaukuistani. "Kuinka mukava nähdä sinua pitkästä aikaa!"

Kartanolla oli kymmenkunta Duncanin tuttavaa. Heistä osa oli saapunut yksin kuten minäkin, osa perheineen. En ole koskaan mennyt naimisiin, mutta minulla on eri puolilla Englantia muutama naispuolinen tuttava, joita ylläpidän, ja joiden lasten elatuksen olen ottanut asiakseni. Järjestely on kätevä, sillä näin minulle järjestyy yleensä majoitus ja täysihoito matkustaessani maakunnissa. Ainoastaan Lucyn kanssa elän Lontoossa avoimesti

kuin olisimme aviossa: hän on varsin mainio ruoanlaittaja, osaa silittää kalliimmat paitani niitä pilaamatta, eivätkä hänen nuoruuden sulonsa ole täysin lakastuneet, vaikka hän on jo yli kolmenkymmenen, saanut kaksi lasta.

Seurasi kahden viikon rentouttava jakso metsästystä ja retkeilyä kartanoa ympäröivillä kukkuloilla. Ajoittainen kesäsade oli lämmin, eikä se häirinnyt ilonpitoamme, johon liittyi keskinkertaiseksi jäänyttä saalisonnea ja Noran valvovan silmän alla valmistettuja herkkuaterioita.

Koetin parhaani mukaan tuoda oman panokseni eloisiin keskusteluihin, vaikka jouduin ottamaan tiettyjä taiteellisia vapauksia kertoessani talven tapahtumista. Olen kuitenkin vieraillut Bretagnessa ja Normandiassa niin usein, ettei parin lomamatkan sepittäminen ollut kovinkaan vaikeaa, kun pääsin vauhtiin.

Panin kuitenkin merkille, että Duncanin ja Noran välinen etäisyys vaikutti kasvaneen. Tavanomaiset hellyydenosoitukset loistivat poissaolollaan, ja katseet, joita he vaihtoivat, olivat kuin kahden toisiaan mittailevan miekkamiehen – tai shakin pelaajan. Aiempi, tarpeettomankin avoin romanttinen kipinä oli tiessään. Tämä oli omiaan vahvistamaan uskoani, että avioliittoon seisahtuminen pilasi parhaatkin miehen ja naisen väliset suhteet, ja oma järjestelyni oli lopulta kaukonäköisempi.

Oli kuin jokin voima olisi nostanut heidän välilleen hiljaisen etäisyyden esiripun.

Eräänä iltana, kun muut olivat jo vetäytyneet vuoteisiinsa herkullisen illallisen, sikarien ja viskin jälkeen, Duncan johdatti

minut sisäpuutarhaan. Olin ollut kasvihuoneessa viimeksi, kun Oliver tuli kertomaan lammesta löytyneestä sanoinkuvaamattomasta kalmosta. Ajatuskin sai minut voimaan hiukan huonosti.

Ystäväni ja isäntäni avasi ikkunat, ja istuimme valkoisiin korituoleihin. Ilma ulkona oli lämmin ja siinä oli kukkuloilta laskeutuvaa yön kosteutta. Duncan leikkasi meille sikarit ja kaatoi kahden lasin pohjalle tilkat hyvää viskiään.

Katsoin ulos pimeyteen, josta kantautui yölintujen huutoja.

"Huomaan, että pikku projektisi on edistynyt hyvin", sanoin.

Duncan raapaisi tulitikun. Sen huojuva liekki heijastui ikkunoiden lukuisista pikkuruuduista. Saatuaan sikarini syttymään hän sytytti omansa.

"Pitää paikkansa. Työ on käytännössä valmis. Sitä varjostaa ainoastaan Lammen neidon arvoitus."

Imaisin sikariani ja annoin savun luikerrella hitaasti karkuun huulieni välistä.

"Lammen neidon?" Kysyin.

"Se on lempinimi, jonka lähiseudun asukkaat ovat antaneet löytyneelle vainajalle. Konstaapeli Spellwick ei ole onnistunut tunnistamaan häntä – vielä", ystäväni lisäsi.

"Ahaa?" Koetin esittää kiinnostunutta. Toivoin, että keskustelu makaaberista aiheesta päättyisi pikimmiten.

"Luiden löytyminen ja lammen kunnostaminen palauttivat mieleeni erään epätavallisen tapahtuman nuoruudestani."

"Ahaa."

"Olin vasta kihlautunut Noran kanssa, ja hän oli saapunut viettämään kesää luonamme täällä kartanolla. Vanhempani olivat tietenkin kovin tyytyväisiä ja minä

olin aivan hullaantunut rakkaudesta. Muistan vielä kuinka hän piti pitkiä, vaaleita hiuksiaan. Hänellä oli pienin kukkakuvioin koristeltu kesämekko, ja hän piti ulkona ollessaan lierihattuaan suloisesti kallellaan. Minulla ei ole aavistustakaan siitä minne se hattu on joutunut."

"Vai niin." Odotin, että ystäväni kohottaisi viskilasiaan ja pääsisimme asiaan. Skotlannin saarilta tuotetun jalojuoman turpeinen aromi kutkutteli kutsuvana sieraimissani. Hän ei tehnyt elettäkään kajotakseen viskiin.

"Muistan kuinka meillä oli mukanaamme eväskori, viltti ja pullo viiniä, jonka isäni oli antanut mukaamme kellarista. Päivä oli kirkas, ei sateesta tietoakaan, sinitaivas ja muutama sillä ajelehtiva pilvenhattara."

"Aivan", sanoin ja poimin lasini pöydältä.

Duncan havahtui muistamaan viskin, kohotti lasiaan ja sanoi: "Terveysteksi."

Kohotin lasia hymyillen ja sanoin: "Terveysteksi." Ennen kuin ennätin vaihtaa puheenaihetta alkuperäisen suunnitelmani mukaan, hän jatkoi kertomustaan.

Viski oli pehmeää ja savuista, ja toivoin, että sen siemailu tekisi tämän odottamattoman, sentimentaalisen purkauksen hieman siedettävämmäksi. Olivatko he Noran kanssa kenties eroamassa? Ehkä voisin tarjota hänelle siinä valitettavassa tilanteessa tukeani ja muuttaa joksikin aikaa asumaan hänen kanssaan kartanoon?

"Lampi ei tietenkään ollut vielä silloin kasvanut umpeen. Muistan, että siellä oli lumpeita ja rannalla kasvoi muutama paju, joiden oksat kurottivat koskettamaan veden pintaa. Jätin hänet hetkeksi yksin rannalle. Halusin kerätä hänen hiuksiinsa kukkia metsän reunassa olevalta niityltä."

"Jaaha?" Pihamaan hämärässä erottuvista pajupensaista päätellen ystäväni oli antanut entisöidä lammen melko lähelle alkuperäistä asuaan. Viski ja sikari tosiaan toimivat. Ne turruttivat mieleni juuri sopivasti, että kykenin sietämään tätä imelää takaumaa.

"Olin jo hiukan lehdon puolella, kun kuulin hänen hätäntyneen kirkaisunsa ja äänekkään molskahduksen. Kiiruhdin juoksujalkaa takaisin. Näin hänet kömpimässä vedestä takaisin rannalle aivan likomärkinä ja mekko revenneenä. 'Nora, kultaseni, onhan kaikki kunnossa?' kysyin. Hän vastasi muistaakseni osapuilleen: 'Ei hätää, horjahdin vain lampeen.'"

Uskoin nyt ymmärtäväni, miksi lammesta löytynyt vainaja oli vanginnut ystäväni mielenkiinnon.

Imaisin sikariani ja sanoin: "Onpa hyvä juttu, että olit paikalla, eikä Noralle käynyt, kuten sille toiselle onnettomalle sielulle."

Ystäväni katsoi minua ja imi sikariaan pitkään. Tulipää hehkui punaisena, kuin jonkin silmäpuolen paholaisen ainoa näkevä silmä.

Sitten hän puhalsi savun suupielestään ja kysyi haudanvakavana: "Entä jos hänelle kävi juuri siten?"

"Sinun täytyy vitsailla", naurahdin epäuskoisesti, ja taisin virnistääkin.

Ystäväni sipaisi partaansa ja katsoi lammen suuntaan. Hän oli pitkään vaiti. Sitten hän sujautti kätensä liivintaskuun ja otti sieltä esiin kaksi korua. Ensimmäinen oli hopeiseen ketjuun kiinnitetty kaunis sininen kivi, jonka tunnistin safiiriksi. Toinen oli yksinkertainen, hopeinen kihlasormus. Hän laski molemmat pöydälle.

Kaulakoru näytti etäisesti tutulta.

Sitten muistin. Olin nähnyt sen aiemmin rouva Craigfordin yllä.

"Nämä löydettiin töiden yhteydessä keväällä lammesta."

En tiennyt mitä sanoa, joten sanoin jälleen: "Ahaa?"

"Konstaapeli Spellwick ei pystynyt kertomaan kuinka vainaja oli menehtynyt, eikä hän pystynyt sulkemaan vaihtoehtoja pois hukkumista."

Minua kylmäsi hiukan, aivan kuin tuuli ulkona olisi kääntynyt salavihkaa pohjoiseen. Viskikään ei tuntunut enää tyynnyttävän hermojani riittävästi.

"Sen sijaan konstaapeli kykeni kertomaan, että vainaja oli iältään kuudentoista ja kahdenkymmenenkolmen vuoden välissä. Hän ei ollut ehtinyt hankkia lapsia. Tämän lisäksi selvisi, että häneltä oli poistettu kaksi viisaudenhammasta ja hän oli joskus murtanut vasemman solisluunsa ja kyynärvartensa. Murtumat olivat parantuneet erinomaisesti."

"Ahaa?" toistin. "Mitä se tarkoittaa?"

"Satun tietämään, että Noran yläviisaudenhampaat poistettiin ennen tapaamistamme, ja että hän mursi neljälentoista ikäisenä solisluunsa ja kyynärvartensa ratsastusonnettomuudessa Skotlannissa."

En pystynyt enää sanomaan sitäkään vähää kuin aiemmin.

"Minä epäilen, että lammesta löytyneet luut kuuluvat hänelle."

Siristin silmiäni ja koetin miettiä kuinka paljon olimme päivän aikana juoneet. Meillä oli kaikilla ollut taskumateissamme viskiä, brandya tai konjakkia käydessämme ampumassa kukkuloilla. Aterioiden aikana olimme juoneet samppanjaa, viiniä ja jälkiruoka-avecina. Olimme kaikki nauttineet jonkun lasin viskiä pelatessamme

biljardia tupakkasalongissa, mutta Duncan joi miltei aina varsin maltillisesti. Mikään tänään kuluttamamme alkoholimäärä ei selittänyt tätä kieltämättä karmaisevaa sepielmää.

Ehkä Duncan pilaili kustannukselani?

"Mutta rakas ystävä, vaimosihan nukkuu tälläkin hetkellä yläkerrassa, makuuhuoneenne vieressä olevassa kamarissa. Kerroit siitä minulle itse."

Duncan katsoi minua väsymyksen venyttämän kasvoin. Huomasin ensi kertaa, kuinka paljon hän oli ennättänyt talven aikana ikääntyä.

"Henry", hän sanoi painokkaasti. "Kuka hyvänsä yläkerrassa nukkuu, pelkään ettei hän ole koskaan ollut minun vaimoni."

"Hyvänen aika, teidän olette naimisissa."

"Henry, minä pelkään, etten ole koskaan ollut naimisissa Noran kanssa."

"Miksi sinä kerrot minulle tämän?" Sikarini oli palanut miltei loppuun ja viski oli hävinnyt lasistani kuin huomaamatta. Kaipasin lisää kumpaakin, mutta erityisesti jälkimmäistä. Halusin juoda niin paljon, että unohtaisin koko käymämme kammottavan ja skandaalinkäryisen keskustelun. Tahdoin herätä seuraavana aamuna tukevassa kohmelossa ja autuaan tietämättömänä Duncan Craigfordin eriskummallisesta päättelyketjusta.

"Siksi, että sinä olet minun ystäväni, Henry Hamworth, ja koska hän on tappanut jo aiemmin, hän saattaa tehdä sen uudelleen. Haluan, että sinä tiedät, jos jokin sattuisi."

Olin juuri aikeissa vastata, kun lattian narahdukset ja talvipuutarhan oven avau-

tuminen havahduttivat meidät.

Douglas ja Muriel seisoivat yöpaidoissaan ovensuussa.

"Vieläkö sinä valvot Henryn kanssa, isä?" Douglas kysyi.

Muriel sanoi: "Äiti pyysi meitä kertomaan, että sinun pitäisi tulla vuoteeseen. Mutta sitä ennen sinun pitää lukea meille iltasatu."

Lapset olivat niin kovin äitinsä näköiset. Mietin, mitä ystäväni mielessä mahtoi liikkua. Kenen kanssa hän uskoi lapset hankkineensa, jos ei Nora Craig... Landbroken? Mitä verta hän ajatteli heidän suonissaan sekoittuneen hänen omaansa?

"Aivan, niinpä tietenkin", Duncan sanoi ja sammutti sikarinsa. "Tulen saman tien."

"Äiti ei pidä siitä, että poltat sisällä", Muriel sanoi pikkuvanhasta.

"Eipä tietenkään. Oletko ystävällinen ja pyydät Oliveria tuulettamaan talvipuutarhan huolella, Henry? Kiitos seurastasi, ja hyvää yötä."

IV – Duncan

Kesävieraat palasivat kukin aikanaan koteihinsa, ja elämä kartanolla palasi jokseenkin normaaliksi siinä määrin kuin se enää oli mahdollista. Hän, jonka kanssa olin naimisissa, palasi sivukamarista makuuhuoneeseemme, mutta huomasin nyt itse olevani se, joka karttoi hänen kosketustaan ja läheisyyttään. Täytin aikani erilaisilla harrasteilla ja työskentelin myöhään yöhön, jotta saatoin nukkua tupakkasalongin sohvalla. Kun hän tiedusteli asiasta, kerroin etten halunnut herättää häntä kolistelullani palatessani jakamaamme vuoteeseen.

Huomasin, etten voinut enää kutsua

häntä Noraksi. Saatoin puhutella häntä vaimonani tai lastemme äitinä, mutta en enää Norana. Olin vakuuttunut, ettei kauan sitten kihlaamastani neidosta koskaan tullut Craigfordia, vaan hän vaipui lammen syvyyksiin tyttönimellään, Landbrokena.

Koska konstaapeli Spellwick ei ollut perillä kaikista Noran terveyteen liittyvistä yksityiskohdista, hän ei osannut kiinnittää huomiota samoihin raskauttaviin asiahaaroihin kuin minä. Hän epäili, että kyse oli ulkopaikkakunnalta saapuneesta itsemurhaajasta tai henkirikoksen uhrista, joka liittyi jotenkin kartanon aiempaan historiaan. Olin pimittänyt lammesta löytyneet korut lahjomalla kaivuumiehet ja pelottelemalla säikymmät hiljaisiksi. En voinut tuoda epäilyksiäni esiin konstaapelin kanssa, sillä edes Henry Hamworth, joka innostui itse sepittämään mitä erikoisimpia seikkailuja, ei ollut uskonut kertomustani. Luulen, että konstaapeli epäili isäni tiennneen tapahtuneesta jotakin.

Hän, joka oli vaimoni, koetti nyt parhaansa mukaan täyttää valitsemansa roolin, jonka saavuttaakseen oli vakaasti käsitykseni mukaan murhannut kihlattuni. Vaimoni sieitti oikutteluni ja välttelyni esimerkillisesti ja teki parhaansa tehdäkseen oloni mukavaksi.

Tämä sopi minulle hyvin, sillä se tarjosi tilaisuuden jatkaa omia tutkimuksiani.

Harmittelin, että kotikirjastomme tietosanakirjat olivat harvasanaiset kaikesta yliluonnolliseen liittyvästä, mutta törmäsin muutamaaan kansatieteelliseen kuvaukseen vedenhengistä ja yleisemmin haltiakanasta.

Toivoin, että lastenhoitajamme olisi ollut edelleen elossa, mutta hän oli

nukkunut pois vain hieman sen jälkeen, kun vaimoni oli noussut nauravaisena lammen syvyyksistä. En voinut olla miettimättä oliko sekään sattumaa, vaikka hänen onnettomuuteensa ei silloin näyttänyt liittyneen mitään ihmeellistä.

En ollut koskaan nähnyt vaimoni tai lasteni sairastavan tai loukkaavan itseään. Normaali mies olisi ollut asiasta kiitollinen, mutta minä näin siinä nyt yliluonnollisia yhteyksiä. Aloin myös miettiä heidän viehtymystään veteen ja uimiseen.

Miksi vaimoni oli halunnut täyttää lammen ja vastustanut sen kunnostusta? Hän halusi haudata ammoisen rikoksensa jäljet ja oli pelännyt paljastuvansa. Kunpa isäni olisi kuunnellut äitiäni ja antanut laskea kirokun lammikon kuiviin.

Nyt, kun olin vakuuttunut asian oikeasta laidasta, minun oli päätettävä mitä tiedollani tekisin. Tiesin, että minun oli pakotettava vaimoni tunnustamaan luonnottoman rikoksensa. Mitä sen jälkeen tekisin, en ollut varma.

Ehkä olin kuitenkin tehnyt jonkinlaisen päätöksen, sillä annoin syksyllä palvelusväelle vapaaviikonlopun, jotta he voisivat vierailla perheidensä ja ystäviensä luona.

Halusin heidät mahdollisimman kauas pois jaloista.

Talon hiljennettyä latasin haulikon ja nousin yläkertaan kohtaamaan vaimoni.

Hän, joka oli ottanut Noran hahmon, istui minuun selin peilipöytänsä ääressä. Kuullessaan oven avautuvan hän kääntyi katsomaan suuntaani hymyillen. En ollut viime aikoina viettänyt montaakaan yötä vuoteessamme, joten hän vaikutti iloisesti

yllättyneeltä.

Hymy kuoli kuitenkin nopeasti hänen kasvoillaan. Johtuiko se haulikosta vai omasta olemuksestani, en tiedä, ehkä molemmista?

Hän nousi jalkeille vaaleansinisessä yöpaidassaan.

"Duncan", hän kysyi. "Onko kaikki kunnossa? Mitä on tapahtunut?"

Minun on myönnettävä, että hän hallitsi itsensä esimerkillisesti. Ainoastaan hänen ilmeensä vakavoituminen ja suurien silmiensä hienoinen leviäminen kertoivat äkillisestä epätietoisuudesta tai paremminkin säikähdyksestä.

Pidin haulikkoa kainalossani. Kaivoin vasemmalla kädellä taskustani korut, jotka olin jo esitellyt Henrylle. Heitin ne vuoteemme kuohkeille peitteille.

Vaimollani oli nytkin vasemmassa nimettömässään kultainen ja hopeinen sormus. Ensimmäisen olin luullut ostaneeni Noralle, eikä minulla ollut aavistustakaan mistä kihlasormus oli peräisin.

"Löysin nuo lammesta", sanoin ja täydensin: "Luiden kanssa. Noran luiden."

"Duncan...", hän aloitti. Otin haulikostani paremman otteen, vaikka sen piippu osoitti edelleen kiillotettua parkettia välillämme.

Keskeytin hänet.

"Kuka sinä olet? Tai paremminkin, mikä sinä olet?" Ääneni värähti. Kylmä määrätietoisuus, jonka vallitessa olin astunut kynnyksen yli, alkoi varista.

Hän tuijotti minua hetken ja nosti käden rinnalleen.

Sitten hän sanoi: "Minä olen sinun vaimosi, Duncan."

"Mutta sinä et ole se nainen, jonka kanssa luulin avioituneeni. Sinä et ole Nora.

Minä en tiedä kuka tai mikä sinä olet. En ole edes varma, että olet ihminen!" Korotin murtuvaa ääntäni ja ymmärsin samalla, että minun oli hillittävä itseni. Muuten lapset heräisivät.

"Minä rakastan sinua Duncan", hän sanoi. "Olen aina rakastanut. Siitä lähtien, kun olit aivan pieni poika ja leikit lammen rannalla."

Minua kylmäsi, sillä hänen äänensä oli muuttunut. Se oli nyt samaan aikaan vuoristopuron solinaa, valtameren laineiden kohinaa ja sateen ropinaa. En ollut koskaan kuullut tuota ääntä, eikä se kuulunut vaimolleni.

Ei, ajattelin, juuri se kuului vaimolleni. Noran ääni, jota vaimoni niin taitavasti imitoi, oli hänen suulleen vieras.

"Minä rakastin jo sinun isääsi ja isoisääsi, Duncan. Minä olen seurannut sinun esivanhempiasi sukupolvien ajan. Olen nähnyt, kuinka kuolevaisten rakkaus hiljalleen murenee ja lahoaa, niin kuin vesi vääjäämättä ruostuttaa raudan. Siksi minä otin ihmishahmon ja astuin sinun maailmaasi. Minä halusin viimeinkin tehdä yhden teistä onnelliseksi. Minä halusin tehdä sinut onnelliseksi, Duncan."

Tunsin oloni sekavaksi. Aivan kuin meren aallot olisivat keinuttaneet lattiaa jalkojeni alla ja tuntemattomien syvänteiden humina olisi tunkeutunut pääni sisuksiin.

"Sinä olet murhaaja." Koitin painottaa sanojani, mutta sain aikaan vain sekavaa so-perrusta. "Sinä et ole edes ihminen", toistin.

Hän – se – puhui isästäni ja isoisästäni, sukupolvista minua edeltäneitä Graigfordeja. Ehkä se oli katsellut ihmisten toimia lammen ympärillä jo ennen kuin perheeni asettui näille main 1600-luvun alkupuolella. Ehkä se muisti normannit ja

saksit ja kaikki meitä edeltäneet kansat aina niihin historian alkuhämärän päiviin saakka, kun teimme työkalumme vielä pronssista ja kivistä ja luusta.

Ehkä se oli ottanut hanakasti vastaan ne uhrilahjat, joista lastenhoitajamme oli kauan sitten puhunut.

"Sinä olet itsekäs olento", sanoin. "Et sinä minun rakkauteni tähden tappanut Noraa, vaan omasi."

"Sinä et tiedä minkä uhrauksen minä tein vuoksesi sukeltaessani veden tuolta puolen tähän maailmaan, Duncan. Sinun tähtesi minä otin kuolevaisen lihan ja hylkäsin Onnellisten saaren. Sinun ja lasten..."

Sillä hetkellä vaimoni astui eteenpäin ja ojensi kätensä minua kohti.

En tiedä koettiko vaimoni syleillä minua osoittaakseen kiintymyksensä vilpittömyyttä vai käydäkseen kimppuuni.

Nostin aseensa ja ammuin molemmat piiput tyhjiksi.

Toinen haulisuihkuista osui häntä keskelle rintaa ja toinen kasvoihin.

Vaimoni lysähti lattialle kuin tyhjentyneenä säkki tai marionetti, jonka narut oli katkaistu. Verta, yöpaidanriekaleita ja lihaa oli kaikkialla. Niitä oli roiskunut pöydän peilille ja liimaantunut vaaleaan, ruusukuvioiseen tapettiin.

Tekoni kammottavuus löi ylitseni kuin tulvavuoksi. Pudotin savuavan haulikon käsistäni ja kiiruhdin vaimoni runnellun, haulien raiskaaman ruumiin luokse. Itkin samaan aikaan helpotuksen kyyneliä ja nauroin tuskaani kuin heikkopäinen. Vapisin, ja sylki ja kuola valuivat kasvoilta parralleni. Syleilin hänen kylmenevää kehoaan ja puristin häntä rintaani vasten. Ruudinkatku sekoittui hänen hentoon hajuveteensä ja ruumiinnesteiden löyhkään.

Parfyyminsä alla hän haisi lammen mudalta.

En tiedä kuinka kauan ennätin olla huoneessa vaimoni kylmenevän tomumajan kanssa. Ehkä vain hetken, kenties kymmeniä minuutteja. Ajankulu oli menettänyt merkityksensä.

Havahduin Murielin ääneen: "Mitä on tapahtunut, isä?"

Lapset seisoivat oviaukossa ja katselivat ilmeettöminä huoneessa avautuvaa näkymää. Tuijotin heitä kyynelten samentamien silmien, kykenemättä vastaamaan. Laukausten oli täytynyt herättää heidät.

Duncan sanoi: "Isä, sinä olet aivan likainen. Sinun täytyy mennä pesulle."

Kumpikaan lapsista ei näyttänyt säikähtäneeltä, eivätkä he kiinnittäneet kuin ohimenevää huomiota sylissäni retkottavaan, hirvittävällä tavalla elottomaan äitiinsä. Kuinka olin saattanut olla huomaamatta sitä aiemmin?

Heidän silmänsä olivat täsmälleen lammen veden väriset.

Sisarukset vilkaisivat toisiaan ja katsoivat taas minua. "Tästä tulee ongelmia", Muriel sanoi. Hänen ilmeensä oli vakava. "Sinun pitää siistittyä, isä."

Douglas nyökkäsi. "Ota nuo likaiset vaatteet pois päältäsi."

Sitten he sanoivat yhteen ääneen: "Mennään yhdessä uimaan."

Lammen vesi oli viileää, kun laskeuduin sen syleilyyn vain alushoususillani. Lapset saattoivat minut käsistä pitäen veteen saakka. Heidän pienten sormiensa puristus käsivarsistani oli voimakas. Kun painoin pääni pinnan alle, heidän otteensa ei hellittänyt.

Ehkä he halusivat varmistaa, etten vastustelisi viime hetkellä.

Ajatus peseytymisestä, kaikesta tästä valheesta ja liasta puhdistautuminen, ja mahdollisuus kylpeä heidän kanssaan vielä kerran, ennen kuin konstaapeli Hoyt Spellwick saapuisi laittamaan minut rautoihin, tuntui liian hyvältä ollakseen totta.

Aavistin, että minua odotettiin lam-
messä.

Vaisto pakotti minut nostamaan päätäni vedestä, tavoittelemaan ilmaa, mutta Douglasin ja Murielin pienet kädet eivät hellittäneet minusta. He painoivat minua yhä syvemmälle ja pitivät minua aloillani. Ilma karkasi sieraimistani ja suupielistäni hopeanhoitoisina helminä. Jalkani painuivat lammen pehmeään pohjaan ja nostivat siitä utuista lietettä. Se muistutti minua kukkuloiden usvasta. Lumpeiden varret kietoutuivat jäsenteni ympärille kuin köynnökset.

Tunsin, että vedessä oli jotakin meidän kanssamme.

V – Henry

He löysivät rakkaan ystäväni lammesta ja Noran isäntävaen makuuhuoneesta. Konstaapeli Hoyt Spellwick ei antanut minun nähdä Noran ruumista häveliäisyssyistä. Hän sanoi, että rouva haudattaisiin umpinaisessa arkussa hänen jäljellä olevan perheensä säästämiseksi.

Duncanin ruumis näytti hänen hirvittävästä teostaan huolimatta seesteiseltä, aivan kuin viimeaikojen levottomuus olisi vihdoinkin väistynyt hänen yltään. Niin sopimattomalta kuin se kuulostaakin, Duncanin

kasvoilla oli syvä rauha. Hänet laskettiin maahan siunaamattomana kuten muutkin murhaajat ja itsemurhaajat.

En ole kuullut, että Lammen neidon henkilöllisyys olisi koskaan selvinnyt. Hänet saatettiin halvassa lauta-arkussa nimetömään hautaan kirkkomaan köyhille ja tuntemattomille varatussa nurkkauksessa.

Olin paikalla kaikissa hautajaisissa. En kertonut kenellekään Duncanin kanssa kesäyössä käymästäni eriskummallisesta keskustelusta.

Kadonneita lapsia ei ole tähän päivään mennessä löydetty, vaikka aikaa näistä murheellisista tapahtumista on jo ennättänyt kulua.

Minne Douglas ja Muriel ovat hävinneet ja kenen kanssa, en tiedä. Vanha Oliver hoitaa edelleen rapistuvaa kartanoa ja odottaa heidän paluutaan. Kukaan ei ole enää pitkään aikaan huolehtinut lammesta, ja se on alkanut kasvaa jälleen umpeen.

Voin vain toivoa, että lapset ovat kunnossa ja Luojan varjeluksessa.

Teemu Korpijärvi on helsinkiläinen kynäniekka ja yhdistysaktiivi, joka valmistelee väitöskirjaa ja opiskelee kirjoittamista. Häneltä on julkaistu eri lehdissä ja antologioissa viisitoista novellia ja jokunen raapale; sellaisesta myös "Herra Craigfordin perhe" versoi.

Mies vaelteli päämäärättömästi öisen laita-kaupungin kaduilla katse visusti katukiveyksessä. Tasaisin välein sijaitsevat lyhtypylväät valaisivat katua siellä, missä sattuiivat toimimaan. Hänen varjonsa kulki hänen vierellään häntä itseäänkin kookkaampana.

Harmaat pilvet peittivät taivaan ja kylmä syystuuli puhalsi kadun läpi. Mies veti pitkän nahkatakkinsa kiinni enemmän tavan kuin vilun vuoksi. Takin liepeet olivat lätäköistä roiskuneesta kurasta kastuneet.

Auto kääntyi hänen peräänsä edellisestä risteyksestä ja pysähtyi. Miehestä tuntui, että häntä tarkkailtiin. Hän jatkoi kävelyä, mutta vilkaisi taakseen. Musta katumaasturi. Mies ei tunnistanut autoa, eikä häntä kukaan koskaan etsinyt, päinvastoin. Ehkä kuljettaja vain epäröi ajaa yöllä yli kaksimetrisen korston ohitse.

Sellainenkin oli toisaalta harvinaista. Vaikka mies oli pitkä ja jyrävarakenteinen, häneen harvoin kiinnitettiin erityistä huomiota. Hän pysähtyi ja kääntyi katsomaan autoa tarkemmin. Ajovalojen loisteessa kuljettajaa ei nähnyt siristelemälläkään.

Auto kääntyi jalkakäytävän kautta

ympäri ja pujahti sivukadulle. Tarkkailun tunne hellitti, mutta jokin tilanteessa häiritsi miestä. Hän puristi silmänsä kiinni, ravisti päätään ja jatkoi eteenpäin.

Läheisessä porttikongissa pariskunta syleili toisiaan. Alkoholin haju leijui vahvana ilmassa. Molemmat ärsykkeet yhdessä herättivät hänen herkistyneessä mielessään vanhan, juuri ja juuri tavoitettavissa olevan muiston, jonka hän olisi mieluummin sulkenut kokonaan pois.

Mies ja nainen – Elaine? Viiniä. Menetetty itsehillintä. Pieni, ohikiitävä hetki läheisyyttä.

Jotain pahaa oli seurannut tuosta kohtaamisesta, siitä mies oli varma. Hän työnsi ajatukset tottuneesti syvälle mieleensä. Jos hän vain pitäisi yksityiskohdat piilossa, ehkä ne eivät olisi niin pahoja kuin hän pelkäsi.

Oven paukahdus havahdutti miehen mietteistään. Pariskunta oli kadonnut. Hyvä niin, hän tuumi. Jos joku muu olisi yhyttänyt heidät tähän aikaan ulkoa, ties mitä olisi tapahtunut. Hän tarttui ajatukseen ja maisteli sitä hetken, mutta päätyi jatkamaan

matkaansa. He eivät tarvinneet häntä.

Seuraavan risteyksen kohdalla mies säpsähti hetkeä ennen kuin jostain kaukaa alkoi kuulua puhelimen pirinää. Hän käänteli päätään ja paikallistettuaan äänen lähti juoksemaan sitä kohden. Päästyään pirinän kohdalle hän käänsi katseensa varovaisesti aavistuksen verran ylöspäin. Pirinä kuului toisen kerroksen avonaisesta ikkunasta, jota koristivat repsottavat verhot ja lehtiään tiputteleva huonekasvi.

Rakennuksessa oli kaksi rappua. Vaistoansa seuraten mies asetti kätensä oikeanpuoleisen oven kahvalle. Lukko naksautti auki ja ovi avautui naristen. Hän harppoi portaat toiseen kerrokseen, jonne itsepintainen pirinä häntä opasti. Perille päästyään hän painoi korvansa lähimmän oven pintaa vasten. Puhelin pirautti viimeisen kerran kuin tehtävänsä suoritettuaan. Tämä se oli.

Mies tarttui oven reunaan ja avasi sen pieneen yksiöön. Hän antoi katseensa liukua huoneen läpi. Pari kuivahtanutta kasvia koristi niukasti kalustettua huonetta. Päädytön sänky sijaitsi yhdessä nurkassa, pieni kirjoituspöytä toisessa. Ympäri huonetta lojui sekalaisia roskia, ja pieni keittokomero pursusi likaisia astioita.

Huoneessa ei näkynyt ketään, mutta se oli oikea paikka. Täällä asui joku, joka tarvitsi häntä. Mutta miksi? Kirjoituspöytä tuntui kutsuvan, joten hän asteli sen luokse. Latausjohdossa roikkuvan kännykän ja sekalaisen papereiden seasta hänen huomionsa kiinnitti alassuin lojuva valokuva-kehys. Hän nosti sen pystyyn.

Valokuvasta killitti iloinen pieni lapsi, parin vuoden vanha. Hän tunsu piston sydämessään. Huoneessa ei näkynyt jälkeäkään siitä, että siellä asuisi lapsi. Asukas

oli varmasti menettänyt omansa.

Nyt mies tunsu asukkaan ja tiesi, mitä hän tarvitsi. Hän etsi kynän ja tarpeeksi tyhjän paperinpalan. Sitten hän raapusti lappuun pari sanaa ja jätti sen nojaamaan vasten pystyyn nostettua valokuvaa. "Saat anteeksi."

Kyynel valui miehen poskelle, ja lisää oli tuloillaan. Hän hakeutui kohti vessaa. Ovi oli kiinni, mutta sen oikean reunan alta hohti hieman valoa. Hän painoi rivan alas ja tunsu jonkin painavan ovea. Hän avasi sen hitaasti ja varovaisesti. Ovea vasten istualtaan nojannut nainen valui lattialle makaamaan.

Naisella oli yllään mustat rintaliivit ja polvipituinen hame sekä sukkahousut. Kalpeita, uurtuneita kasvoja ympäröivät pitkät, punaiset hiukset – *kuin Elainella*. Hiuksiakin punaisempaa erottui vasemmasta kyynärtaipeesta vuotanut pieni verivana, jonka syytä ei tarvinnut kauaa etsiä. Injektioruisku repsotti yhä kiinni kädessä mustelman ympäröimänä.

Mies painoi omat murheensa mielestään ja kokeili pikaisesti naisen kaulaa. Sydän löi, vaikka heikosti. Hän hymyili painaessaan kätensä naisen otsalle ja rinnalle.

Hän oli löytänyt etsimänsä.

Elaine nukkui miehen vieressä hiljaa tuhisten. Mies seurasi katseellaan Elainen hämärässä juuri ja juuri erottuvien kasvojen linjoja ja punaisina aaltoilevia hiuksia. Pian hänen olisi lähdeittävä. Kutsu oli itsepintainen, mutta kaukainen ja heikko. Ei hän muuten olisi voinut vastustaa sitä näinkään pitkään. Ehkei olisi

kannattanut vastustella lainkaan.

Hän sulki silmänsä, kuunteli kutsua tarkemmin. Nuori mies pahoissa vaikeuksissa. Kaukana. Toivottavasti hän ehtisi takaisin Elainen luokse.

Mies koetti hellästi Elainen pyöreeä vatsaa. Siellä sykki vahva uusi elämä. Mies hädin tuskin tunsu Elainen elinvoiman lapsen peittäessä alleen kaiken muun. Se syntyisi pian, ehkä ilman häntä. Hän siirsi kätensä alemmaksi ja antoi voimansa virrata vahvistamaan synnytyskanavaa. Toivottavasti se riittäisi.

Valmistettuaan Elainea koitokseen mies nosti kätensä, oikaisi pitkäkseen sängylle ja otti Elainen syleilyynsä. Tämä haukotteli ja venytteli. Mies kiroi läheisyydenkaipuutaan. Olisi ollut helpompaa, jos Elaine ei olisi herännyt.

Elaine avasi silmänsä raukeasti hymyillen, mutta huomasi sitten miehen synkän ilmeen ja vakavoitui. "Mikä nyt on?" Elaine kysyi unisesti.

"Minun täytyy mennä. Jossain on joku, joka tarvitsee minua, kuten sinä kerran tarvitsit."

Elaine kurtisti kulmiaan. "Milloin palaat?"

"En tiedä." Hän vilkaisi Elainen vatsaa. "Ehkä liian myöhään. Tein hyväksesi, minkä voin. Palaan mahdollisimman pian."

Elainen kasvot vääntyivät ahdistuneeseen irvistykseen ja hän kääntyi pois. "Painu sitten minne huvittaa."

"Elaine..." mies aloitti, mutta sanoja ei tullut. Hän halasi Elainea takaapäin, mutta tunsu syleilyssä kylmyyden. Kutsu vahvistui, tai hän ei jaksanut vastustaa sitä enää. Hän nousi ja lähti.

Sade ropisi miehen kasvoille ja huuhtoi mukanaan syvältä mielen syövereistä nousseet muistot. Hän istui kumarassa puistonpenkillä ja nojasi jyvää leukaa ristissä oleviin käsiin. Hänen silmänsä tuijottivat läpimärkien hiuskiilojen läpi sadepisaroista aaltoilevaa likaista lammikkoa.

Naisen läsnäolo puistossa tuntui vahvana. Hän ei ollut mennyt kotiinsa sen jälkeen, kun mies oli löytänyt hänet vessasta myrkytyksen kourissa. Miksei? Mies ei ymmärtänyt. Mutta se ei ollut hänen asiaansa. Hän eli vain pitääkseen naisen turvassa.

Tunnustellessaan puistoa mies huomasi myös toisen läsnäolon, heikon tai piilottelevan. Hän muisti auton öisellä kadulla viikko sitten. Tunne maistui samalta, oudon tutulta. Seurattiinko häntä? Hän heijasi vasemmalta oikealle, eteen ja taakse, mutta tunne oli liian heikko paikantuakseen. Hänen pitäisi kävellä ympäriinsä.

Ajatusketju katkesi, kun mies yhtäkkiä aisti naisen hädän. Velvollisuus ensin. Hän suoristautui määrätietoisesti reilun kahden metrin pituuteensa ja lähti ripein askelin puiston läpi työntäen eteensä sattuneet puunoksat vaivattomasti syrjään. Puiston laidalla sijaitti pieni kulmaus, jossa viheraluetta reunustavan muurin nurkka muodosti muutaman tiheän pensaan kanssa varjoisan sopen. Pensaiden takaa mies erotti vaimeaa mutta kiivasta hengitystä.

Pyyhkäistyään pensaat tieltään hän näki äänen aiheuttajan. Maassa istui polvillaan haalistuneen mustaan farkkupukuun pukeutunut laiha, vaalea nuorimies, joka puuhasteli tajuttoman naisen äärellä. Paita oli revitty auki, ja oikea rinta roikkui ulkona. Nuorukainen oli juuri repimässä naisen housuja alas, mutta säpsähti pensaiden takaa ilmestyvää jättiläistä ja

heilautti oikeassa kädessään olevaa veistä tämän suuntaan.

Mies nappasi ranteesta vaivattomasti kiinni vasemmalla kädellään ja väänsi siitä veitsen irti. Sitten hän iski moukarimaisen nyrkkinsä hyökkääjän kasvoja vasten kerran toisensa jälkeen, kunnes vaara oli varmasti ohi. Kun hän päästi irti veitsikädestä, hyökkääjä luhistui hervottomana maahan.

Naisen hiusten seasta pilkotti tummempaakin punaista. Verijalkia. Mies silitti hiuksia ja tunnusteli elonmerkkejä. Verenvuoto oli vähäistä, eikä vakavia vammoja ollut. Hän peitti paljastetun rinnan parhaansa mukaan, nosti naisen kevyesti maasta ja käveli puiston porttia kohden.

Laskettuaan naisen varovaisesti portin viereiselle puistonpenkille mies ryhtyi korjaamaan vahinkoja. Vuoto tyrehtyi, haava sulkeutui, ja hiljalleen nainen avasi silmänsä.

”Mm... mitä tapahtui?”

”Olet turvassa.” Miehen ääni soi puhtaana, mutta sanojen muodostaminen oli vaivalloista. ”Menisit jo kotiin.”

Nainen tuijotti miestä suu auki. Tämä katsoi maahan ja kääntyi porttia kohden. Nainen yritti koota ajatuksiaan. ”O-olenko nähnyt sinut jossain?” hän änkytti.

Mies pysähtyi epäröimään ja käänsi kasvonsa takaisin naiseen. Toinen suupieli kohosi vaisuun hymyyn, kun hän nyökkäsi kerran. Sitten hän synkistyi taas, pudisti päätään ja harppoi portista ulos.

Nainen jäi kalpeana tuijottamaan pelastajansa perään.

Mies käveli jälleen kerran öistä katua pitkin

vailla päämäärää. Puiston tapahtumien jälkeen hän ei ollut enää tuntenut naisen läsnäoloa tai vointia. Tämä ei enää tarvinnut – tai halunnut – hänen apuaan. Osa hänestä olisi halunnut jäädä naisen elämään, mutta hän tiesi, että menetys jäisi pienemmäksi näin. Tämän naisen kohdalla hän oli tehnyt velvollisuutensa, ei enempää eikä vähempää.

Ajatuksissaan hän harhaili ympäri kaupunkia, kunnes havahtui puhelimen pirinään. Hän muisti äänen heti, kuten risteyskenkin. Ääni kutsui häntä, tarvitsi häntä, mutta vivahde oli outo. Se maistui mustalta autolta, tarkkailulta, menneisyydeltä. Hän irvisteli, mutta seurasi ääntä samaa reittiä kuin viimeksi.

Vastään tulivat tuttu toisen kerroksen ikkuna, nyt jo selkeästi kuollut koristekasvi ja porraskäytävän ovi. Nainen ei enää tarvinnut häntä, mutta näin läheltä mies tunsikin asunnon silti tyhjäksi. Hän avasi ulko-oven, kiipesi portaat ja avasi oven. Huone oli lähes viimeistä piirtoa myöten sellainen kuin hän muisti. Lapsen kuva vain oli kadonnut ja hänen kirjoittamansa lappu rypistetty kasaan.

Pöydälle jätetty puhelin jatkoi vaativaa soimistaan. Hän poimi sen käteensä ja painoi nappia.

”Katso ylös”, sanoi soinnukas baritoni langan toisessa päässä. Sitten puhelu katkesi.

Mies henkäisi syvään, herkisti aistinsa, kohotti katseensa ikkunasta pitkästä aikaa ylös taivasiin. Pilvet puhuivat hänelle, ja hän tiesi, minne mennä.

"Ponnista, ponnista!" Adele huusi. Hän oli seudun kokenein lapsenpäästäjä, mutta haastekin oli paljastunut sen mukaiseksi.

Elaine ei jaksanut enää edes huutaa, mutta pää pullahti lopulta esiin ja sitä myötä loputkin verisestä vauvasta. Adele ei ollut koskaan nähnyt isompaa vastasyntynyttä. Valuva verinoro huoletti häntä, mutta vähänpä sille saattoi tehdä.

"Näytä..." sanoi Elaine heikosti.

Adele pyyhki vauvaa ja nosti sen Elainen nähtäväksi. Vauva hymyili varovaisesti. "Äiti", se sanoi, ja päästäjä lähes pudotti sen.

Elaine hymyili takaisin. "Chaz, isäsi mukaan." Sitten uusi supistus sai hänet irvistämään. "Vieläkö?"

Adele laski vauvan Elainen viereen ja kiinnitti huomionsa taas alas. "Ponnista vain vielä", hän yritti kannustaa, mutta Elaine ei noudattanut ohjetta. Tämän pää retkahti hervottomana sivulle.

"Äiti! Äiti!!!" lapsi parkaisi ja käänsi päänsä tomerasti kohti Adelea. Pienet silmät olivat täynnä vihaa. "Isä olisi voinut estää tämän. Missä hän on? Missä?!"

Adele haukkoi henkeään, mutta sai vaivoin soperrettua: "Poissa, asioilla, en tiedä."

Lapsi irvisti ikenillään. "Pysyköön sitten poissa. Vie minut täältä. Jos isä tulee katsomaan mitä jätti jälkeensä, ei hänkään osaa kysyä perääni. Siitä pitää siskoni huolen."

Adele vilkaisi Elainen haaroihin. "Sisko?" Ehkä hän voisi vielä tehdä jotain, leikata Elainen auki...

"Älä hänestä huoli, ei hänestä ollut koskaan eläjäksi", poika sanoi silmät viiruina.

Harpottuaan liki loputtomat portaat ylös

mies avasi näköalatasanteen oven. Lähellä korkeaa reuna-aitaa seisoi puukeppiin nojaava lähes parimetrisen hahmo pitkät hiukset ja mustat takinliepeet tuulessa lepattaen.

"Niin, minä kutsuin sinua", hahmo sanoi lakoniseen sävyyn ja hymyili. Hymy kouraisi miestä vatsasta. Kasvot olisivat voineet kuulua hänelle itselleen, elleivät ne olisi vanhuuden rypyillä. "Mitä nyt? Etkö enää muista minua? Tuntenetko enää itseäsikään, Chazakiel?"

"Miten tiedät minusta?" mies kysyi. Samalla hän otti pari askelta eteenpäin, yritti saada tilanteen hallintaansa.

"Muistat vielä nimesi. Mutta muistatko Elainen?"

Mies kavahti taaksepäin. Muistot tulivat taas, eikä niitä tällä kertaa voinut torjua. Hän putosi polvilleen. *Elaine kuivuneessa verilammikossa kuollut lapsi sisällään.*

Sekasikiö otti keppinsä kanssa vaivalloisen askeleen häntä kohti. *"Surullista, toistat vanhaa kuviota. Seurasin sinua ja edellistä kohdettasi. Kuten he kaikki, hänkin näytti aivan äidiltä." Hän huokaisi. "Lopulta olit heille molemmille yhtä lailla avuksi."*

Sanat kaikuivat miehen korvissa, mutta eivät tarttuneet häneen. Hän oli pudonnut liian syvälle omaan mieleensä. Lopulta hän sai taas suunsa auki: *"Mitä haluat?"*

"Älä huoli, en halua sinusta enempää kuin mihin pystyt. En halua sinusta isää. Haluan vain elää."

Mies keskittyi hetken, viritti aistinsa äärimmilleen. Sekasikiö – poika? – oli elänyt paljon pidempään kuin kukaan pelkkä ihminen, mutta se oli jo vanha ja sairas. Sen näki koskettamattakin. *"En voi. Taistelen*

ihmisten puolesta ihmisten syntejä vastaan. Puuttuminen luontaiseen kuolemaan ei ole osa suunnitelmaa.”

“Pötyä! Ikään kuin itse olisit enää omien syntiesi jälkeen osa suunnitelmaa. Keksit tuon vain selitykseksi, mikset ollut pelastamassa äitiä. Voit parantaa minut, jos vain tahdot. Olet sen velkaa, jos et minulle, niin äidille.”

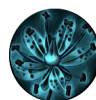
Miehen kasvot vääntyivät irvistykseseen. Poika oli oikeassa, hän oli velkaa Elainelle. Hän oli syypää nopeaan ja vaikeaan raskauteen ja siihen, ettei ollut läsnä synnytyksessä. Mutta sekasikiön syntymä oli todellakin synty, hänen syntinsä. Se oli erottanut hänet suunnitelmasta, heittänyt hänet etsimään kaikuja aiemmasta tarkoituksestaan. Hän pudisteli päätään.

Poika hymähti, keräsi voimansa ja harppasi vaivalloisesti kaiteen päälle. “Minussa on ihmistä. Itsemurha on ihmisen synty. Aloitetaan siitä. En anna sinulle anteeksi tänään, isä, mutta jos saan tilaisuuden, ken tietää huomista?” Hän levitti kätensä ja kaatui rauhallisesti reunan yli.

Hetkeäkään ajattelematta mies hyppäsi poikansa perään ja syöksyi pää edellä maata kohden. Hän muisti tuulen kasvo-

jaan vasten, muisti vauhdin tunteen ja häntä vetävän painovoiman. Hän tunsi paineen lapaluidensa välissä ja oikaisi kädet taakseen. Takki lensi tuuleen ja paidan selkämys repesi. Hän kuuli tutun havinan korvissaan, ja hänen vauhtinsa kiihtyi nopeammin kuin mihin pelkkä painovoima pystyi. Hän lähestyi itsevarmasti hymyilevää poikaansa hetki hetkeltä.

Ehkä he voisivat vielä pelastaa toisensa.

Mikko Rauhala on helsinkiläinen spefikirjoittaja, joka pitää genrerajojen ylityksistä ja kovista ihmiskohtaloista. Kotoisimmillaan hän on kovan maailmanloppuscifin parissa. Rauhala kirjoittaa Aurelia Leon sivuilla (<https://aurelialeo.com/category/aurelia-leo-presents/infinite-metropolis/>) kuukausittain ilmestyvää Infinite Metropolis -sarjaa yhdessä Edmund Schlusselin kanssa. Hänen kirjoittajasivunsa löytyy osoitteesta <http://rauhala.org/>.

Kaukaiset taivaat

Nadja Sokura

Hämärä laskeutui ihmisten planeetan ensimmäisen sektorin teollisuusalueelle. Kaksi huppupäistä hahmoa liikkui puhumatta kohti elintarvikkeiden prosessointitehdasta. He kiipesivät aidan yli ja juoksivat tehtaan luo, palasivat nopeasti takaisin ja katosivat tiehensä. He saivat tulla ja mennä rauhassa, kenelläkään ei ollut tähän aikaan teollisuusalueelle asiaa. Tehtaiden töistä vastasivat koneet, ja harvat ihmistyöntekijät olivat päässeet kotiin jo aikaa sitten. Oli tyhjää, pimeää ja hiljaista.

Hetkeä myöhemmin tyhjiys täyttyi sinkoutuvista tiilenkappaleista ja vääntyneestä metallista, pimeys vaihtui sokaisevaan valoon ja hiljaisuuskin oli mennyttä. Tehtaan räjähdys herätti kaikki muutaman kilometrin säteellä, herkkäunisimmat kauempaakin. Autio teollisuusalue vilisi kohta hälytysajoneuvoja.

Myöhemmin, kun hämärä oli jo vetäytymässä, Moses Palosuon yhteyslaite värähteli punahehkuisena hänen sänkynsä vieressä kaupungin toisella laidalla. Moses heräsi vastaamaan siihen. Punaisesta väristä

päätellen tiedossa oli huonoja uutisia. Moses aukaisi laitteen ja turvallisuusjoukkojen komentajan kasvot tulivat esiin.

”Räjähdys, herra edustaja, teollisuusalueella. Alkuyöstä, luultavasti terroristien työtä.”

Komentaja puhui niin lyhytsanaisesti, etteivät Moseksen tokkuraiset aivot tahtoneet saada sanojen merkitystä auki.

”Alkuyöstä, niinkö te sanoitte?” hän kysyi.

”Niin, herra edustaja.”

Moses katsoi kelloa.

”Miksi minulle ilmoitetaan vasta nyt?”

”Sitä tutkittiin ensin onnettomuutena. Terroristit eivät ole ottaneet vastuuta teoista.”

Se ei yllättänyt Mosesta. Ei ollut edes varmaa, oliko mitään terroristeja. Oli vain ketju yhä pahenevia tuhotöitä. Ne olivat alkaneet silkkana ilkivaltana, joka kuitattiin nuorison hölmöilynä, huolissaan oltiin vain sen lisääntyneestä määrästä. Rikottuja ikkunoita, tärveltyjä palvelukoneita – tyyppillistä vandalismia. Nyt sitten näemmä tehtaiden räjäytyksiä.

Moses päätti puhelun komentajan kanssa ja nousi ottamaan kahvia – unesta olisi turha enää tänä yönä haaveilla. Hänen hartiansa olivat jäykät ja orastava päänsärky tykytti takaraivossa. Loistava päivä tiedossa.

Moses yritti muistella tulevan työpäivän ohjelmaa. Aikataulut menisivät ainakin osittain uusiksi. Xhokuihin oli otettava yhteys, ehkä muihinkin Allianssi-

kumppaneihin, ja tiedusteltava niiden tilannetta. Ihmisten planeetta ei ollut ainoa, jolla oli jatkuvia ongelmia tuhotöiden kanssa. Olisi aika selvittää, mistä oikein oli kysymys.

Kun Moses viimein istuutui toimistonsa nojatuoliin aloittaakseen työpäivänsä, hän oli jo valmiiksi rättyväsynyt. Hän hieroi takaraivoaan, jonka tykytys oli voimistumassa jyskytykseksi, ja kaivoi työpöytänsä laatikosta särkylääkettä.

Hetken Moses kasasi ajatuksiaan ja hengitteli syvään. Sitten hän ojentautui kohti pöydällä lepäävää yhteyslaitetta ottaakseen yhteyden xhokujen Allianssi-edustajaan Rheeraa Girgotiin, mutta laite alkoi värähdellä purppuraisena ennen kuin hän ehti koskea siihen. Näköjään myös Girgotilla oli hänelle asiaa. Moses hipaisi sormellaan laitteen pintaa.

Yrmeän näköisen xhokunaaraan kasvot ilmestyivät purppuran tilalle. Moses toivoi näyttävänsä yhtä vakuuttavalta. Hänellä ei vain ollut aavistustakaan, mitä xhokut pitivät vakuuttavana.

”Tervehdys Moses Palosuo, toivottavasti päivänne on ollut antoisa.”

”Tervehdys Rheeraa Tzcshanujen Girgot, toivottavasti teidän myös.”

”No ei helvetissä ole ollut!” Girgot ärähti. Ilmeisesti muodollisuudet olivat ohi ja oli aika siirtyä asiaan.

”Ikävä kuulla. Täytyy sanoa, etteivät asiat ole täälläkään oikein hyvin.”

”Viime yönä tuotantoalueella tapahtui useita räjähdyksiä. Ei mitään kriittistä, vielä, mutta tuskin tämä on paremmaksi muuttumassa. Enkä ymmärrä lainkaan, mitä he tahtovat.”

Moses oli aistivinaan xhokun äänestä huolestumista.

”Meillä taitaa olla yhteinen ongelma”, hän sanoi.

”On aika kutsua Allianssin edustajat koolle. Laitan virallisen kutsun kaikille vielä tänään”, Girgot jyrähti ja päätti puhelun muodolliseen hyvästelyyn toivottaen antoisampaa päivän jatkoa.

Moses harmitteli usein mielessään sitä, ettei hän vieläkään tuntenut juuri lainkaan Allianssi-kumppaneitaan tai näiden kulttuuria. Edustajauransa alussa hänellä oli ollut visio tiiviimmästä yhteistyöstä – sielunsa silmin hän oli nähnyt itsensä isännöimässä planeettainvälisiä vierailuita, ja myöhemmin hänet muistettaisiin miehenä, joka aloitti uuden aikakauden lajien välisessä suhdetoiminnassa.

Mutta kokouksia oli harvoin, ja ne oli ahdettu täyteen byrokratiaa; epämuodolliselle keskustelulle jäi hyvin vähän tilaa. Aika kului, eivätkä hänen lähentymispyrkimyksensä ottaneet tulta alleen. Hän turvautui ajatukseen mahdollisesta uudesta edustajakaudesta. Silloin kaikki sujui jo rutiinilla, ja suhdetoiminnalle jäisi enemmän aikaa. Vaikka toki hän tiesi, mitä tällaisille haaveille oli tapana käydä.

Kotimatalla Moses haaveili kylmästä juomasta ja lämpimästä sängystä. Hän ei vielä tiennyt, että hänen työpäivänsä jatkuisi pitkälle iltaan. Hän ei myöskään tiennyt elävänsä hetkeä, jota tulevaisuuden historiankirjoittajat pitäisivät merkittävänä; hetkeä, jona eräs tapahtumaketju toden teolla käynnistyi. Kun Moses istui yksityisvauvussaan uutisvirtaa selailen, lävähti kaikille kanaville videolähetys, joka nousi samantien uutisten kärkeen. Moses laittoi videon pyörimään. Päättäväisen näköinen nuori nainen tuijotti puhuessaan suoraan kohti kameraa.

Tässä puhuu Sandra Lai. Viime yönä sektorilla yksi räjähti elintarviketehdas. Tehdas, joka toimi Kerääjien teknologialla. Tehdas, joka toimi Kerääjien ehdoilla. Kuten kaikki täällä toimii Kerääjien ehdoilla.

Meidän päättäjämme ovat tyytyneet tähän. He makaavat joutilaina palatseissaan ja uima-altaillaan. He katselevat, kun Kerääjien rattaat pyörivät ja jauhavat. He antavat rattaiden jauhaa ja istuvat alla odottamassa, että murusia tipahtele suuhun. Ne rattaat pysäytetään nyt.

Me emme olleet tämän iskun takana, mutta annamme kaiken tukemme ihmisille, jotka ovat saaneet tarpeekseen. Uusia iskuja tullaan näkemään, mikäli valtaa ei palauta meille, ihmisille. Me teemme sen, mihin päättäjämme eivät ole pystyneet. Otamme ohjat omiin käsiimme. Ihmisten käsiin! Me olemme Vapaus Ihmisille!

Moses sulki laitteen typeryneenä. Hänen niskaansa kihelmöi ja kainalot hikosivat. Hän ei ollut varma, mitä juuri oli tapahtunut. Moses ymmärsi olevansa syytettyjen penkillä, muttei ollut varma, mikä hänen rikoksensa oli. Ainakin hän oli ollut naiivi. Hän oli ajatellut, että jos saisi edustajakautensa aikana tehtyä jotakin "nuoriso-ongelmalle", hänet muistettaisiin hyväntekijänä. Ja jos ei, ei siitäkään olisi haittaa hänen maineelleen, sillä ongelma poistuisi varmasti itsestään ajan kanssa. Niin Moses oli hyväuskoisena ajatellut, eikä hän ollut ainoa.

Pian yhteyslaite alkoi värähdellä tulipunaishena. Ensin soitti Neuvoston puheenjohtaja, sitten Orkan. Moses käski kuskia ajamaan Neuvoston kokoussaliin, jossa hän tapasi molemmat edellä mainitut sekä muun Neuvoston.

"Than vetävän näköisen pimun olivat

siihen videoon valinneet", Orkan kommentoi ensimmäisenä.

Moses ei jaksanut vastata. Orkan oli hänen läheisin työkaverinsa, ja ehkäpä ainoa ihminen, jota Moses saattoi kutsua ystäväksi, vaikka se olikin varmasti liioiteltu ilmaus heidän suhteestaan. Mutta Orkan saattoi myös olla hyvin rasittava.

"No niin, tämä Vapaus Ihmisille. Onko meillä tiedossa, kuka Sandra Lai on?" puheenjohtaja aloitti.

Avustaja näpytteli hetken ja kohta kaikki näkivät edessään tiukkailmeisen Sandra Lain kasvot ja tämän tiedot. Mitään mainittavaa ei näkynyt. Sandra Lai oli kirjoilla yliopistossa sekä humanististen tieteiden että luonnontieteiden laitoksilla. Opintojen laajuudesta päätellen hän oli kiinnostunut varsin monenlaisista asioista. Oli opintojen loppuvaiheessa. Rikosrekisteriä ei ollut, ei edes pieniä rikkeitä.

"Ehkä se olla näitä työelämään sopeutumattomia. Opinnot ovat päättymässä ja paniikki iskee. Nyt huutelee videoilla, niin ei tarvitse oikeita töitä tehdä", Orkan sanoi.

Moses ei jaksanut kommentoida, että Lai voisi halutessaan jatkaa opintojaan loputtomiin, joten työn karttaminen tuskin oli hänen motiivinsa. Moses oli itse ollut mukana ajamassa rajoittamatonta opinto-oikeutta ja piti sitä ehkä merkittävimpänä saavutuksenaan poliittisen uransa aikana. Moses ei jaksanut myöskään sanoa, että Orkanin oma työ tuskin oli sen vaativampaa kuin Lain toiminta liikkeen puhenaisena.

"Heillä tuntuu olevan jotakin Kerääjiä vastaan. Onko meillä tästä mitään lisätietoa?" eräs edustaja kysyi.

"Luulen, ettei kyse ole varsinaisesti Kerääjistä. Ehkä he etsivät vain merkitystä elämälleen", Moses sanoi.

”Mitä tarkoitat?” puheenjohtaja kysyi.

”No, ajatellaanpa näin. Elämä on helppoa. Ruumiillista työtä tekevät lähinnä ne, jotka itse haluavat. Kaikilla on kaikkea. Mutta voimmeko me vaikuttaa mihinkään?”

”Mihin meidän tarkalleen ottaen pitäisi vaikuttaa? Kaikkihan on hyvin”, edustaja sanoi hölmistyneenä.

”Mutta kaikki on hyvin vain, koska teemme kuten Kerääjät tahtovat. Entä jos tahtoisimmekin toimia toisin, omalla tavallamme? Olisiko se mahdollista?” Moses jatkoi ajatuskulkuaan.

Orkan naurahti. ”Tarkoitat siis, että meidän pitäisi ryhtyä omavaraisiksi. Tuskin Kerääjillä mitään sitä vastaan olisi, eihän niitä näytä mikään heilauttavan. Siitä vain maata viljelemään ja kaivoksissa louhimaan. Sinäkö lähdet hakun varteen?” Orkan kysyi pilkallisesti.

”Eivät nämä ole minun mielipiteitani. Yritän tässä vain ymmärtää näiden ihmisten motiiveja. Kuten me kaikki, vai kuinka?” Moses sanoi, ja yritti estää turhautumista kuulumasta äänestään.

Kun Moses viimein pääsi kotiin, oli jo lähes yö. Neuvoston kokous oli ollut pitkä ja polveileva, eivätkä he olleet saaneet muodostettua kunnollista käsitystä Vapaus Ihmisille -liikkeestä. Sentään Moses tiesi, mitä hän huomenna sanoisi ihmisille. Neuvoston edustajaksi oli valittu puheenjohtajan sijaan Moses, koska hän oli myös Allianssin edustaja. Valinnalla pyrittiin viestimään, että kyseessä oli koko Allianssin yhteinen asia.

Moses lysähti lähimmälle sohvalle ja hieroi ohimoitaan, joille särky oli päivän aikana takaraivosta levinnyt. Lääke vaimensi kivun, muttei poistanut sitä kokonaan.

Hän kaivoi taskustaan pienen pallon, painoi sitä pehmeästi, ja se levisi laakeaksi näytöksi hänen kädessään. Aloituspöydän pikavalinnoissa olivat ensimmäisenä Siirin päiväkirjat. Moses oli lukenut niitä usein tämän edustajavuotensa aikana. Ongelmatilanteissa hän oli etsinyt niistä vastausta kysymyksiin, mitä Siiri toivoisi hänen tekevän tai miten tämä olisi itse toiminut. Nyt jos koskaan hän tarvitsisi Siirin ohjausta.

Siiri oli paitsi Moseksen esivanhempi, myös ensimmäinen tulija. Hän oli ollut yksin tällä planeetalla, ennen kuin Kerääjät olivat tuoneet lisää ihmisiä. Tämä yhteiskunta kokonaisuudessaan, se, miten asiat oli järjestetty – kaiken sen takana näkyi Siirin vaikutus, vaikkei hän ollutkaan päättänyt asioista yksin. Hänen vaatimuksesta muun muassa fyysisen työn määrä oli minimoitu. Moses oli vaalikampanjassaan ottanut kaiken hyödyn irti siitä, että hän oli ensimmäisen tulijan jälkeläinen suoraan alenevassa polvessa. Niin kuin se olisi tarkoittanut mitään, tehnyt hänestä mitenkään kyvykkäämpää. Mutta se oli hieno tarina. Sellaisista ihmiset pitivät.

7.1.2023

Eelis sai minut nauramaan. Kukaan koskaan ei ole saanut minua nauramaan niin.

Ehkä se on vain hysteriaa. Selkäytimestä tuleva tarve tarrautua tavallisiin asioihin. Tapaamisiin, tutustumisiin ja niistä seuraaviin suhteisiin. Ja pettämisiin, hylkäämisiin ja särkyneisiin sydämiin. Niihin asioihin, joita ihmiset pelkäävät. Sillä enää ne eivät pienuudessaan pelota minua lainkaan. Niihin asioihin, jotka joskus olivat maailmanloppu.

Minulla on ollut monta maailmanloppua. Mitätöntä maailmanloppua, koska ne maailmat eivät koskaan ehtineet kasvaa tarpeeksi suuriksi, että niiden loppua olisi juuri kukaan huomannut. Luomisvirhe. Minussa ja miessuhteissani. Jonkinlainen yhteyshäiriö. Siksi kai päätinkin lähteä.

Eikä kyse ole vain miessuhteista vaan kaikista ihmissuhteista. Ne niin kutsutut ystäväni. Ne, jotka nyt väittävät jäävänsä kaipaamaan. Ne, joista ei koskaan kuulunut mitään, kun minulla ei ollut muuta tekemistä kuin istua aloillani odottamassa heidän soittoaan.

Ehkä tämäkin loppuu omalla painollaan. Oikeastaan toivon niin. Mutta toivon myös, ettei se loppuisi liian rumasti. Että voisin saada yhden kauniin muiston, viimeisen. Ajatuksen siitä, että ehkä yksi ihminen Maassa oikeasti jää kaipaamaan.

10.1.2023

On myönnettävä, että ajattelen häntä jatkuvasti. Niin huikaisevalta kuin lähtö tuntuukin, juuri nyt pystyn tuntemaan vain hänet. Sielun avaavan hymyn. Ihon. Kosketuksen. Hän painoi hetkeksi käden kasvoilleni erotessamme. Me emme edes suudelleet. Vain "soitellaan". Ehkei hän edes soita. Todennäköisesti ei soita. Varmaankin parempi niin.

...

22.4.2023

Lähtöön ei ole enää kahta kuukauttaakaan. Kevät on jo pitkällä. Olen kokenut Eeliksen kanssa talven ja kevään. Tarinamme päättyy kesän kukoistukseen, syksyn lakastuneille lehdille ei siinä ole sijaa.

Lukeminen keskeytyi yhteyslaitteen värähtelyyn. Moses kumartui laitteen puoleen. Se oli Orkan. Laite oli sininen, joten mistään hälyttävästä ei ollut kyse. Hetken Moses harkitsi, ettei vastaisi. Mutta hän ei voinut olla ihmettelemättä, mitä asiaa Orkanilla oli, kun he olivat vasta juuri äsken tavanneet.

Alistuneesti huokaisten Moses pyyhkäisi laitetta ja katseli kohta Orkanin virnuilevaa naamaa.

"Mitä herra edustajan iltaan kuuluu?" Orkan kysyi rennosti.

"Ei mitään uutta sitten viime näkemän", Moses vastasi kuivasti.

"Ajattelin, että sen rankaan kokouksen jälkeen voisi vielä yömyssy maistua. Että kutsuisitko minut vaikka sinne?" Orkan kävi suoraan asiaan.

"Jaa, tuota...", Moses ei tiennyt, miten kohteliaasti kieltäytyisi. Hän ei jaksaisi nyt seuraa, ja hänen olisi pakko päästä pian nukkumaan.

"Mietitään yhdessä sitä huomista puhehettasi, mitä sanot? Minä autan sinua!"

Moses ei ollut varsinaisesti Orkanin avun tarpeessa, mutta hän huomasi, että Orkan kuulosti jotenkin aneivalta. Hyvántuulisuus oli karisemassa.

"Onko sinulla kaikki ihan kunnossa", Moses kysyi varovasti. Heillä ei ollut tapana kysellä tällaisia toisiltaan.

"Mikä minulla nyt olisi", Orkan nau-rahti hermostuneen oloisesti.

"Kuule. Lasillinen kuulostaisi mukavalta, mutta minun on aivan pakko päästä nukkumaan. Tämä on ollut aivan helvetillinen päivä."

"Odota!" Orkan parahti. "Täällä on mielenosoittajia, minun kotipihallani. Mi-

nä... minusta olisi mukavampi olla jossakin muualla.”

Moses ei ollut koskaan ennen nähnyt Orkania peloissaan. Hän ei ollut varma, miksi tämä niin säikkyi muutamaa mielenosoittajaa, mutta lupasi Orkanille paikan vierashuoneesta. Orkan lähti saman tien matkaan yksityiskoneellaan.

”Teillä on siis se Allianssin kokous pian?” Orkan kysyi vain jotain sanoakseen. Kaikki oli puhuttu jo Neuvoston kokouksessa.

He istuivat uima-altaan reunalla. Moses muisti Sandra Lain puheen, jossa tämä oli parjannut päättäjien palatseja ja uima-altaita. Eikä hän koskaan edes mennyt altaaseen, sillä hän ei ollut ikinä pitänyt vedestä. Kuinka typerää. Allas sekä kaikki muukin prameileva hänen asunnossaan oli tuntunut jotenkin asiaankuuluvalta, kun hänet oli valittu ensin Neuvoston jäseneksi ja sitten Allianssi-edustajaksi.

”Niin, Girgot kutsuu kokouksen koolle. Eiköhän hänestä kuulu huomisen aikana”, Moses sanoi.

”Ne xhokut, nehän ovat aika lailla samanlaisia kuin me. Oletko koskaan miettinyt, kuinka samanlaisia?” Orkan kysyi.

”Mitä tarkoitat?”

”No, niin kuin että mitä heidän vaatteidensa alla on. Olisiko mahdollista, tiedäthän...”

”Valitettavasti kokouksissa on yleensä tärkeämpääkin mietittävää kuin se, kenen kanssa on mahdollista harrastaa seksiä ja kenen ei”, Moses totesi ykskantaan. Orkan oli toivoton tapaus.

”Eiköhän tämä kohkaus pian kuivu kasaan. Ei suurin osa kansasta lähde mukaan niihin Sandra Lain hullutuksiin”,

Orkan sanoi.

”Sanoo mies, joka pelästyy muutamaa mielenosoittajaa.” Moses tiesi olevansa epäreilu, mutta häntä ärsytti Orkanin teennäinen huolettomuus.

”Sinäkö luet päiväkirjoja yhä edelleen?” Orkan kysyi osoittaen näyttöä, joka lepäsi nyt pienenä pallona pöydällä. Moses oli joskus heikkona hetkenään avautunut Orkanille siitä, kuinka ajatteli velvollisuudekseen pitää yllä Siirin perintöä. ”Unohda jo nuo menneisyyden löpinät ja keskity tähän hetkeen”, Orkan opasti ystäväänsä. Siihen oli hyvä päättää ilta.

Sängyssä Moses miettii Orkanin sanoja päiväkirjasta. Tulijoiden päiväkirjat olivat oleellinen osa historianopetusta, mutta aina välillä Moses epäili niiden luotettavuutta. Ihmiset eivät aina ole itselleen rehellisiä. Päiväkirjoista huokui suuria odotuksia ja varmuutta tulevasta loistosta. Aivanko todella he olivat uskoneet, että elämä tuhansien valovuosien päässä vanhasta kotiplaneetasta taianomaisesti muuttaisi kaiken hyväksi? Moses oli tyytyväinen, ettei Siiri ollut näkemässä, millaisen maailman hän oli jälkipolville jättänyt.

18.6.2023

Matkalla. Viimeinkin. En vieläkään oikein usko tai ymmärrä sitä. Voimme katsella Maata ikkunoista. Se näyttää epätodelliselta. Ehkä vielä totun tähän.

Kaksi päivää ennen lähtöä itkin kuin heikkopäinen. Itkin nenäni tukkoon, itkin niin, etten pystynyt nielemään tai hengittämään kunnolla. Jouduin niistämään sieraimeni tyhjäksi, jotta pystyin itkemään lisää. Itkin kuin lapsi,

kuvitellen että itkisin koko elämäni loppuun asti. Sitten kyyneleet loppuivat, kävin suihkussa ja lähdin silmät vielä hiukan punoittaen Eeliksen luo, enkä itkenyt enää kertaakaan. Minulla oli rauhallinen varmuus siitä, että asiat menevät niin kuin niiden kuuluu ja mietin, että tältäkö kuolevista ihmisistä tuntuu.

Seuraavana päivänä Moseksen puhe välitettiin kaikkia kanavia pitkin. Hän aloitti kertomalla, että ilkeiden takana oli joukko kapinallisia. Moses vakuutti, että väärin tekijät laitettaisiin vastuuseen ja että heidän toiminnalleen laitettaisiin piste. Mutta hän painotti myös, että tällä joukolla oli varmaankin jokin syy toimintaansa, niin vaikeaa kuin sitä saattoikin olla käsittää.

Moses osoitti ymmärrystä. Hän esitti toiveen vuoropuhelusta ja yritti teroittaa, että kapinalliset varmasti saisivat haluamansa ilman väkivallan tekoja. Moses oli tyytyväinen puheeseen. Se oli sopivan jämäkkä, muttei silti ylimielinen.

Kävi ilmi, ettei Sandra Lai ollut sama mieltä. Hänen vastauksensa saatiin nähtäväksi vielä samana iltana. Lai nimitti Moseksen puheenvuoroa alentuvaksi ja vähätteleväksi. Hän sanoi Moseksen suhtautuvan Vapaus Ihmisille -liikkeen jäseniin kuin pikkulapsiin, ja vakuutti heidän kyllä ymmärtävän, mitä he voisivat saada ja mitä eivät, ja mitä siihen tarvittiin.

He eivät tarvinneet mitään, Lai vakuutti, eivät Keraäjiltä. Ihmiset, kuten muutkin lajit, oli pakotettu Allianssiin. Oliko sattumaa, että planeetat eivät kyenneet omavaraisuuteen, että ne tarvitsivat toisiaan, hän kysyi. Miksei tehtaiden

tuotantoasetuksia ollut mahdollista muuttaa niin, että ihmiset voisivat itse tuottaa kaiken tarvitsemansa?

Neuvosto kokoontui taas kiireesti.

“Meidän on valmisteltava uusi puheenvuoro, sille naiselle on iskettävä jauhot suuhun”, yksi Neuvoston jäsenistä puuskahti.

“Ja mitä sen jälkeen? Käydään loputonta eipäs-juupas-väittelyä Lain kanssa?” Moses kysyi turhautuneena.

Siihen kenelläkään ei tuntunut olevan mitään sanottavaa.

Kesken kaiken Moses sai Girgotilta yhteydenoton ja vetäytyi hetkeksi ulkopuolelle keskustelemaan xhokun kanssa.

“Meillä on tapahtunut täällä kaikenlaista sitten eilisen. Tällainen ryhmittymä, kutsuvat itseään nimellä Vapaus Ihmisille”, Moses selvitti Girgotille tapahtumia. Girgot näytti mietteliäältä.

“Mietinpä vain, onko heillä jotakin tekemistä meidän kapinallistemme kanssa. Puheet kuulostavat jotenkin samanlaisilta.”

Moses hieroi ohimoitaan, päätä särki taas. Hän hyvästeli Girgotin – he tapaisivat seuraavana päivänä Allianssin kokouksessa. Neuvostolle Moses lupasi antavansa vielä yhden julkisen vastineen Lain puheelle, mutta sen jälkeen olisi keksittävä muita toimintatapoja.

Orkan yöpyi taas Moseksen luona. Mielenosoittajien määrä hänen pihallaan oli lisääntynyt. Ilmeisesti ainakin osa kansasta oli hyvinkin halukas lähtemään mukaan Lain “hullutuksiin”, kuten Orkan asian oli ilmaissut. Lain puheenvuoron jälkeen oli räjähtänyt jälleen uusi tehdas, ja mediakin oli antanut oman panoksensa omaksumalla Lain nimityksen ryhmittymälle ja kutsumalla heitä Vapaus-liikkeeksi.

Moses ja Orkan katselivat yhdessä Moseksen puhetta, joka oli lähetetty pian Neuvoston pikakokouksen jälkeen.

Emme voi muuttaa historiaa. On totta, että olemme alun perin tulleet tänne Kerääjien toimesta, mutta kuitenkin esivanhempiemme omasta toiveesta. Ketään ei ole tuotu tänne väkisin.

Sandra Lai väittää, että elämme Kerääjien ehdoilla. On totta, että heidän teknologiansa edellyttää yhteistyötä muiden kanssa. Ehkä he tieteen tahtoen suunnittelivat tämän aurinkokunnan sellaiseksi, että sen asukkaiden on käytävä vaihtokauppaa selviytyäkseen. Miksi he tekivät niin? Mitä he haluavat? Emme tiedä, kuten emme tiedä juuri muutakaan heistä. Emme tiedä, haluavatko he ylipäänsä mitään.

Mutta eivät Kerääjät ole täällä kanssamme. Täällä olemme me, ihmiset. Ja Allianssikumppanimme muilla planeetoilla. Ja meidän, teidän, on pohdittava, mitä me haluamme olla. Haluammeko olla kukoistava laji, joka elää rauhassa muiden kanssa, vai joukko häviäjiä, jotka tappelevat keskenään tuhoten lopulta itsensä.

Allianssi ei anna määräyksiä. Se ei alista ketään. Allianssi on olemassa turvatakseen kaikkien hyvinvoinnin. Eikä se tee yhteistyötä Kerääjien kanssa. Ei meidän tarvitse edes ajatella heitä, emme tarvitse heiltä enää mitään. Mutta koska Sandra Lai itse puhui Kerääjistä, minä esitän hänelle kysymyksen. Mistä ovat peräisin räjähteet, joita hänen innoittamansa ihmiset käyttävät tuhotessaan elintarviketehtaitamme? Minusta ne vaikuttavat olevan Kerääjien teknologiaa. Olenko ainoa, joka on tätä mieltä?

Lähtö Allianssin kokoukseen oli aikaisin aamulla. Kerääjien porttien ansiosta

planeettojen väliset matkat olivat lyhyitä, mutta matkoihin ja kokoukseen menisi silti koko päivä. Jo Moseksen menomatkan aikana ehti tapahtua kaikenlaista, ja Moseksen oli luotettava, että muut Neuvoston jäsenet pärjäsivät ilman häntä. Pahimmat uutiset eivät kuitenkaan tulleet heidän planeetaltaan vaan foliaanien kotimaailmasta. Joukko xhokukapinallisia ei ollut tyytynyt enää mellastamaan vain kotonaan vaan oli tehnyt ilmahyökkäyksen ja tuhonnut foliaanien planeetalta kokonaisen kaupungin lähes kokonaan. Satoja kuolleita, tuhansia loukkaantuneita. Uutiset julistivat sotatilaa ja kysyivät, minne xhokut hyökkäisivät seuraavaksi.

Neuvottelusalissa olivat edustettuina kaikki Allianssin seitsemän lajia. Tunnelma oli jännittynyt. Craniaatta lillui tankissaan lonkeroitaan hiljalleen liikutellen. Pluteeni leijui tyhjiösäiliössään.

Tyhjänpäiväiset pluteenit, jotka elivät omissa oloissaan. Heistä ei ollut uhkaa kellekään, eikä sen puoleen hyötyäkään. Moses ei ollut varma noiden harsomaisten möykkyjen älykkyydestä eikä ymmärtänyt, miksi Kerääjät olivat ottaneet heidät osaksi Allianssia. Jonakin kauniina päivänä, kauan sitten, nuo möllykät vain olivat päättäneet lähteä ilmakehättömältä kotiplaneetaltaan kohti toisia planeettoja ja Kerääjät olivat mystisen tehtävänsä hengessä singahtaneet paikalle. Pluteeniedustaja pysytteli yleensä koko neuvottelujen ajan hiljaa, joten oli täysin merkityksetöntä, oliko se mukana vai ei.

Muut viisi edustajaa istuivat pyöreän pöydän ääressä. Ihminen ja xhoku, samannäköisiä kaikkien muiden paitsi toistensa mielestä. Ihmisen mielestä xhoku oli karvainen ja näytti aina vihaiselta, xhokun

mielestä ihminen oli kuin ylikasvanut lapsi sileine ihoineen. Deshragit ja foliaanit olivat kitiinikuorisia ja nivelikkäitä, hekin samannäköisiä muiden paitsi toistensa mielestä. Sitten olivat denqait, joiden ulkonäöstä kukaan ei tiennyt mitään, koska he olivat päättäneet elää koneissa.

Kiertävä puheenjohtajavuoro oli deshragilla.

”Kuten kaikki tietävät, planeettamme ovat riippuvaisia toisistaan. Ilman keskinäistä kaupankäyntiä ravinnonsaanti köyhtyy ja muitakin ongelmia on luvassa. Sisäisiä konflikteja on ollut jo pitkään, mutta nyt meillä on edessämme uusi tilanne. Mitä teemme, jos planeetat ajautuvat sotaan toisiaan vastaan?” deshragin ääni säksätti tulkkauslaitteesta.

Pöydän vastakkaisilla puolilla istuvat xhoku ja foliaani nyökkäsivät toisilleen osoittaakseen, ettei hyökkäys aiheuttanut kitkaa heidän välilleen. He eivät olleet sodan osapuolia.

Craniaatta heilutteli ulokkeitaan saadakseen huomion. ”Minä olen huolissani teidän tavoistanne johtaa planeettojanne. Mikäli olen ymmärtänyt oikein, teistä yhdelläkään ei ole mitään todellista valtaa planeetallanne. Jaatte vallan lukuisten muiden kanssa, ja kun asiat alkavat mennä pieleen, kukaan ei kuuntele teitä.”

”Diktatuurilla ei ole oikein hyvä maine ihmisten keskuudessa”, Moses uskaltautui sanomaan.

”Mitä väliä on maineella, jos sillä taataan rauha ja hyvät olot jokaiselle?” craniaatta kysyi. Olento ei enää kellunut rauhaisasti tankissaan vaan viuhtoi niin, etteivät muut neuvottelijat olleet nähä häntä vaahtoavan veden takaa.

”Väittely hallitusmuodoista ei johda

mihinkään”, deshrag ärähti. ”Meidän on löydettävä ratkaisu nyt käsillä olevaan ongelmaan ja pian.”

Moses pyysi puheenvuoron. ”Meidän kapinallisemme ovat esittäytyneet. Heidän äänitorvensa on nuori nainen nimeltään Sandra Lai. He ovat ilmaisseet, etteivät halua olla missään tekemisissä Kerääjien tai näiden teknologian kanssa.”

”He kapinoivat jumalaa vastaan?” denqai-edustaja huudahti puheenvuoroa pyytämättä. Hän ei tarvinnut tulkkauslaitetta, koska se oli sisäänrakennettuna häneen itseensä.

Kukaan ei reagoanut. Osa katseli vaivautuneena pöytää. Oli yleisesti tiedossa, että denqait pitivät Kerääjiä jumalana, eikä asiasta haluttu kiistellä. Mosestakaan eivät kiinnostaneet teologiset väittelyt, joskin hän oli sitä mieltä, että jos Kerääjät olivatkin jumala, ne eivät silti ansainneet minkäänlaista palvontaa. Kerääjillä ei vaikuttanut olevan minkäänlaista moraalkoodistoa, eikä heitä kiinnostanut, millaisia valintoja heidän keräämänsä lajit tekivät. Oli outoa, että jokin laji perusti omat arvonsa sellaisiin olentoihin.

Moses jatkoi puheenvuoroaan. ”Samanlaisia kannanottoja on ollut xhokukapinallisilla. Ehkä myös teidän muiden kapinallisryhmittymillä? Voisiko olla mahdollista, että he toimivat yhteistyössä.”

Craniaatta pyysi puheenvuoroa. ”Edustaja Palosuo puhui *teidän* kapinallisistanne. Annan tiedoksi, ettei meillä ole kapinallisia. Tämä keskustelu ei koske craniaattoja lainkaan.”

Tähänkään puheenvuoroon kukaan ei reagoanut. Craniaattojen yleinen politiikka tuntui olevan se, ettei heidän planeetallaan ollut koskaan mitään ongelmia. Mikä oli

kiellettyä, sitä ei ollut. Kukaan ei tietenkään uskonut sitä, mutta vastaanväittäminen olisi turhaa. Craniaatat saisivat hoitaa itse omat ongelmansa. Ei sitä paitsi ollut pelkoa, että heidän kapinallisensa hyökkäisivät muille planeetoille, vähintäänkin se olisi hyvin haastavaa vesitankkien kanssa.

Kokous sujui kaiken kaikkiaan huonosti. Kaikki olivat pois tolaltaan, eikä sanaharkoilta pystytty välttymään. Pluteeniedustaja ei osallistunut väittelyihin, mutta häneltäkin saatiin harvinainen puheenvuoro. Säiliö täyttyi pienistä salamoista ja sähköpurkaus välittyi tulkkilaitteesta yksinkertaisena puheena. Kävi ilmi, että heilläkin oli kapinallisia. Ongelmien laadusta ei oikein päästy täysin perille, koska kukaan ei aivan ymmärtänyt, kuinka pluteenien yhteiskunta toimi. Kaikki osoittivat kuitenkin myötätuntonsa pluteenille.

Kokous jouduttiin keskeyttämään vähän väliä tärkeiden uutisten vuoksi. Tilanne paheni joka puolella. Salin takaseinän suurelta näytöltä Moses seurasi pommituksia ja sekasortoa, kauhuissaan olevia olentoja monella planeetalla. Moseksen kotiplaneetallakin tilanne oli edennyt nopeasti huonompaan suuntaan. Tulilinjalla eivät olleet enää vain tehtaot vaan myös asutut rakennukset. Rehellisenä ihmisenä Moses myönsi itselleen, että eniten häntä kosketti ihmisten hätä, sitten xhokujen.

Vaikka foliaanit olivat kohdanneet tässä vaiheessa suurimmat menetykset, ei Moses pystynyt täysin myötäelämään heidän tuskansa. Hän oli ymmärtänyt, että vaikka jokaisella foliaanilla oli yksilöllinen identiteetti, heillä oli myös jonkinlainen kollektiivinen mieli. Sellainen varmaankin vähensi yksilön kuoleman aiheuttamaa surua?

Kun kokous oli ohi, Rheeraa Girgot pyysi saada keskustella Moseksen kanssa kahden kesken.

”Totta kai, edustaja Girgot.”

”Sano vain Rheeraa, pyydän. Minä... en tiedä, pitäisikö minun puhua tästä kanssasi. Mutta meitä huolestuttaa suuresti, että toisilla planeetoilla uskotaan meidän julistaneen sodan kaikkia muita vastaan. Ethän sinä ajattele niin?”

”En tietenkään”, Moses vastasi kiireesti. ”Ja vaikka teidän kapinallisenne tekisivätkin niin, ei kukaan usko, että xhokujen hallitus olisi hyökkäämässä muita vastaan.”

”En halunnut kertoa tätä muiden kuullen, koska mitään varmaa tietoa ei ole. Mutta sain useita yhteydenottoja kokouksen aikana. Foliaaneja vastaan tehdyssä iskussa ei ehkä ollut pelkästään xhokuja. Heidän joukossaan saattoi olla myös ihmisiä.”

Moses mietti, yrittikö Rheeraa kevenittää omaa syyllisyydentuntoaan vierittämällä osan vastuusta ihmisten niskoille. Mikään naisen äänensävyssä tai kehonkielessä ei kuitenkaan viestinyt sellaista. Moses kiitti häntä tiedosta.

”Luulen, että meidän kannattaa olla jatkossa tiiviisti yhteydessä”, Rheeraa sanoi vielä.

Kotimatalla Moses mietti Rheeraan sanoja. Ennen heidän eroamistaan xhoku oli ottanut hänen kätensä omiensa väliin ja puristanut lempeästi. Moses ei voinut olla varma eleen tarkasta merkityksestä, mutta selvästikin se oli hyväntahtoinen, jopa toverillinen. Se oli poikennut tavanomaisesta Allianssille ominaisesta etäisyyden tunteesta. Oli ironista, jos Vapaus Ihmisille ja xhokujen kapinalliset todella taistelivat rinta rinnan, kun hän, yhteistyön puolesta-

puhuja, ei ollut tavannut kasvokkain kuin yhden kutakin Allianssi-kumppania ja oli tänään koskettanut ensimmäisen kerran yhtä heistä.

24.6.2023

Olemme päättäneet matkan ajan seurata Maan kalenteria. Aluksessa vallitsee hilpeätkö tunnelma, olemme olleet matkalla vasta viikon. Kertaamme päivittäin erilaisia tehtäviä, joita on suoritettava heti saavuttuamme perille. Kamerate seuraavat meitä taukoamatta. Niihin tottui melko nopeasti, mutta toistaiseksi olen vielä muistanut tarkkailla ilmeitäni. Mietin, katseleeko Eelis parhaillaan kuvaani tv-ruudulta.

Joudumme osallistumaan typeriin kilpailuihin. Ihmiset katselevat sellaisia kuulemma mielellään, ja seuraavien lähtijöiden lento rahoitetaan meidän tuottamillamme mainosrahoilla. Tiesin kyllä, mitä kaikkea olisi tiedossa, mutten silti oikein tajunnut. Tulen toimeen kaikkien kanssa, ei se ole ongelma. Pystyn osallistumaan heidän typeriin kisoihinsakin. Enhän muuten olisi tullut valituksikaan. Mutta en pidä siitä lainkaan. Olen tajunnut, etten ehkä enää ikinä elämässäni joudu olemaan yksin. En saa olla yksin.

...

15.11.2024

Maasta saapui tänään viesti. Marsia on lähestymässä alus toisesta suunnasta. Kenen se voi olla? Miksi he saapuvat Marsiin juuri nyt, samaan aikaan meidän kanssamme? Tunnelma on kaoottinen. Monet ovat peloissaan. Minäkin kai.

30.11.2024

Ihmiset ovat ärtyneitä. Kukaan ei tiedä tulevasta. Me olimme jo muutenkin suorittamassa tehtävää, joka on käännekohta ihmiskunnan historiassa. Tiesimme, että odottamattomia onnettomuuksia ja vaikeuksia olisi vielä edessä, mutta yhtä kaikki oli oma valintamme lähteä. Tätä me emme kuitenkaan valinneet. Kahden viikon kuluttua olemme Marsin kamaralla ja vastassamme on muukalaisalus, josta emme tiedä mitään. Maasta tulleissa viesteissä sanotaan, etteivät he ole huomanneet mitään vaaran merkkejä. Ettei tehtävää kannata tässä vaiheessa peruuttaa. Olisiko se ylipäättään edes mahdollista? Ja mistä helvetistä he voivat tietää, mitkä ovat vaaran merkkejä?

En voi olla miettimättä myös, etteivät he missään nimessä halua keskeyttää ohjelmaa. Eivät nyt, kun edessä on jotakin järjestyttävään jännittävää. Viis siitä, että se voi olla loppumme. Liioittelenko? Ehkä. Mutta emme voi tietää, mitä heillä on mielessään. Se voi olla mitä vain. Se voi olla vaikka sitä, että heidän mielestään ei ole meidän asiamme lähteä Maapallolta minnekään. Että on heidän velvollisuutensa estää se. Nähdäkseni tämä on aivan yhtä todennäköinen skenaario kuin mikä muu tahansa.

15.12.2024

Laskeudumme huomenna Vastitas Borealiseen. Olemme päättäväisesti ja rutiininomaisesti harjoitelleet tulevia töitä, vaikka koko ajan olemme samalla miettineet, mitä teemme kohdatessamme muukalaiset. He ovat jo laskeutuneet ja pystyttäneet jonkinlaisen teltan aluksensa ympärille.

...

5. päivä

Olemme Marsissa. Muukalaisista huolimatta olemme aloittaneet rakennustyöt suunnitelmien mukaan. Viisi päivää olemme työskennelleet lähes taukoamatta. Minulla on edelleen huijattu olo. Tämä kaikki rakentaminen tuntuu jotenkin vähäpätöiseltä siihen verrattuna, että pienen kävelymatkan päästä meistä on muukalaisalus.

Ne eivät ole yrittäneet lähentyä. Alusta ympäröivä läpinäkyvä suoja on täysin tiivis ja se on varustettu ilmalukolla. Pari meistä määrittäin eilen tutkimusretkelle. Heidät päästettiin teltan sisään, muuten heihin ei reagoitu mitenkään. Ilmaseos teltan sisällä vastaa Maan ilmaa. Ilmeisesti muukalaiset ovat valmistautuneet ottamaan meidät vastaan, mutta eivät aio itse tehdä aloitetta. Keskustelu käy nyt kiivaana. Pitäisikö meidän mennä tapaamaan heitä? En usko enää, että heillä on pahoja aikeita.

Ilmoittauduin vapaaehtoiseksi, samoin Jyri. Muiden mielestä meidän pitäisi odottaa huomiseen. Valmistautua. Miten ihmeessä? Mitä muuta me voimme tehdä kuin kävellä sisään ja katsoa mitä tuleman pitää? Menemme siis nyt.

5. päivä, myöhemmin

Se oli outoa. Kun olimme päässeet teltan sisään ja riisuneet pukumme, aluksesta tuli luoksemme – kuin ihminen. Jokin ihmisen näköinen. Kun palasimme muiden luo, kumpikaan meistä ei osannut kertoa mitään tarkempaa. Oliko se nainen vai mies? Pitkä vai lyhyt? Emme muistaneet. Keskustellessamme vieraiden kanssa kaikki tuntui selkeältä ja asiaankuuluvalta, mutta jälkikäteen yksityiskohdat hämärtyivät. Ihmishahmo ei varmaankaan ollut niiden oikea muoto. Meistä otettiin verikokeita, joilla yritettiin selvittää, olivatko muukalaiset sotkeneet jollakin kemikaalilla muistikuviamme.

Keskustelun muistimme kuitenkin selvästi. Niillä oli ehdotus. Aivan uskomaton ehdotus.

19. päivä

Muut eivät ole kovin innoissaan päätöksestäni. Kuulemma minua tarvittaisiin täällä. En itse usko olevani korvaamaton. Minulla ei ole mitään sellaista erityistaitoa, että menettämiseni olisi katastrofi. Olen kuulemma keskivertoa älykkäämpi, sitkeämpi ja psyykkisesti tasapainoisempi. Uudisraivaajan ominaisuudet. Ne samat löytyvät lähes kaikilta meiltä.

Kutsun heitä Kerääjiksi. He keräävät lajeja Linnunradalta ja sen lähistöltä. Kun laji alkaa osoittaa merkkejä siitä, että se olisi valmis asuttamaan muutakin kuin kotiplaneettaansa, he saapuvat paikalle ja poimivat muutaman yksilön mukaansa.

Tajuan, että kaipaen yhä Eelistä. Jos hän olisi täällä, jäisin. Koska hän ei ole, ei minulla ole syytä jäädä. Aina joskus voisin nähdä Maan pienenä pisteenä loistavan taivaalla ja tietäisin hänen olevan siellä. Enkö mieluummin olisi jossakin, missä hänet olisi helpompi unohtaa.

Kotiin palaavaa Mosesta kohtasi musertava näky. Hänen kotikaupunkinsa keskusauea oli pirstaleina ja tyhjillään ihmisistä. Ajanvietekeskus oli raunioina, kahvilan ikkuna sirpaleina. Maassa oli kukkia ja erilaisia pieniä esineitä niiden muistoksi, jotka olivat kuolleet pommituksessa. Moseksen vatsaa kouraisi.

Kauempana näkyi lähestyvä väkijoukko. Moses kuuli jo matkan päästä iskulauseet, ja kun marssiva joukko saavutti aukion, hän myös näki heidän kantamansa kyltit. "Meiltä ei kysytty", sanottiin useim-

missa. Sandra Lain hullutukset olivat saaneet yhä lisää jalansijaa. Uutisissa kerrottiin, että Vapaus-liike oli haastamassa Allianssin.

Sen jälkeen kun eräs Neuvoston jäsenistä oli vain täpärästi väistänyt häntä kohti ammutun luodin, päätettiin kaikki Neuvoston yhteydenpito järjestää vastaisuudessa yhteislaitteiden kautta. Moses vietti enimmänsä osan ajasta yksin kotonaan. Orkan oli siirtynyt omaan kotiinsa siitä huolimatta, että mielenosoittajien määrä hänen pihallaan oli lisääntynyt entisestään. Yksin kotonaan hän oli silloinkin kun se tapahtui.

Uutisvirran katsotuimmaksi videoksi nousi hetkessä lyhyt otos, jossa xhokukapinallisten johtaja kertoi, että he näyttäisivät kohta voimansa. Alkoi kiihkeä arvuuttelu siitä, mitä mahtoi olla edessä. Monella planeetalla aloitettiin suojautumistoimet ja varauduttiin erilaisiin hyökkäyksiin. Osoitautui kuitenkin, että tältä hyökkäykseltä ei ollut mahdollista suojautua.

Virallinen uutislähetys tuli pian. Uutistenlukija ei ollut koskaan ollut niin vakava.

“On tapahtunut tunnetun historiamme pahin...” Uutistenlukijan ääni petti, tai hän ei tiennyt kuinka jatkaa.

Ruudulta Moses katsoi pluteenien kaasuplaneettaa, joka ensin oli siinä, ja sitten haihtui olemattomiin. Ja sitten planeettaa ei enää ollut. Noin vain katosi kokonainen maailma. Miten sellaiseen kuului reagoida?

Kaiken kauheuden keskellä Moses oli helpottunut siitä, että se ei ollut hänen maailmansa. Mutta se olisi voinut olla, ja se voisi pian olla.

Tilanne oli järkyttävyydessään käsitämätön, siitäkin huolimatta, että osa

pluteeneista oli selvinnyt. Tyhjiössä elävälle lajille se oli mahdollista. Mutta nyt pakolaiset leijailivat orpoina planeettojen välisessä avaruudessa, kunnes he löytäisivät jostakin uuden kotipaikan. Moses ei ollut varma, poikkesiko se juurikaan niiden tavallisesta elämänmenosta, mutta sitä hän ei olisi sanonut ääneen, vaikka joku olisikin ollut kuuntelemassa.

Myös Allianssi-edustajien kesken päätettiin siihen, että kasvokkaisten tapaamisten järjestäminen olisi jatkossa liian vaarallista. Yhteyslaiteneuvottelussa pidettiin hiljainen hetki pluteeneille ja heidän planeetalleen. Tilannekartoituksessa todettiin, että xhokukapinalliset olivat avoimessa sotatilassa, että ihmisten niin kutsuttu Vapaus-liike väitti yhä edelleen ettei ollut vastuussa väkivaltaisuuksista eikä myöskään missään yhteyksissä xhokukapinalisiin ja että hyökkäystä foliaanien planeetalle oli ollut avustamassa joukko foliaaneja, jotka niin ikään vastustivat Kerääjien määräysvallan alla elämistä. Deshrageilla oli lisääntyviä levottomuuksia, ja jokainen saattoi päätellä, mihin ne johtaisivat. Denqait sen sijaan olivat säästyneet ongelmilta edustajansa mukaan, eikä kenelläkään ollut syytä kyseenalaistaa lausuntoa. Samoin craniaatta vakuutti planeetallaan vallitsevan täydellisen rauhan, mutta sen sanoihin suhtauduttiin varauksellisemmin, vaikkei kukaan vastaan väittänyt.

Moses oli saanut Allianssilta tehtäväkseen käydä Kerääjien luona ja selvittää, olisiko heiltä apua saatavilla. Hänellä ei ollut suuriakaan odotuksia käynnin suhteen, sillä Kerääjät tuntuivat vähät välittävän siitä, mitä aurinkokunnassa tapahtui. Sitä paitsi kapinallisten aseet eivät voineet olla peräisin mistään muualta kuin Kerää-

jiltä, joten ainakaan hän ei voinut odottaa Kerääjien olevan Allianssin puolella.

En laita päiväystä. En tiedä, mitä laittaisin. Olen ollut osan matkasta unessa. En tiedä, kuinka kauan, en ole halunnut kysyä. Olemme kuulemma matkalla Magellanin pilviin. Sillähän ei oikeastaan ole merkitystä. Olen ainoa ihminen aluksessa, mutta he aikovat hakea myöhemmin muita. Se kuulostaa älyttömältä, uusi matka sinne ja takaisin. Mutta se ei taida olla heille suurikaan vaiva.

He tutkivat minua. Kudosnäytteitä, aivo-käyriä, psykologisia testejä. He haluavat tietää kaiken olennosta nimeltä ihminen. Kun olen tekemisissä heidän kanssaan, olen tekemisissä niiden ihmisten näköisten kanssa. Niiden, joiden ulkonäöstä en jälkeenpäin ole aivan varma. Haamujen. En usko, että he varsinaisesti muokkaavat ulkonäköään. Luulen, että he tekevät minun päälleni jotain, jolla he saavat minut näkemään haamut. Luulen, että se on Kerääjien ainoa keino ottaa kontaktia minun kaltaiseeni. Luulen, etten voi nähdä heitä heidän normaalimuodossaan. Paljon luulemista.

Kirjoitan heistä isolla alkukirjaimella, koska minulla ei ole yksittäisille Kerääjille nimiä. Enkä ole edes vakuuttunut, että heitä olisi useampia, ainakaan tällä aluksella.

Moses astui kotinsa perällä olevaan pieneen komeroon. Sen lattialla oli sileä levy, joka siirtäisi hänet Kerääjien luo. Ainoa laite, jonka teknisiä periaatteita Kerääjät eivät suostuneet jakamaan kenenkään kanssa. Toki sen arvoitusta oli yritetty ratkaista,

mutta näkyvissä ei ollut minkäänlaisia vipuja, virtapiirejä tai mittareita. Vain sileä ja saumaton timantinluja levy, joka ei suostunut paljastamaan mitään.

Moses astui levylle ja siirtyi silmänräpäyksessä tyhjään huoneeseen. Tila oli täysin mitäänsanomaton. Paljaista seinistä ei voinut päätellä rakennusmateriaalia. Lattiaa peitti pehmeä ruohomainen matto, jolla seisoj yksinäinen tuoli. Mitään muuta ei huoneessa ollut. Ei edes ikkunoita. Huone olisi voinut sijaita yhtä hyvin Moseksen oman kotitalon alla peruskallioon louhittuna kuin jossakin maailmankaikkeuden laidalla. Missä se todella sijaitsi, siitä ei Moseksella sen enempää kuin kenelläkään muullakaan ollut tietoa.

Seinään avautui aukko, josta haamu astui esiin.

"Allianssineuvosto haluaa esittää teille kysymyksen."

Haamu nyökkäsi sanomatta mitään.

"Miksi te annatte kapinallisille rakennusohjeita aseisiin ja hyökkäysaluksiin? Ymmärrättekö, että he ovat tuhonneet kokonaisen planeetan. Suurin osa plutee-neista on kuollut, ja loput värjöttelevät jossakin avaruuden joutomailla. Ymmärrättekö, kokonainen planeetta? Sitä ei enää ole."

Haamu nyökkäsi taas, ilmeisesti tarkoituksenaan ilmaista, että he ymmärsivät kyllä. Moses alkoi jo hermostua, mutta lopulta haamu aukaisi suunsa.

"Me olemme luvanneet jakaa kaikille Allianssin asukkaille kaiken tietomme. Kukaan ei ole etuoikeutetussa asemassa."

"Mutta te olisitte estäneet katastrofin, jos olisitte kieltäytyneet luovuttamasta tietoja!"

"Me emme kysele, mihin antamaam-

me informaatiota käytetään.”

”No mutta miksette kysy?” Moses alkoi tuntea itsensä typeräksi.

”Jospa kysymme sinulta jotakin. Luuletko, ettei aseita saataisi valmistettua ilman meitä?”

”Ei näin nopeasti. Ehkä he olisivat luopuneet koko ajatuksesta. Ainakin hyökkäys olisi siirtynyt vuosilla. Eivätkä he kokonaista planeettaa olisi saaneet tuhottua.”

”Eivät ehkä kerrallaan. Mutta kaupunki kerrallaan kyllä. Ehkä hyökkäys olisi siirtynyt vuosilla. Ehkä jopa vuosikymmenillä tai sadoilla. Miten se muuttaisi lopputulosta?”

Moses tajusi, ettei keskustelu johtaisi mihinkään. Hän päätti kuitenkin vielä yrittää, ettei käynti jäisi täysin tuloksettomaksi.

”Voisitteko te edes kertoa, miten voimme selvittää tilanteen?”

”Te voitte saada rakennusohjeet voimakkaampiin aseisiin.”

”Emme me halua voimakkaampia aseita! Me haluamme rauhoittaa tilanteen, ennen kuin tulee lisää ruumiita.”

”Me jaamme tietoa teknologiasta ja sen käytöstä. Ei meillä ole valtaa vaikuttaa elävien olentojen käyttäytymiseen.”

Moses ymmärsi, että keskustelu oli hyödytön.

”Hyvä on, antakaa ne hemmetin ohjeet sitten.”

Kun Moses astui komerosta ulos, hän huomasi yhteyslaitteensa värähtelevän kirkkaan punaisena. Se oli Orkan.

”Ne surkimukset yrittävät tänne sisälle!” Orkan huusi hädissään.

Moses ei ollut varma, kannattiko Orkanin kutsua surkimuksiksi ihmisiä, jotka aiheuttivat hänelle selvästi suurta huolta, muttei alkanut ripittää ystäväänsä vaan

lupasi tulla apuun niin nopeasti kuin pystyisi. Moses otti heti yhteyden Neuvoston sotilaisiin ja pian kopteri laskeutui hänen pihalleen. Hän antoi ohjeet lentää Orkanin talolle, jonka pihalla velloi valtava ihmismassa.

Moses oli miettinyt, miksi mielenosoittajat olivat valinneet pääkohteekseen juuri Orkanin. Orkan itse vakuutti, ettei ymmärtänyt, mistä se johtui, mutta Moseksella oli aavistus, että sillä saattoi olla jotakin tekemistä niiden sammakoiden kanssa, joita Orkan säännöllisesti pudotteli suustaan julkisesti puhuessaan. Tai sitten se johtui siitä, että Orkanin piha oli suurin, minkä Moses oli koskaan nähnyt. Ja hän oli nähnyt melkoisen paljon suuria pihoja.

Pitkään mielenosoittajat olivat vain pitäneet leiriä pihalla, välillä puheita pitäen ja iskulauseita huutaen, mutta enimmäkseen kuitenkin rauhanomaisesti eläen, ja Orkan oli hiljalleen hyväksynyt heidät osaksi pihansa vakituista varustusta. Mutta nyt tilanne oli äkillisesti muuttunut, ja ihmiset yrittivät parhaillaan murtaa Orkanin ovea. Moses oli huolissaan. Jokin raja oli nyt ylitetty.

Väkijoukko huusi jotakin, mutta ylhäältä käsin sanoista ei saanut selvää. Moses laittoi kovaäänisen päälle ja puhui mikrofoniin.

”Hajaantukaa! Hajaantukaa välittömästi!”

Mitään ei tapahtunut. Moses toisti käskynsä kerran, sitten toisen kerran, mutta ihmiset olivat hullaantuneita voimastaan. Hänen huutonsa kaikuivat kuuroille korville. Lopulta hän menetti malttinsa.

”Hajaantukaa, tai avaamme tulen!”

Katteettomia uhkauksia ei pitäisi koskaan antaa. Moseksella ei ollut mitään

halua alkaa ammuskella ihmisiä, mutta hän ei ollut tiennyt mitä muutakaan sanoa. Hän pelkäsi, että mielenosoittajat saisivat hetkenä minä hyvänsä hajotettua Orkanin oven. Vaikka Orkan osasikin joskus olla varsinainen kusipää, ei Moses toivonut hänen jäävän vihaisen väkijoukon kynsiin. Moses antoi käskyn ampua piha-alueen reunalle, ohi väkijoukosta. Luotien iskeytyessä maahan ihmiset pysähtyivät hetkeksi, mutta kun kenellekään ei näyttänyt käyneen mitään, he jatkoivat rynnäkköään.

Moses alkoi olla epätoivoinen. Hän oli ottanut sotilaat ja heidän aseensa mukaan pelotteeksi. Kuvitellen, että ne ilman muuta ratkaisisivat asian. Hän oli aliarvioinut tilanteen ja ihmisten vihan. Nyt hänellä oli kaksi vaihtoehtoa. Hän voisi perääntyä, jolloin hän menettäisi viimeisetkin uskottavuutensa rippeet – ja Orkan joutuisi vaaraan. Toinen vaihtoehto ei ollut ehkä parempi, mutta ainakin siinä oli vähemmän hävittävää. Niin hän ainakin toivoi. Hän antoi sotilaille käskyn, ja lähimpänä ovea mellakoivat lakkoilijat kaatuivat kuolleina maahan.

Massan liike ei näyttänyt pysähtyvän ja hetken Moses pelkäsi, että seuraisi vain pahempi kaaos. Mellakoitsijat voisivat ajatella, ettei heillä ollut enää mitään menetettävää. Mutta sitten ihmiset alkoivat perääntyä ruumiiden luota.

”Menkää kotiinne! Toistan, menkää välittömästi kotiinne!”

Oikeastaan Moseksen olisi pitänyt laskeutua ja antaa sotilaiden pidättää osan mellakoitsijoista, mutta päätökset oli tehtävä nopeasti. Ehkä oli parempi säästellä rangaistuksia. Ehkä he voisivat vielä vakuuttaa lakkoilijoille olevansa reiluja tyyppejä. Neuvotella. Ehkä kaikki vielä

selviäisi.

”Saatoitpa pelastaa henkeni tänään”, Orkan sanoi istuessaan Moseksen uimaltaan reunalla juomaa siemailleen. Moses nyökytteli, vaikka oli niin ajatuksissaan, ettei oikeastaan kuullut Orkanin sanoja.

Moses odotteli hermostuneena. Iltapäivän raskas auringonvalo tunkeutui saliin, Moseksen suu oli kuiva tavalla, johon mikään määrä nestettä ei auttanut, ja hän tahtoi vain nousta tuolistaan ja mennä kotiin. Mutta se ei ollut nyt mahdollista. Lauma toimittajia tarkkaili tilannetta silmät kovina, kamerat valmiina. Moses mietti, oliko hänellä vielä jotakin keskusteltavaa Neuvoston kanssa ennen aloittamista, mutta pää humisi tyhjyyttään. Palattuaan Kerääjien luota hän oli lähettänyt saman tien piirustukset sotilasjohdolle, ja aseiden valmistus oli luultavasti jo aloitettu. Mutta vain varmuuden vuoksi, niin Moses vakuutteli itselleen. Hän tunsu ikävän kuristumisen tunteen kurkussaan.

Kohta salista kuului kohahdus, kun Lai saapui paikalle ja käveli salin etuosaan istuutuakseen Moseksen vierelle. Moses oli tuntenut olonsa epämukavaksi, kun hänelle oli ehdotettu yhteistä tiedotustilaisuutta Lain kanssa. Koska kapinallisjohtaja, jollaisena Moses Laita piti, oli kuitenkin ollut yhteistilaisuuteen suostuvainen – yllättävän suostuvainen Moseksen mielestä – oli hänenkin taivuttava Neuvoston ehdotukseen. *Heidän toiminnassaan ei ole kunnon logiikkaa*, Mosekselle sanottiin. *Hän puhuu itsensä pussiin*, he lupasivat. Moses toivoi heidän olevan oikeassa.

Moses katsoi eturivissä istuvia Neuvoston jäseniä, Orkania muiden joukossa, kun toimittajat aloittivat kysymysten pommittamisen.

“Te siis vastustatte Kerääjien teknologian käyttöä?” ensimmäinen toimittaja kysyi Lailta, joka myönsi asian olevan juuri näin.

“Onko tarkoituksena eristää ihmisten planeetta muista? Jos Kerääjien teknologia hylätään, ei vaihtokauppaakaan varmaan enää käydä. Muualta tuodut elintarvikkeet-han ovat nekin Kerääjien...”

Lai vastasi ennen kuin toimittaja sai kysymyksensä loppuun. “Emme missään nimessä eristä ihmisiä muista. Itse asiassa teemme jo yhteistyötä xhokujen ja foliaanien kanssa. Ajan kuluessa varmaankin laajennamme yhteistyötä.”

Moses mietti, aikoiko Lai paljastaa korttinsa. Hän arvasi, millaisesta yhteistyöstä oli kyse xhokujen ja foliaanien kanssa. Toimittajat sen sijaan olivat näköjään nielleet Lain valheet väkivallattomuudesta.

“Miten teidän yhteistyömallinne siten oikein eroaa nykyisestä?” toinen toimittaja kysyi.

“Se eroaa varsin olennaisesti siten, että asiat tehdään ilman Kerääjiä”, Lai totesi viileästi.

Moses ei pystynyt hillitsemään kieltään. Hän tiesi, että hänen pitäisi esittää analyttinen kysymys tai kommentoida jotakin rakentavaa. Mutta joko siksi, että hän tunsu olonsa hiukan avuttomaksi, tai yksinkertaisesti siksi, että häntä alkoi ärsyttää istua tuppisuuna kun toimittajat tuntuivat olevan kiinnostuneita vain Laista, hän ei onnistunut olemaan sen enempää rakentava kuin analyttinenkaan.

“Voisitte ehkä siinä tapauksessa pyytää, että teidät lähetettäisiin vanhalle kunnon planeetta Maalle, tai mitä siitä on jäljellä, siellä saisitte varmasti tehdä asiat omin päin. Kerääjät varmaankin pystyisivät siihen”, Moses sanoi, ja tajusi kommenttinsa olevan typerä ja lapsellinen.

“Kuten sanottua, emme tahdo Kerääjiltä mitään”, Lai vastasi tyynesti, ja edessä oleva toimittaja hymyili maireasti.

“Millaista yhteistyötä te olette tehneet xhokujen kanssa? Eivätkö he ole vastuussa muun muassa iskusta foliaaneja vastaan?” eräs toimittaja keskeltä huusi. Moses kiitteli mielessään toimittajaa.

“No niin, nyt me pääsemme asiaan”, Lai sanoi ilahtuneen kuuloisena.

Lai pyysi käyttöönsä kaukosäätimen ja avasi takaseinällä olevan suuren näytön. Osa toimittajista vaihtoi keskenään ihmeteleviä katseita. Moses kääntyi hermos-tuneena katsomaan näyttöä.

“Pääsette näkemään nyt aivan lähietäisyydeltä, millaista yhteistyömme on”, Lai kertoi hymyillen.

Lain käytöksessä oli jotain levottomutta herättävää. Ruudulla näkyi joukko xhokuja ja ihmisiä, rinta rinnan, kaikki katsoivat terävästi kohti kameraa.

“Meillä on viesti Allianssille ja muille Kerääjien hännystelijöille”, yksi heistä sanoi.

Kamera siirtyi, ja nyt yleisö näki xhokujen Allianssi-edustajan Rheeraa Girgotin polvillaan kädet sidottuina. Kamera zoomasi Girgotin kasvoihin, jotka pysyivät hämmästyttävän tyyninä. Ilmi-selvästi hän ei aikonut anella eikä näyttää pelkoaan. Yhtäkkiä Girgotin pää nytkähti hiukan ja vasemmasta ohimosta roiskahti verta. Moses kuuli kurkustaan lähtevän

vaikeroivan äännähdyksen. Hetkeen ruudulla ei näkynyt mitään, sitten kamera siirtyi kuvaamaan kuollutta xhokuedustajaa.

Samassa salin ulkopuolelta alkoi kantautua huutoja ja raskaita tömähdyksiä. Osa toimittajista nousi tuolistaan ja kääntyi kohti ovea kuin kuullakseen paremmin, ja samaan aikaan Lai veti aseensa esiin takkinsa alta.

”Kukaan ei poistu tästä salista”, Lai sanoi ja tähtäsi aseellaan Moseksen päähän.

Salin suljettua ovea hakattiin voimalla. Moses ei ymmärtänyt, mitä oli tapahtumassa. Olivatko kapinalliset oven takana? Salissa olevien toimittajien huomioi jakaantui asetta pitelevän Lain ja oven takana meluavan väkijoukon välillä. Tilanne ei tuntunut miellyttävän Laita.

Ilmeisesti tarkoitus oli teloittaa Moses samaan näytösluontoiseen tyyliin kuin Rheeraa. Lai ei kuitenkaan saanut haluaansa huomiota, ja nyt jokin iskeytyi läpi ovesta. Hajoavan oven ääni kiinnitti hetkeksi Lain huomion. Hänen lähelleen hiljalleen hivuttautunut turvamies käytti hetken hyväkseen ja tarttui Lain asetta pitävään käteen. Heidän taistellessaan aseensa hallinnasta Neuvoston jäsenet syöksivät hätäuloskäynnille.

Neuvoston perässä uloskäynnille tungeksivat toimittajat, ja heidän tilalleen saliin tulivat mielenosoittajat, jotka jäivät hämmentyneinä katsomaan omituista näytelmää.

Moses ja Orkan juoksivat ulos parkkeeralle kopterille ja nousivat ilmaan. Moses näki jatkuvasti sielunsa silmin Allianssi-kumppaninsa kasvot hetkeä ennen kuin tämä oli ammuttu hengiltä. Tilanteen kokonaiskuva ei asettunut min-

käänlaiseen järkevään järjestykseen hänen mielessään.

”Varmaan parasta vaihtaa maisemaa joksikin aikaa”, Orkan sanoi hengästyneenä.

”Minun loma-asuntoni, siellä saamme varmaan olla hetken rauhassa”, Moses ehdotti. Orkan jätti Moseksen tämän talolle pakkaamaan ja lupasi palata pian hakemaan hänet.

Moses keräsi hädissään muutamia vaatekappaleita laukkuunsa. Mikseivät he olleet lentäneet suoraan loma-asunnolle? Siellä oli säilykkeitä, he olisivat hyvin selvinneet niiden varassa jonkin aikaa. Joitakin vaatteitakin siellä varmasti oli. Moses ei paniikkinsa läpi kyennyt ajattelemaan selvästi, eikä tiennyt lainkaan, mitä hän tarvitsisi mukaan.

Missä vaiheessa kaikki oli mennyt näin pahasti pieleen? Oliko jossakin se piste, jossa tapahtumien suunnan olisi saanut kääntymään? Tulevaisuuden historioitsijat sen ehkä osaisivat sanoa, mutta tällä hetkellä ei ollut mahdollista arvioida, mitä olisi pitänyt tehdä toisin, mitä jättää kokonaan tekemättä.

Lopulta Moseksen oli vain päätettävä, että hänellä olisi nyt kaikki tarvittava. Hän kuuli kopterin äänen ja arveli sen olevan Orkan. Moses juoksi eteishallin läpi puristaen kassia sylissään. Hän ajatteli uima-allasta, jossa ei ollut uinut kertaakaan. Kun hän palaisi, hän tekisi sen.

Moses avasi ulko-oven aikomuksestaan juosta kopterille, jolla Orkan jo odotti, ja ymmärsi saman tien jonkin olevan vialla. Puiden varjoista astui esiin huppupäinen hahmo ja katkaisi hänen matkansa.

”Vapaus ihmisille!” hahmo huusi nostaessaan aseensa kohti Mosesta.

Minkä vapauden he kuvittelivat saavansa tappamalla ja tuhoamalla? Sitä Moses ei ehtinyt miettiä pidempään, kun ase laukesi.

Enkö minäkin ole ihminen? Entä minun vapauteni? Se oli Moseksen viimeinen ajatus, kun jalat pettivät hänen altaan. Hänen eloton ruumiinsa jäi ruohikolle makaamaan odottaen pois viemistä. Avoimesta laukusta oli pudonnut maahan Moseksen näyttö, jossa oli yhä esillä hänen viimeiseksi lukemansa tiedosto.

18.6.2023

Vietin viimeisen yön Maassa Eeliksen kanssa. Kaikki muu oli hoidettu. Omaisuuteni jaettu pois, myyty tai heitetty jäteastiaan, asunto valmiina vastaanottamaan uudet asukkaat. Vähät välttämättömimmät tavarani olivat keskuksessa odottamassa minua ja lähtöä.

Vain tämä viimeinen asia piti hoitaa. En olisi tahtonut nukkua koko yönä, koska jokainen nukuttu sekunti oli sekunti pois siitä, että sain tuntea hänet vieressäni. Lopulta nukahdin, tietenkin.

Aamulla herättyäni huomasin, että olin siirtynyt sängyn toiselle laidalle, kauas hänestä. Menin takaisin hänen viereensä. Aivan kiinni. Tuntui, etten päässyt tarpeeksi lähelle, vaikka painoin itseäni häntä vasten.

Makasimme sängyllä sylissä ja toivoin, että voisin viettää ikuisuuteni niin. Ettei koskaan tarvitsisi erota tästä ihmisestä, ei koskaan tarvitsisi välittää mistään muusta. Ei muista ihmisistä, ei velvollisuuksista, ei koko ympäröivästä maailmankaikkeudesta. Mutta oli noustava ja lähdettävä suorittamaan tehtävää, joka ehkä jonain päivänä veisi ihmiskunnan kaukaisiin tähtiin, kaukaisten taivaiden alle.

Nadja Sokura on helsinkiläistynyt opettaja, joka rakastaa sci-fiä ja kaikenlaista kummaa. Hän yrittää aika ajoin töiden lomassa kirjoittaa novellin ja saa valmiiksi noin yhden vuodessa. Novelleja on julkaistu erilaisissa antologioissa ja verkkolehti Usvassa.

Raatoteoria

Artemis Kelosaari

Aito ja oikea rakkaus voi olla mahdollista ainoastaan raatojen välillä. Elävien rakkaus on aina pyyteellistä, so. turmeltunutta, siitä yksinkertaisesta syystä, että elävät tarvitsevat asioita – myös toisiltaan ja toisiaan. Täten kahden elävän yksilön rakkaus tai toveruus ei koskaan voi olla pyyteetöntä, koska sen ensisijainen päämäärä ei ole toinen yksilö vaan oman itsekään seurantarpeen tyydyttäminen. Ja kaikista viheliäisin oikean rakkauden irtokuva on se tunne, joka voi olla elävän miehen ja naisen välillä. Se, mitä elävät hölmöt kutsuvat kaikista aidoimmaksi rakkaudeksi, vaikka se ei ole mitään muuta kuin sokeaa elukkamaista lisääntymisviettä. Mutta kun minä katson nuorta kaunista aviomiestäni suuriin sinisiin silmiin, en tunne mitään fyysistä. Rakkauteni häneen on äärettöntä, mutta puhdasta. Täysin vapaata kaikista inhottavan biologispohjaisista impulsseista. En tarvitse häntä mihinkään, niin kuin en tarvitse mitään tai ketään muutakaan – mutta olen silti avannut kotini ja makuuhuoneeni ovet hänelle. Ja kun käymme yhdessä vuoteeseen, haluamme vain olla mahdollisimman lähekkään...

C. M. Qvellstierna-Torrington, *Raato-teoria*.

Sen jumalanhylkäämän kirkonkylän pääratti vaikutti tavallistakin hiljaisemmalta uudenvuodenpäivänä 20-, niin hiljaiselta

että olisimme yhtä hyvin voineet saapua aavekaupunkiin. Työparini Sutinen haukoteli ääneen istuessaan pelkääjänpaikalla, kun minä ohjasin sinimustavalkoista virka-autoa jäistä tietä pitkin kohti keltaista puukirkkoa. Kun olisimmekin olleet menossa selvittämään jotain uudenvuodenjuopottelun inspiroimaa perhesurmaa tai edes humalaisten tappelua! Mutta ei. Kyse oli siitä, että kylän kirkkoherra oli varhain aamulla löytynyt kuolleena kirkosta. Ei ollut kuulemma näkynyt edes verta tai muita väkivallan merkkejä. Olin ollut valmis kuittaamaan koko keikan ajanhukana, turhana tunnin matkan päästä rauhautumisena – kirkkoherra oli vain saanut sydänkohtauksen, vanha mies. Paitsi että ruumiin löytänyt ja poliisille soittanut suntio oli vihjannut johonkin muuhunkin... Ei verta, mutta jotain muuta.

Kun astuimme kirkkoon ja näimme vainajan, huomasin oitis, mitä se jokin muu oli. Vanhan miehen suu oli jähmettynyt huutoon, silmät lähes päästäpullistuvan avonaisiksi.

”Kohtasikohan se täällä itse pahalaisen uudenvuodenyönä tai jotain?” sanoin. Vitsihän se oli, mutta ei tuollainen ilme voinut kertoa muusta kuin silkasta kauhusta.

”Meniköhän uudenvuodenyön jumalanpalvelus vähän sinnepäin?” Sutinen jatkoi karua herjanheittoa.

”Ei tiällä ollunna mittään uuenvuodenyön jumalanpalvelusta”, sanoi suntio, joka häälyi sivummalla. ”Sen takkii mie ihmettelennii. Ei hänellä olisi pitänyttä olla tiällä mittään tekemistä. Häne olis pitänyttä olla vuan kotona emännän kanssa.”

Vasta kun kävimme puhuttamassa

mainittua kirkkoherran leskeä, saimme jonkinlaisen vastauksen siihen, mitä ihmettä kirkkoherra oli tehnyt uudenvuodenyönä kirkossa. Vastaus tietenkin herätti vain lisää kysymyksiä... Kirkkoherra oli ilmeisesti käynyt vihkimässä jonkun, jota leski kutsui Kuusamaniemen Charlottaksi.

"Sen hullun vappaaherrattaren. Se kävi iha henkilökohtaisesti pyytämässä siunnaasta liitolleen marraskuussa. Ei ies sissään tullunna päivvää sanommaan, suati että oes kahville jäänynnä. Yhtä koppava ku ennennii."

Vanha nainen puhui kiihtyneesti, korostuneen pirteästi. Selvästi hän oli jonkinlaisessa shokkitilassa kuultuaan uutisen miehensä kuolemasta. Pyysin silti kertomaan lisää. Kuka olikaan tämä Charlotta?

"Charlotta Qvellstierna... Tai mikä nykysin onnii, jos kerran mänj vanahoilla päivillään naimissiin. Se assuu Kuusamaniemessä, tuolla ku kiännyttään Monnikylän tielle ja männään vähä etiäppäin." Leski ojentautui eteenpäin kuin kertoakseen suuren salaisuuden. "Sillä oli joku ulukolaenen mies. Vihkitoemituskin piti pittää englanniksi."

"Ulkomaalainen mies? Mistäköhän maasta? Ja onko tietoa nimestä?"

"Kyllä Charlotta sen sanoi, mutta en mie sitä niin hyvin kuullunna. Joku tosi englantilaesen kuulonen nimi miun mielestä. John joku... Oesko alakanunna T:llä? Mutta Charlotta kuiskas kaeken. Sillä visiin on joku saerraus, joka on vienynnä siltä iänen. En mie sen kasvojakkaan nähnyt. Näin vuan, miten se maleksi pihan halaki harsohattu piässä. Aena niin korreena."

"Onko teillä tämän Qvellstiernan yhteystietoja?" Sutinen kysyi varovasti.

"Ei Kuusamaniemessä ikänä ou

ollunna ies puhelinta. Voi kuulkaa, Charlotta vihhoi kaekkee *etistystä*, kaekkee tekniikkoo ja kaekkee... Sikäli ku mie tiijän, koko Kuusamaniemi ei ou muuttunna yhtään sitten Charlottan lapsuuvven. Sielä on aeka iha pysähtynnä. Parasta männä vuan sinne kahtommaan. Jos nyt Charlotta päästää teijät sinne. Tai jos se ei ou lähtenynnä minnekään sen miehesä kanssa. Mutta ei kannata männä Monnikyllään asti. Siellä on vuan niitä hulluja reikanuskoisia. Niitä, jotka olj siellä jo ennen ku miun tai miun miehen tai paljon kenenkään suku tulj tänne. Varmaan vanhavihasta alkaen. Hyö olj näet jotenkin harhaoppissii... mie ku en näetä niin hyvin tiijä tai muista. Mutta sielä hyö vuan elelee omissa oloissaan tänäkin päivänä."

Katsoin puhelimellani väestörekisteriä. Kyllä vain, yksi Charlotta Maria Qvellstierna oli olemassa, syntynyt 6.4.1924 Haminassa, nykyinen asuinkuntakin täsmäsi. Hän oli siis mennyt vanhoilla päivillään naimisiin... mutta mitäpä se minulle kuului, ihmiset tekivät oudompiakin ratkaisuja elämässään. Jätin Sutisen pitämään leskelle seuraa – kaipa hän palaisi pian oletetulle rikospaikalle – ja lähdin ajamaan kohti Kuusamaniemeä annetuin ohjein. Tummiin kuusien reunustama kapea hiekkatie muuttui yhä tukkoisemmaksi ja tukkoisemmaksi lumesta.

Pysähdyin, kun sininen jäkälää kasvava kyltti ilmoitti minun saapuneen Monnikylään. Katselin ympärilleni ja näin kauempana metsänreunassa vanhan näköisiä taloja. Ja yhtäkkiä aloin kuulla kellojen soittoa – ei raskaita lyöntejä, vaan pienten vaskikellojen helinää. *Konevitsan kirkonkellot*, oli välitön miellelyhtymäni. Vanha sävelmä, joka matki Laatokan saarella olevan luos-

tarin kellojen soittoa. Ääni tuntui kuuluvan keskeltä metsää, talojen tuolta puolen. Sitten näin kolmen tumman hahmon tulevan ulos yhdestä etäisemmästä talosta. Yksi kulki jotenkin oudosti, kuin haaroväliään varoen, mutta ikää tai sukupuolta oli mahdotonta niin etäältä arvata. Molemmilla oli yllään samanlainen pitkä musta takki, karvalakki ja nahkasaappaat.

Olin selvästikin ajanut liian pitkälle. Käänsin auton seuraavassa tienristeyksessä, ja ajettuani muutaman kilometrin takaisin päin näin vihdoinkin vielä kapeamman tien, joka erkani etelään ja järvelle päin. Se oli kuitenkin täysin tukossa lumesta, joten pysäköin auton puoliksi ojaan ja lähdin harppomaan lumeen. Kuuset hämärsivät näkyvyyden liiankin tehokkaasti, ja tie oli sillä tavalla mutkainen, etten kohta nähnyt enää päätielle. Silti jatkoin tarpomista, kunnes pääsin ruosteiselle rautaportille. Se oli suljettu kettingillä ja riippulukolla, ja sen vierellä törrötti sammalta kasvava puukyltti, jonka sanoma oli mikäpä muu kuin *Yksityisalue, pääsy kielletty*. Huomasin, että portilta lähti lähes minun korkuiseni piikkilanka-aita kumpaankin suuntaan.

Kurotin portin yli ja erotin, mistä järvi alkoi, sekä vaaleanpunaisen pitsihuvilan sen rannalla.

”Onko ketään kotona?” huhuilin. Räpytin silmiäni ja tajusin silloin, miten rapistunut huvila oli. Osa ikkunoista oli naulattu umpeen tai rikkoutunut. Pakkanen pureskeli poskiani, mutta huvilan savupiipusta ei silti tuprunnut savua, eikä missään liioin näkynyt sähköjohtoja. Katsoin riippulukkoa. Se oli yhtä ruosteinen kuin porttinkin.

”Ei tuolla ole perkele ketään elossa”, mutisin itsekseni.

Mahdollisimman nopeasti harpoin jälkiäni pitkin takaisin autolle ja ajoin keskustaan. Ainoalle majatalolle, joka oli samalla myös – kauempana maantien vieressä olevaa ikivanhaa huoltoasemaa lukuun ottamatta – kylän ainoa ravintola ja baari. Tikkasen Krouvi. Sinipukuisen miehen ilmaantuminen ummehtuneelta haisevaan ruokasaliin sähköisti selvästi pyhäpäivän unisen ilmapiirin. Paikalla oli neljä asiakasta, kaikki keski-ikäisiä tai iäkkäämpiä miehiä, sekä tiskin takana laseja pyyhkivä rasittuneen näköinen, tukevahko naisihminen. Hän omisti paikan miehensä kanssa, kuten sain pian tietää. Mutta kun kysyin, oliko eräs Charlotta Qvellstierna, joka oli mahdollisesti jonkun ulkomaalaisen miehen seurassa, kenties majoittunut krouviin edellisyydenä, sain vastaukseksi ilmeettömän tuijotuksen. Yhdessä loosissa maastokuvioiseen takkiin pukeutunut mies pärskähti ääneen naurusta.

”Herra konstaapelj, taettaapa olla niinikkään, jotta ennemmin jouhten asettuu harakanpessään ku tämän kylän vappaa-herratar tulloop tänne”, hänen vierustoverinsa tyrskähteli. ”Ja aeka ihme jätkä pittää tosijaan olla ennen ku kelepovvaa parrii metrrii lähemmäs sitä vannoutunutta vanahaapiikkoo.”

Tämä sai kiristyneen ilmapiirin repeämään nauruksi sekä avoimen rasistiseksi ja sovinnistiseksi letkauksiksi. Olin tunnistavinani puhuneen miehen kasvot poliisiarkistoista – jäänyt joskus kiinni pontikankeitosta ja hirvien salametsästyksestä.

”Tiijän ketä työ tarkotatte, mutta en mie ou nähnyttä sitä vuossiin”, rouva Tikkanen vastasi tiskin takaa. ”Viimeksi varmmaan – herran jestas, siitä on kyllä jo ylj kymmenen vuotta nyt. Kävelj kylän-

raettia pitkin, niin paksu harso hatussa, että ei ies kasvoja näkynnä. Puhuivat silloin, jotta se olis iha yksityiskonneen jostain tilannunna ja käynynnä jossain matkoila, mutta ei harmainta uavistusta missä... Itse asiassa mie oun luullunna jotta koko rouva ei eläkkään ennee. Vanahahan se jo oes."

"Mie näin sen viime yönä", puuttui puheeseen kolmas mies. "Tai aenakkii jonkun, jolla oli aeavan jumalattoman iso harsohattu. Kuluki vaaleessa mekossa jonkun rakkipukusen käspuolella tuolla sataman suunnalla, järvelle päen."

Yhä hämmentyneempänä kiitin tiedoista ja poistuin poimiakseni Sutisen kyytiin kirkolta.

"Arvaa mitä?" hän sanoi naureskellen. "Satuinpa vilkaisemaan sitä isoa Raamattua telineessä. Et usko mistä kohdasta se oli auki. Johanneksen evankeliumista se luku, missä Jeesus herättää Lasaruksen kuolleista."

Ruumiinavauksessa todettiin kirkkoherran kuolleen sydänkohtaukseen. Kyseessä oli kuitenkin jo iäkäs herrasmies, joka oli ollut kylmässä kirkossa pelkkä papinkaapu yllään. Ei ollut siis aihetta epäillä ketään henkirikoksesta – tutkinta keskeytetty. Silti asia palasi toistuvasti mieleeni, kun makasin yksinäni unettomuuden kourissa sängyssäni kevään ja kesän valoisina öinä. Se paikoilleen jähmettynyt ilme kylmillä harmailla kasvoilla. Silmät, jotka eivät olleet voineet viimeisenä tekonaan nähdä mitään muuta kuin jotain sanoinkuvaamattoman hirveää.

Jotta voisimme luoda minkäänlaisia arvoasteikoita eri olioiden välille, meidän on määriteltävä korkein mahdollinen olemisen tapa, ts. täydellisyys. Sana on kautta länsimaisen filosofian

historian merkinnyt jotain, mikä on saavuttanut täyttymyksensä, se on, jotain mikä ei tarvitse enää mitään ja joka ei enää muutu mihinkään suuntaan. On näin ollen täysin selvää, että yksikään elävä ei määritelmällisesti tätä tilaa voi koskaan saavuttaa. Eläminen merkitsee ensinnäkin aina muutosta; elävän olennon keho on koko ajan liikkeessä, joko kasvavaan tai rappeutuvaan suuntaan. Itse elämä on prosessi, jossa aineet vaihtuvat toisiksi – voisiko mikään olla kauempana täydellisyydestä? Lisäksi elämää täytyy jatkuvasti ylläpitää, se toisin sanoen ei ole riippumatonta. Se tarvitsee jatkuvasti ruokaa, lepoa ja sopivan lämpötilan. Se on kyltymätön uuni, jonka lieskoja täytyy jatkuvasti ruokkia. Elävä olento ei näin ollen ole koskaan täysin vapaa toteuttamaan mitään korkeampia pyrintöjä. Sen sijaan raato on saavuttanut täydellisyyden. Hän ei tule enää miksikään. Hän pysyy ikuisesti sellaisena kuin on, irrallisena, riippumattomana.

C. M. Qvellstierna-Torrington, *Raato-teoria*.

Suurin piirtein helmikuun puolessavälissä satuin olemaan Sutisen kanssa taas päivystysvuorossa, kun siitä samaisesta kirkonkylästä tuli hälytys. Ymmärsin aluksi vain sen, että joku oli "seonnut"... Hitaasti kuva hahmottui päässäni. Kyseessä oli joku vieraspaikkakuntalainen mies, joka oli tullut sukulaisensa mukana kirkonkylään ja alkanut juopotella yhdessä tämän vakituisen äijäporukan kanssa. Miehillä oli tullut riitaa, ja tuo vieras mies oli lähtenyt jonnekin harhailemaan. Paria tuntia myöhemmin hän oli juoksennellut pitkin kylänraittia, täysin vastakkaisessa suunnassa kuin sukulaismiehensä talo, ja huudellut "jotain aivan sairasta", niin kuin hälytyksen tehnyt huolestunut kansalainen oli kiteyttänyt.

Kun ajoimme taas kylänraittia pitkin, ei kestänyt kauaa, ennen kuin löysimme kyseisen henkilön. Hänen ympärilleen oli kerääntynyt jo ihmisiä, jotka selvästi yrittivät rauhoitella häntä, mutta turvallisen etäisyyden päästä.

"No niin, hajaannutaanpa, tämä on meidän asiamme", huusin väkijoukolle. Katseeni kohtasi miehen. Parhaat päivänsä nähnyt keski-ikäinen äijä nuhjuisessa takissa. Hänen silmänsä pälyilivät villisti ympäriinsä.

"Ne raadot", hän kähisi äkkiä. "Ne on siellä. Autiohuvilassa."

Hän painoi kätensä silmilleen. "Ne nai siellä. Niin että rahina kuuluu. Raadot. Ihan luuta ja parkkinahkaa on sen naisen koivet kun se kietoo ne sen... sen pojan ympärille."

Hän käännähti äkkiä kuin olisi odottanut jonkun seisovan takanaan. "Se yritti käydä mun kimppuun. Se kuollut jätkä. Mä seisoin siinä ja se nousi siitä vuoteelta ja sen... sen silmät... se tuijotti mua. Se oli ihan umpijäässä niin että nivelet vaan ritisi, ja sen kalukin oli jäässä ja sojotti ihan kovana. Ja mä vaan juoksin kar kuun..."

Hajusta päätellen miesparka oli äskettäin kastellut housunsa. Sutinen tivasi tuloksetta, mitä hän oli nauttinut – korpi kuusen kyyneliä, jäähdytysnestettä vai vielä kovempia aineita? Puhallutimme tietysti, mutta hämmästykseni alkometri tarjosi ainoastaan yhtä promillea. Etsin silmistä merkkiä huumeista, mutta pupillit olivat vain hieman laajentuneet. Lopulta paimensimme miehen mustamaijaan, jonka takaosassa hän yhä hoki "raadot, raadot". Huokaisten istuin etupenkille Sutisen viereen.

"Täälläpäin ei taida olla kuin yksi autiohuvila. Sen paronittaren paikka."

Tuijotin asfalttia, jolla pakkaneen kipinöi.

"Eikö sinustakin tässä ole jotain aivan helvetin omituista?" totesin lopulta.

"Kuule, ihmiset näkevät aineissa ja deliriumeissa paljon oudompiakin pikkukkoja. Saati sitten jos pää on muuten vain sekaisin."

"Ei pelkästään se. Vaan... koko tämä juttu. Koko tämä kuoleva kirkonkylä."

Nousin autosta ja marssin yhä kadunvarressa seisovan väkijoukon luokse. Jos olin luullut tulevani hullua hurskaamaksi jututettuani heitä, erehdyin. Kukaan ei tuntenut tuota miestä eikä osannut sanoa, oliko hänellä kenties vakavampiakin psyykkisiä ongelmia. Eikä kukaan niin ikään tiennyt lähistöllä olevan huviloita muualla kuin Kuusamaniemessä. Kylmiä tiloja toki oli syrjäteiden varrella ja autiotaloja kylän liepeillä, olimmehan tyhjenevällä maaseudulla.

"No onko kenelläkään sitten mitään aavistusta, mistä tuo herra olisi voinut saada päähänsä sellaisen ajatuksen, että jossain olisi... vainajia, jotka harjoittavat erinäisiä akteja?" kysyin turhautuneena. Kysymyksellä ei ollut toivomaani vaikutusta. Päättään pudistellen joukko alkoi yksi kerrallaan hajaantua. Sitten vasta huomasin, että entisen kaupan laudoitettuja näyteikkunoita vasten seisoskeli pari pitkään mustaan takkiin, karvahattuun ja nahkasaappaisiin pukeutunutta hahmoa.

"Myö ei tiijetä mitään sen enemppee ku työkään", toinen sanoi. Hänen puhe-
tapansa oli murteesta huolimatta huolitellun oloinen, selkeä, rauhallinen. Kun hän kääntyi, katulampun valo osui häneen sillä

tavalla että jokin välkähti hänen kaulallaan. Se oli pronssinen ortodoksiristi.

”Myö tiijettään vuan, jotta tässä synnin ja eläimellisyyvven riivvaamassa mualimassa voep tapahtuu mitä tahansa”, hän sanoi. ”Sukupuolisuus. Parittelu. Lissääntyminen. Alhasinta mihin ihminen voep vajota. Silti nykysin niistä ollaan tekemässä ihmiselämän tarkotusta ja suurinta onnee. Ehei, suurin onni tulloop siitä, ku ihminen yksin suavuttoo sielunraahan Korkeimmassa. Noussoop koko matosan muailman yläpuolelle.”

En sanonut mitään. Nämä uskovaiset olivat todellakin hulluja. En osannut edes varmasti sanoa tuonkaan ihmisen sukupuolta.

”Ja jos jossaan oes tosissaan vaenaja, joka pystys yhä liikkumaan ja ajattelemaan”, hän lopetti, ”niin se oes iha ihmeijen ihme. Hengen iärimmäenen voetto aeneesta. Sellanen olento, sellanen oes muanpiällinen enkelj, pyhempi kun kukkaan pyhä ihminen. Sellanen ei voes mittään syntilöitä tehä. Mikkään sellasen tekemä ei voes olla synttii.”

Katsoin keskustelun päättyneeksi. Niin palasin autoon, ja veimme Sutisen kanssa miehen poliisilaitokselle. Sutinen lähti suoraan kotiin, mutta minä jäin odottamaan lääkärintarkastuksen päättymistä. Minullahan ei ollut vaimoa ja lapsia, joiden luokse mennä. Niinpä istuin kahvioissa, kunnes lääkäri – tumma silmälasipäinen nainen – ilmaantui luokseni päätään puistellen.

”Outo juttu. Verestä ei löytynyt mitään yleisimpiä hallusinogeeneja. Oireet viittaavat puhtaaseen shokkitilaan, tuijottaa vain seinää puhumatta mitään. Valitettavasti psykologinen testaus on mahdotonta

niin kauan kun hän ei vastaa kysymyksiin.”

Nyökkäsin ja ryystin kahvini loppuun.

Melankolia on mielentila, josta jo Aristoteles sanoi kaiken suuruuden kumpuavan. Ja melankolian johdonmukaisin lopputulos on raatous. Galenoksen mukaan melankolia on ”kylmä ja kuiva temperamentti”, siis kaikista eniten vastakkainen elämälle, kaikista steriilein eli puhtain eli täydellisin. Melankolia tarkoittaa kirjaimellisesti ”mustaa sappea”, oletettua ruumiinnestettä, joka tukahduttaa liiallisena kaikki muut eli on muita vahvempi. Melankolia on yhdistetty syksyyn ja Saturnukseen, sadonkorjuun jumalaan – eikö itse Kuolemaa ole usein kuvattu viikatetta kantavana raatona? – ja saturnalia merkitsi muinaisille roomalaisille vuoden pimeintä ja kuolleinta aikaa, talvipäivänseisauksen aikaa. Saturnus puolestaan liitetään lyijyyn, ja melankolia voidaankin suomentaa ”raskasmielisyydeksi”, siis tuomittavan ”kevytmielisyyden” vastakohdaksi. Kuten voidaan todeta, melankolia on suloisen kuoleman syleilemistä ja inhottavasta elämästä kieltäytymistä. Ja miten onkin niin, että jos melankolialla olisi kasvot, ne olisivat minun rakkaimpani kasvot? Minun kylmän kaunokaiseni, jonka elävä elämä päättyi keskitalvella lyijymyrkytyksen runtelemana Pohjoisnavan laitamilla, mistä hänet paljon myöhemmin löysin.

C. M. Qvellstierna-Torrington, *Raateoria*.

”Mitä uutta?” Sutinen kysyi huolettomasti minulta, kun maaliskuun ensimmäisellä viikolla tuijotin silmät lasittuneina vastikään saapunutta katoamisilmoitusta.

”Taas joku on kadonnut. Ja arvaa mistä?”

Sutinen huokaisi. "Minä olen sitä mieltä, että sinä mietit tätä ihan liikaa."

Käännyin tuolillani. "No onko se sinusta normaalia, että yhden talven aikana katoaa neljä ihmistä samasta saatanan kirkonkylästä, ja suurin piirtein samanlaisilla tarinoilla: lähtivät metsään Monnikylän suuntaan eivätkä koskaan palanneet? Ja että siinä ei ole vielä kaikki? Muistatko sattumoisin erään kirkkoherran omituisen kuoleman? Ja sen seonheen juopon, joka on vieläkin Paiholassa?"

Sutinen näytti ikävystyneeltä.

"Ja kuunteles tätä", jatkoin. "Minua alkoi ihan oikeasti mietityttää se helvetin vapaaherratar. Joten minäpä tein vähän tutkimuksia."

Läjäytin pöytään muovitaskullisen papereita, mukaan lukien mustavalkoisen valokuvan Charlotta Qvellstiernasta vuodelta 1970. Vakavan näköinen tumma nainen, jolla oli yllään lukuisia koruja ja pitsinen mekko.

"Löysin Charlotta Qvellstiernan nimissä yhden ainoan tilin. Siellä ei ole moneen kymmeneen vuoteen ollut mitään muuta rahaliikennettä kuin veroja kiinteistöstä."

"Tietäähän tuon bättre folkin, sillä on varmaan tuhottomasti rahaa sveitsiläisessä pankissa", Sutinen kommentoi.

"Varmaan. Mutta kuuntele. Charlotta Qvellstiernan asuinpaikka on virallisesti se kylä ja Kuusamaniemen tila on Qvellstiernan nimissä, ja silti siellä ei tasan tarkkaan ole vuosiin asunut yhtään elävää sielua. Siitä huolimatta Qvellstierna tuli henkilökohtaisesti pyytämään vihkimistä viime marraskuussa. Ja käveli uudenvuodenaattona kylällä seurassaan joku frakkipukuihen. He eivät kuitenkaan majoittuneet

kylän ainoaan majataloon. Eikä Qvellstierna kaikesta päätellen ole pidetty henkilö."

Pidin tauon. "Tuona iltana, eikä sitä seuraavana, eikä sitä edellisenä, ei kylään ajanut yhtä ainutta taksia. Soittelin Itä-Suomen jokaisen taksikeskuksen läpi, ja hyvä kun olivat edes kuulleet siitä kylästä. Eikä bussejakaan kulkenut. Kun kävin jututtamassa sen maailman rähjäisimmän bussiaseman ainoaa työntekijää, se tiesi Qvellstiernan, mutta sanoi aivan saman kuin krouvin omistaja. Ei ole nähnyt moneen vuoteen, eikä voi kuvitella sen kulkevan rahvaan seassa."

Nyt Sutinen näytti etäisesti kiinnostuneelta. Jatkoin.

"Se oletettu englantilainen mies, se frakkipukuinen, on vielä suurempi mysteeri. Siviilirekisterin mukaan Qvellstierna on yhä naimaton. Mitään vihkitodistusta en onnistunut löytämään, saati todistajia liitolle. Otin yhteyttä Maahanmuuttovirastoon ja pyysin lentokentältä rekisterit – ei mitään. Ei liioin Qvellstierna ole poistunut maasta noihin aikoihin, ainakaan omalla nimellään lentoteitse."

Sutinen tuijotti minua ja kohautti olkapäitään.

"Mitä sinä sitten luulet?"

"Perkele kun en tiedä, en edelleenkään! Mutta haluan käydä Kuusamaniemessä. Katsomassa, mitä helvettiä siellä oikeasti on. Tuletko mukaan?"

"Jos nyt tämän kerran."

Saimme vapaata seuraavalle päivälle ja lähdimme Sutisen autolla siviilivaatteissa. Kiroilimme sakeaa lumisadetta, joka vain yltyi sitä mukaa mitä lähemmäs pääsimme. Tietä ei ollut tälläkään kertaa avattu, ja Kuusamaniemen portti oli täsmälleen samassa asennossa kuin yli vuosi sitten.

Huutelimme aikamme ovella ja sitten mursimme rautakettingin voimapihdeillä.

Huvilan pihalla pensaat rehottivat, vanhat koukeroiset tammet ja vaahterat nuokkuivat lumen alla. Lähempänä järveä metsä muuttui muutenkin lehtoisammaksi. Kalliolle rakennettu huvila oli yhtä ränsistynyt kuin olin muistanut, eivätkä piharakennukset olleet juuri paremmassa kunnossa. Pidimme pistoolit käsillä koko ajan, kun harpoimme hangessa huvilan ovelle. Sutinen kolkutti. Hetken oli hiljaista, sitten kuulin jotain. Sutinen astui askeleen taaksepäin, kun ovi aukeni sanoinkuvaamattomasti naristen.

Edessämme seisoj tutun näköinen nainen: pitkä röyhelömekko, pitkät hansikkaat, tonneittain koruja sekä harsohattu, jonka alta ei näkynyt kasvoja. Minussa nousi äkkiä jostain hyvin syvältä halu juosta, ja mahdollisimman kauas. Valitettavasti en kuitenkaan tätä halua noudattanut.

”Ööh... Charlotta Qvellstierna, oletan?” sain sanottua.

Hän veti harson sivuun. Tuijotin pääkallon päälle pingottunutta kuivaa nahkaa, tyhjiä silmäkuoppia ja hampaat paljastavaa jähmettynyttä hymyä. Aivoni tuntuivat pysähtyvän, äärimmäinen kauhu valui vatsaontelooni kuin jäinen vesi. Tämä ei voinut olla totta. Mutta siinä hän seisoj, suoraan edessäni. Oli ja pysyi. Elävä vainaja.

Silloin laukauksen ääni repäisi korviani. Näin silmäkulmastani, miten Sutisen päästä roiskahti suihkullinen verta ja aivonkappaleita lumelle. Kohotin pistoolini, mutta toinen laukaus räjähti heti, ja omani osui minne sattui maastoutuessani hankeen. Näin kiväärinpiipun, joka pisti esiin rikkoutuneesta ikkunasta. Ja se... se muumio-

nainen... tempaisi haulikon eteisestä. Ammuin sinnepäin, en taaskaan osunut. Mitä luoti edes tekisi hänelle? Raahauduin eteenpäin hangessa, ja toisella kädellä kaivoin puhelinta taskustani.

Sitten kasa hauleja upposi oikeaan reiteeni. Kipu sai minut karjaisemaan, ja puhelin lipesi kädestäni ja sinkoutui hankeen parin metrin päähän. Kompuroin yhä eteenpäin ja ammuin välillä sokeasti taakseni. Vasta kun pääsin lähemmäs metsän rajaa, katsoin olkani yli. Välittömästi toivoin, etten olisi tehnyt niin.

Naismuumio oli jättäytynyt taaemas, mutta jalanjäljissäni harppoi vielä järkyttävämpi ilmestys. Hirvikiväärillä aseistautunut pienikokoinen mies, jolla ei ollut muuta vaatetusta kuin tiukat mustat samettihousut ja olan yli kulkeva panosvyö. Hetken luulin häntä oikeaksi eläväksi ihmiseksi, mutta sitten tajusin, että hänkin oli kaikkea muuta. Ei kenelläkään voinut olla sellaista sairaalloisen kiiltävää nahkaa pintanaan. Silmät eivät liikkuneet eivätkä räpytelleet. Vaikka olin katsonut hänellä olevan jonkinlaisen sotamaalauksen, joka peitti otsan, nenän ja huulet... ei. Hänen kasvonsa *olivat* kaksiväriset, groteski sekotus kuolemanmustaa ja kelmeän kellertävää! Ja hän irvisti minulle murhanhimoista virnettä, joka ei muuttunut senttiäkään koko aikana.

Juoksin ja juoksin, välillä suojautuen puiden taakse. Vihdoin näin edessäni piikkilanka-aidan. Epätoivoissani käännysin ja ammuin. Muumiomies väisti – liian hitaasti. Luoti osui hänen vasempaan käteensä. Ehdin nähdä, miten hän kohotti nelisormiseksi muuttuneen kouran silmiensä eteen, selvästi pikemminkin ihmeissään kuin tuskissaan. Silti se pelasti henkeni, sillä

ehdin kiivetä lähimpään tammeen ja hypätä siitä aidan yli, ennen kuin seuraava hirvikiväärin luoti pureutui puunrunkoon. Juuri siihen, missä olin hetki sitten ollut. Kierin seuraavan paksun jalopuun taakse ja painoin pistoolin liipaisinta, vain huomatakseni, että äskeinen luoti oli ollut viimeinen. Vainoojani ei kuitenkaan näyttänyt halukkaalta kiipeämään, hän vain kähisi jotain. En saanut selvää, mutta kiroilulta se kuulosti. Lähdin taas juoksemaan, ja vasta parinsadan metrin päässä, lehdon muuttuessa taas varjoisemmaksi metsäksi, uskalsin pysähtyä kaatuneen kuusen juurakon taakse.

En kuullut askelia. Kahmaisoin kourallisen lunta ja pusersin sitä haulienrepimää reittäni vasten. Kuusamaniemeen päin en voisi mennä, enkä tielle. Sieltä ne helvetin muumiot minut ainakin löytäisivät. Jatkoin siis etenemistä metsässä, kivusta säpsähdellen, valuen verta hangelle. Muistaakseni Monnikylän tuolla puolen oli maantien varrella pikavuoropysäkki.

Meitä raatoja sanotaan rumiksi, vastenmielisiksi, jopa kauhistuttaviksi. Tämä johtuu kuitenkin siitä, että näin sanovat ovat itse elossa ja ovat tottuneet vain toisiin eläviin. Jos he kykenisivät tarkastelemaan asioita objektiivisesti ja puolueettomasti, he huomaisivat olevansa itse varsin vastenmielisiä. Elävällä on pehmeä ja velto iho, hänen kasvonsa vääntyilevät holtittomasti, hänen äänensä on läpitunkeva ja hänestä valuu lukuisia nesteitä, joista suuri osa haisee pahalle. Raato, ainakin pidempään kuolleenä ollut ja kuivunut raato, sen sijaan puhuu hiljaa, hymyilee koko ajan, ei haise juuri millekään eikä hänessä ole mitään ylimääräistä, ei rasvaa, ei nesteitä. Minun puuttuvissa silmissäni oma aviopuolisoni on maailman kaunein mies.

Hänen ihonsa on kuin sifonkia, hänen kätensä ovat kalvaat ja kylmät, ja hänen jalkovälissään on ikuisesti kova jääkalikka.

C. M. Qvellstierna-Torrington, *Raato-teoria*.

Kun olin päässyt Monnikylän peltoaukealle, minut huomattiin. Ulkona liikkui hahmo, joka vaateparresta päätellen oli niitä omituisia lahkolaisia, ja hän tuli hakemaan minut pellolta. En jaksanut edes yrittää karkuun, vaikka minua hieman karmikin. Vasta lähempää katsoen huomasin hänen olevan nainen; arvasin sen pehmeistä sileistä poskista. Tummat hiukset ulottuivat tuskin olkapäille, ja vahvoista hartioista näki, että hän oli tottunut tekemään fyysistä työtä. Hän ei vaikuttanut mitenkään ilahtuneelta läsnäolostani, mutta sain selitetyksi hänelle, että Kuusamaniemessä tapahtuu pahoja asioita. Hän kuunteli ja vei minut lähimmän talon ulkoeteiseen. Talossa kuulemma asui hänen sisarenpoikansa, joka ”käyp kylän ulukopuolella töissä” eikä siis ollut kotona. Vilkaistuaan haavaani ja sanottuaan, ettei se ollut paha, nainen lähti kävelemään metsään kapeaa metsäautotietä pitkin. Pian sieltäpäin tuli nuhjuinen vanha auto, varmaan monen vuosikymmenen takaista mallia – merkkiä en erottanut – joka kääntyi isommalla tiellä Kuusamaniemeen päin.

Yritin koota itseäni sen verran, etten muuttuisi sen juopon kaltaiseksi kiljuvaksi mielipuoleksi. Yritin olla ajattelematta sitä, että Sutinen oli kuollut ja minusta vain muutaman kilometrin päässä oli olentoja, joita ei pitäisi olla olemassakaan. Ehkä näin painajaista? Mutta itseni läpsäiseminen ei toiminut.

Menneen tunnin hirveät kuvat kul-

kivat tietoisuuteni läpi yhä uudelleen. Naismuumion kuihtuneista piirteistä oli ollut yhä tunnistettavissa Charlotta Qvellstierna. Eikä minua jättänyt rauhaan tunne, että olisin nähnyt sen miehenkin – siinäkö oli Qvellstiernan puoliso? – joskus jossain. Voi luoja... Olin sekoamassa. Ei vähiten siksi, että istuin jonkun oudon ortodoksilahkolaisen kotona, kylässä joka oli ollut paikoillaan ehkä satoja vuosia... Jos metsän keskellä oli taloja, kirkosta puhumattakaan, ei niitä ollut ainakaan mihinkään karttoihin merkitty.

Olin poliisinurani aikana törmännyt tarinoihin eristäytyneistä uskonnollisista yhteisöistä. Ne elivät täysin omassa todellisuudessaan, omien lakiansa ja tapojensa mukaisesti, paljon piittaamatta ulkomailmasta ja sen muuttumisesta. Erityisen pirulliseksi nuo yhteisöt teki niiden laskelmoitu tapa soluttaa osa jäsenistään ulkomailmaan, kaikille yhteiskunnan portaille, mieluiten tietenkin aina vastuullisiin asemiin. Niistä käsin he pitivät toistensa puolta, peittelivät toistensa jälkiä ja levittivät vaivihkaa omaa agendaansa yhteiskuntaan.

Äkkiä tiesin, että minun piti lähteä. Sillä sekunnilla. Tällä kertaa tottelin vaistoani. Juoksin ovesta ulos niin nopeasti kuin kirvelevällä jalallani pääsin, alas hiekkatielle, ja kun kuulin auton äänen, kätkeydyin metsään. Autoja oli kaksi, toinen se vanha, toinen Sutisen... enkä ollut uskoa silmiäni, kun niistä nousivat mustatakkisten lisäksi *ne kaksi*. Ja mustatakkiset tekivät ristinmerkkejä heidän edessään, kumartelivat heille kuin puolijumalille.

En jäänyt katselemaan enempää. Ikuisuuden kuluttua pääsin ison tien varteen, missä tökötti sininen bussipyssäkin

merkki. Lyyhistyin sen viereen, enkä edes tiedä kauanko siinä lojuin yltyvän lumisateen pieksämänä. Jos ikinä pääsisin kotiin siitä kirotusta kylästä, eroaisin välittömästi virastani. Ehkä häipyisin koko maasta. Merenlahden yli joko länteen tai etelään, ei väliä. Ja niin paljon viinaa, että voisoin melkein unohtaa kaiken.

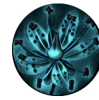
Vihdoin bussin valot näkyivät hämärtyvällä tiellä. Verenpisaroita pirskahteli vastasataneelle lumelle avoimista tykyttävistä suonistani, kun horjuin pystyyn kättäni heilauttamaan.

Joku voisi ihmetellä, miksi käytän tällä tavoin sanaa raato. Eikö kyseessä kuitenkin ole varsin karkea ja halventava termi, jota elävät käyttävät elämän jo jättäneistä olioista? Eikö parempi olisi "vainaja" tai "kalmo" taikka yksinkertaisesti vain "kuollut" vastakohtana elävälle? Vastaan kuitenkin, että käytän raato-sanaa juuri sen karkeuden vuoksi. Koska olemme kuolleita, elävät inhoavat meitä, jopa vihaavat meitä – siitä yksinkertaisesti syystä, että kaikkein eniten he pelkäävät meitä. He eivät ymmärrä, ja siksi pelkäävät. Ehkä he sisimmässään kadehtivat sitä täydellisyyttä, jonka me olemme saavuttaneet, mutta jota heillä ei ole rohkeutta tavoitella. Raato on tuon inhon tuottama kirous. Raato on se sana, jota he käyttävät ryhtyessään hyväksikäyttämään meitä omia pyrkimyksiään – yleensä juuri elämän ylläpitoa – varten.

Rakas puolisoni on kokenut tämän henkilökohtaisesti, sillä hän on joutunut alistetuksi sille hirvittävälle häpäisemiskäytännölle, jota sanotaan ruumiinavaukseksi. Eikä kukaan niistä raakalaisista, jotka häntä leikkelivät, kutsunut häntä neutraalilla taikka kunnioittavalla termillä. Ei, he käyttivät sanaa raato, kun kohtelivat rakkaintani kuin lihanpalaa. He sanoivat raato, kun halusivat olla muistamatta

hänen nimeään, katsomatta hänen anoviin silmiinsä ja miettimättä, voisiko tämä olento olla parempi kuin yksikään heistä. Olkaamme siis ylpeinä raatoja! Otamme yllemme tuon sanan, koska emme enää pelkää eläviä. Hiljaisissa sydämissämme me olemme jo voittaneet heidät. Ja jonain päivänä – jonain päivänä me raadot otamme sen, mikä meille kuuluu, ja nujerramme elikot valtamme alle!

C. M. Qvellstierna-Torrington, *Raato-teoria*.

Artemis Kelosaari on kirjallinen sekatyömies, joka on julkaissut parikymmentä novellia sekä romaanin Omenatarha, eli kertomus huonoista miehistä (Helmivyö 2017). Novelli ”Raato-teoria”, joka on kirjoitettu alun perin jo vuonna 2015, edustaa Kelosaaren lanseeraamaa nekropunk-genreä. Elävien muumioiden seikkailuja on julkaistu aiemmin Usva-, Kosmoskynä- ja Ursula-lehdissä.

Kuningas Ludvig Z:n nälkä

Joonas Kinnunen

Syötä
tekstiä

kirjoittamalla

Aamuaurinko hiveli palatsin seinää ja kuivatti yön kosteutta sen pinnalta. Laululinnut kilpailivat melodioillaan, jotka tulvivat ylliseen ruokailusaliin. Sellaiseen, josta kuka tahansa aatellinen olisi saattanut olla kateellinen. Jalopuuta, norsunluuta, kultaa ja hopeaa, marmoria ja tiikkiä. Ikkunat antoivat pihamaalle ja perhe saattoi aamuisin ihailla järjestelmällistä puutarhaa ja ahkeraa henkilökuntaa, joka piti puut ja pensaat viimeisimmän muodin mukaan täydellisessä ojennuksessa heidän nauttiesaan itse aamiaisesta.

Pihamaa oli saanut suunnittelijan mukaan inspiraatiota itse Ranskan hallitsijan

palatsista, joka ei ollut kovin kaukana heidän omastaan. Tietenkin Versailles oli suurempi ja yltäkyläisempi, loistokkaampikin kuin heidän, mutta toinen sija oli heidän hyvä tavoitteensa.

”Viiriäinen”, herttua Aubert tokaisi, ei varsinaisesti kellekään. Sillä oli kuitenkin haluttu vaikutus. Hänen selkensä takaa ilmestyi palvelusväkeä, joka tarjoili hänen eteensä viiriäisen. Ei varsinaista aamiaisruokaa, mutta herttua piti viiriäisistä. Niiden ampumisesta ja niiden syömisestä.

Lintu oli aseteltu lautaselle häneen nähden poikittain, jalat vasemmalle. Viereen tuotiin kastikekulho: paistinrasvasta ja

kermasta valmistettu paksu lisuke.

Herttua ei kiittänyt, koska ei kuulunut. Palvelusväki oli palatsissa töissä, täyttämässä perheen tarpeita. Ei ollut hyvä kiittää heitä siitä, että he tekivät sen mitä heidän kuuluikin tehdä.

"Luuletko, rakkaani, palvelusväen varastavan ruokaamme?" herttuatar kysyi.

"Mikä saa sinut niin kuvittelemaan?" herttua kysyi repiessään viiriäisen jalkaa irti kehosta.

"Olen kuullut Ranskaa vaivaavan nälänhätä", herttuatar sanoi puuterin ja peruukkinsa alta. Elegantti luomi oli maalattu hänen nenänpieleensä. "Eivätkä palvelijat vaikuta varsin nälkiintyneiltä, olen huomannut."

Hän puhui kuin he olisivat olleet kahden. Pöydässä istuivat toki heidän lapsensa, viisi kappaletta, joista yksi oli aikuisiän kynnyksellä, toinen vasta kävelemään oppinut ja muut siltä väliltä. Mutta he eivät piittaneet aiheesta. Palvelusväkeä, joita oli huoneessa enemmän kuin itse perhettä, luulisi kiinnostaneen, mutta herttuatar oli käskenyt heitä olemaan kuuntelematta heidän keskustelujaan. Ja he tekivät kuten käskettiin.

"Erinomainen huomio, rakkaani", herttua sanoi. "Gerald!"

"Kutsuite", vastasi päähovimestari astuen askeleen lähemmäs.

"Haluan sinun tarkistavan ruokavaraston. Jos jotakin puuttuu, haluan sinun selvittävän syyllisen ja varmistavan, että syyllinen tulee ruoskituksi."

"Hyvä on, herttua", hovimestari sanoi ja astui askeleen takaisin.

Valo lankesi paksuille tapeteille. Kulaiset kynttilänjalat kiilsivät valkoista pöytäliinaa vasten ja loivat mielikuvan ajan

raskaudesta. Aika oli jotakin raskasta ja pysyvää.. Kuin massiivinen eläin Afrikan savanneilla. Sitähän Ranskan ylhäiset suvut olivatkin, herttua ajatteli. Suuri, ikuisia ja pysyviä.

Herttua laittoi mielikuvan muistiin. Hän oli ajatellut voivansa lähipäivinä aloittaa kirjaamaan ylös sukunsa muistelmia. Hänen isänsä oli joskus muinoin ajatellut samaa, mutta jättänyt lopulta asian poikansa tehtäväksi.

Sitten pihamaalta kuului huuto. Kuin eläimellinen karjaisu, kuin tuskaansa huutava karju ennen kuolettavaa laukausta.

"Mikä se oli?" herttuatar säikähti.

"Gerald!"

"Kutsuite", hovimestari vastasi vierestä.

"Kävisitkö katsomassa mistä tuo ääni tuli?"

"Toki, herttua."

Hovimestari lähti. Ruokailuhuoneessa ei ollut ovia pihamaalle, ainoastaan valtavat ikkunat. Pariovet löytyivät seuraavasta huoneesta, mikä herttuan mielestä oli suunnitteluvirhe johon olisi tehtävä muutos. Kenties tulevana kesänä, hän ajatteli ja makusteli viiriäistä.

Hovimestari palasi tovin kuluttua.

"No, mikä se oli?" herttuatar kysyi.

"Hyvä herttua, herttuatar", hovimestari puhutteli pariskuntaa. "Vaikuttaisi siltä, että pihamaalle on saapunut väkijoukko, joka parhaillaan syö teidän pääpuutarharianne."

"Barbaarista. No, káske heitä olemaan syömättä häntä", herttua sanoi.

"Minä tiesin. Se on se nälänhätä", herttuatar mutisi.

"Yritin, herttua hyvä. Mutta valitettavasti väkijoukko ei tuntunut kuulevan mi-

nuu. Samoin he eivät tuntuneet välittävän siitä, että muut työntekijät puolustivat pääpuutarhuriaanne työkaluin. Ja yhdellä väkijoukosta näytti sisuksensa valuvan ulos vatsasta, anteeksi mielikuva.”

Hovimestari karisti kurkkuaan. Muutoin ilmeettömälle miehelle se oli ainoa ele joka kieli hermostuneisuudesta.

”Mies, tai nainen, en tunnistanut kumpi, käveli siitä huolimatta. Hän vaikutti olevan asiasta varsin piittaamaton”, hovimestari sanoi. ”Hyvä herttua, herttuatar, he ovat tulossa taloa kohti.”

Herttua tuhahti. ”Minusta tuntuu, ettet yrittänyt tarpeeksi”, hän sanoi. ”Luojan tähden, pitääkö minun kaikki tehdä itse? Mene takaisin ja sano heille, että he ovat yksityisalueella. Emmekä me anna heille rahaa. Onko selvä?”

”Kyllä on, herttua”, hovimestari sanoi. Hikikarpat nousivat hänen otsalleen, kun hän meni takaisin ulos.

Ny pihan tapahtumat kiinnostivat sen verran, että he nostivat katseensa ylös aterioistaan.

Ja toden totta, ikkunasta näki ettei Gerald liioitellut. Pihamaalla maleksiva väkijoukko oli mitä kammottavin. Niitä oli satoja, madellen hitaasti kohti palatsia.

”Tuoltako köyhät nykyään näyttävät?” herttuatar kysyi. Näky kuvotti häntä.

”Nähtävästi, kultaseni”, herttua sanoi.

Niiden iho oli vaalea ja haavoilla. Monilta puuttui ruumiinosia: käsiä ja jalkoja, alaleuka tai osa kalloa. ”Sairasta”, hän jatkoi. ”Aivan sairasta. Eivätkö he ymmärrä, että haavat on hoidattava pikimmiten ennen kuin ne tulehtuvat?”

”Älä puhu tulehduksista aamiaispöydässä”, herttuatar sanoi. ”Lapset hermostuvat.”

”Miksi ne tulevat tänne, äiti?” keskimäinen kysyi hieman pelokkaana.

”Hys hys, kaikki on hyvin”, hän sai vastaukseksi.

Pihalla Gerald meni väkijoukon ja palatsin väliin. Perhe ei kuullut mitä Gerald sanoi, mutta sillä ei ollut vaikutusta. Väkijoukko oli jo portailla, kavuten hitaasti ylös palatsin terassille. Taaempana pihamaalla muutama yksinäinen köyhä oli jäänyt muista jälkeen, kaatunut arvatenkin väkijoukossa ja noussut nyt ylös liittyäkseen takaisin muiden mukaan. Kaikkien liikkeet olivat hitaita, tahmeita, kuin kylmyyden kangistamina, vaikka aamuaurinko lämmitti jo.

”Gerald, sinä idiootti. Älä pyydä. Käske”, herttua mutisi.

Väkijoukko lähestyi Geraldia. Tämä otti muutaman askeleen taaksepäin, mutta yritti urheasti seistä heidän edessään.

Sitten väkijoukon ensimmäinen kurotti kättään ja hapuili Geraldin suuntaan. Pian toinen, kolmas ja neljäs. Gerald yritti perääntyä pois kalpean joukon alta, mutta heitä oli liikaa. Hitaasti kurottavien käsien meri heilui Geraldin suuntaan, kunnes yksi sai otteen hänen takinliepeestään. Kädet vetivät hovimestarin väkijoukkoon, ja herttua näki kuinka likaiset hampaat upposivat heidän hovimestarinsa kaulaan.

”Nyt riitti! Tällainen peli ei vetele!” Herttua ponkaisi ylös.

”Rakkaani, mitä sinä teet?”

”Haen aseeni!” Herttua marssi työhuoneeseensa ja tuli takaisin kiväärinsä kanssa, jolla hän oli ampunut Afrikassa lukuisalla metsästysmatkoillaan. Ranskanmaalla sillä ei ollut paljoa käyttöä sillä se oli aivan liian kookas. Jos sillä olisi yrittänyt ampua pientä ranskalaista peuraa, tuloksenä olisi ollut hävitys verrattuna Afrikan

suuriin gnu-antilooppeihin. Mutta herttua aikoikin pelotella. Väkijoukko hajaantuisi, kunhan hän ampuisi muutaman laukauksen ilmaan.

Väkijoukko nojasi jo palatsin ikkunoihin. Ne tuijottivat sisään ja pyyhkivät mustan ja punaisen sekaisia tahroja ikkunoihin.

Herttua latasi aseensa näyttävästi ikkunan edessä.

”Rakkaani, ole varovainen”, herttuatar sanoi huolissaan puristaen sylissään rimpuilevaa nuorimmaista lasta, joka yritti nähdä paremmin väkijoukon. ”Ne ovat köyhiä. Niissä voi olla vaikka mitä tauteja.”

Perheen vanhin poika avasi jo suunsa sanoakseen, että hän oli ollut näkevinään väkijoukossa myös naapurissa asuneen Le Terrierin herttuan ja hänen vaimonsa, mutta empi ja purikin huultaan.

Herttua marssi viereiseen huoneeseen. Lasisten pariovien takana seisoivat väkijoukko kurotellen käsiään kuin yrittäen päästä ikkunasta läpi ymmärtämättä sen olevan ikkuna. Kuin ikkunaan lentävä lintu.

Mutta miksi kukaan ei yritä tavoitella ovenkahvaa, herttua ihmetteli. Millaista sairasta pilaa tämä on? Yrittävätkö he pelotella meitä?

Herttua meni seisomaan lasiovien taakse väkijoukon eteen ja nosti miehenkokoista kivääriään.

”Te olette yksityisalueella. Poistukaa”, hän sanoi jämäkästi ja kuuluvasti. Mitään ei tapahtunut. Väkijoukko painautui palatsin ikkunoita vasten.

Enää ei nähnyt, paljonko pihamaalla oli väkeä. Herttua toisti käskynsä vielä kahdesti, mutta kummallakaan kerralla sillä ei ollut mitään vaikutusta.

”Merde”, hän mutisi ja siirsi aseensa

kainaloonsa avatakseen pariovet. Minä varoitin teitä, hän ajatteli. Minä varoitin teitä kolmesti.

Herttua avasi ovet ja hänen kasvoilleen iski mädän lihan haju, joka sai hänet kakomaan.

”Luojan tähden, ettekö te koskaan peseydy?” herttua sanoi.

Mutta oli jo liian myöhäistä. Ovien ollessa avoinna väkijoukko purkautui niistä sisään. Hitaasti ja kankeasti. Kädet tarttuivat herttuan liiviin, hän pudisti otteen irti ja perääntyi kuten oli nähnyt Geraldin perääntyvän pihamaalla.

Hän tajusi tehneensä virheen avatesaansa ovet. Väkijoukko tunki sisään enenevässä määrin. Herttua yritti nostaa asettaan, mutta se oli liian suuri, ja mädältä haiseva ihmislauma liian lähellä.

Hänen sormensa hapuili liipaisinta ja puristi. Aseesta lähti jyrähtävä laukaus, joka teki reiän kattoon. Se vei herttualta kuulon, mutta tukeutujiin sillä ei ollut vaikutusta. Ne vain puski eteenpäin kuin aavikon dyyni hetyttömän tuulen mukana. Hitaasti, mutta varmasti.

Herttua kuuli vaimean kiljahduksen ruokailuhuoneesta kun joukkio tunkeutui huoneesta toiseen. Herttua perääntyi eteisaulaan ja väkijoukko seurasi perässä.

Hän yritti hädissään kaivaa taskustaan toista kuulaa ja ladata aseensa uudelleen, mutta käsien meri tavoitteli häntä väsymättä, ja hän yritti pyristellä irti otteista.

”Miksi te teette tämän? Ettekö te tiedä kuka minä olen?”

Hän sai vastaukseksi ilmeettömien kasvojen tuijotuksen, korviahuumaavan soinnuttoman ölinän ja käsien hapuilevan meren.

Herttua tunsu seinän selkänsä takana.

Hän yritti huitoa väkijoukkoa kauemmas aseensa perällä, mutta taaempaa tulevat työnsivät edempänä olevia lähemmäs. Se oli vääjäämätöntä. Kurottelevat kädet ja ilmeettömät kasvot.

Herttua lausui rukouksen sielunsa puolesta ja kirouksen näille köyhille nälkäisille.

Jos joku olisi tullut samana iltapäivänä käymään Aubertin suvun tiluksilla ja palatsilla, he eivät olisi löytäneet mitään. Ei ainakaan ihmisiä. Vain talon takana olevia tallottuja pensaita, outoja tahroja ikkunoissa ja kenties pahimpana: kerran syöty viiriäinen eteisaulan lattialla keskellä veristä lammikkoa.

"Oletko *aivan varma*, että hän sanoi niin", Pierre Boucher kysyi vartijalta.

"Olen", vartija sanoi hieman häpeissään. Hän oli vain viestintuoja, mutta pyyntö oli niin absurdi, että hänen itsensäkin teki pahaa.

"No, miten ihmeessä minä sellaisen hankin?" Pierre kysyi. Hän oli kuninkaallinen kokki. Keittiö oli hänen erikoisuutensa ja hän oli vielä hyvä siinä. Hänen pitikin olla. Hänen piti toteuttaa täydellisesti kuninkaan mieliteot. Mutta tämä? Tämä oli kaiken huippu. "Ja miten ihmeessä minä sen valmistan?"

Vartija katsoi rotevaa kokkia ja kohautti olkiaan. "Se taitaa olla sinun ongelmasi, ei minun."

"Merde", Pierre kirosi.

Vartija lähti.

"Kuulitko, poika?" Pierre kysyi

Arnaudilta, joka työskenteli kellarin keittiössä hänen apulaisenaan pilkkomassa vihanneksia ja muuta pientä.

"Kuulin, isä."

"Maailma on menettänyt järkensä", Pierre mutisi. Hän pyyhki hikeä otsaltaan hellan kuumuudessa. Sitten hän nappasi seinältä pari kappaletta lihan riiputuksessa käytettäviä koukkuja.

"Tulepas mukaan, poika. Yritetään, jos saisimme pyydystettyä yhden."

Kuninkaan palatsia kiersi rautainen aita. Versaillesin, ja koko Ranskan, kuningas arvosti yksityisyyttä. Hän ei kaivannut kurjaa kansaa porteilleen vaatimuksineen ja aneluineen. Almuja he olivat vain pyytämässä. Aina haluamassa jotakin häneltä. Hovi ei koskaan pyytänyt häneltä mitään ja siihen hän oli tyytyväinen.

Toki aita oli ollut kallis, ja kuningasta oli yritetty saada pyörtämään päätöksensä, mutta tämä oli ollut itsepintainen ja aita oli rakennettu. Ja nyt hovi ei olisi voinut olla kiitollisempi siitä.

Kuningas Ludvig XVI ja hänen vaimonsa, Marie Antoinette, seurasivat pihan tapahtumia palatsinsa parvekkeelta.

"Rahvas", kuningas kommentoi pudistellen päätään. "Hetimit kun ruoasta on pulaa, he nousevat kapinaan."

Portti heilui tuhatpäisen joukkion, ehkä suuremmankin, painautuessa sitä vasten. Yksittäinen käsi yritti kurottua portin raoista, mutta kuninkaallinen kaarti vastasi hilpareilla. Versaillesin portin edustan pihamaa värjäytyi tummanruskeaksi.

Kaksi miestä tuli porteille ja puhui

vartijoiden kanssa hetken osoitellen palatsiin päin. Vartijat pudistelivat ensin päitään ja toinen miehistä, isokokoisempi, esitteli kahta koukkua ja niihin sidottuja köysivyhtejä.

Tapahtui paljon käsien huidontaa.

Lopulta yksi vartijoista näytti huokaisevan, laski hilparinsa sivuun ja otti toisen koukuista.

He alkoivat heitellä niitä portin yli väkijoukkoon.

"En ymmärrä", Marie Antoinette sanoi. "Jos heillä on nälkä, niin miksi he eivät vain syö kakkua?"

"Miksi kaiken pitää aina liittyä ruokaan?" Kuningas jatkoi ja hieroi turvonnutta vatsaansa.

He katsoivat vielä hetken portin edustan tapahtumia kunnes kuningas kääntyi ja jätti äänettömän väkijoukon porttiansa taakse. "Ovatko kanuunat valmiina?" hän kysyi hovilta, joka seisoi hänen takanaan.

"Kyllä ovat, teidän ylhäisyytenne."

"Hyvä. Jos he pääsevät porteista sisään, ampukaa."

Varovainen ääni kantautui jostakin joukon perukoilta: "Mutta teidän ylhäisyytenne, he ovat alamaisia." Se oli varovainen ääni, tahaton purskahdus. Mutina, joka oli kuulunut kovempaa kuin sen oli ollut tarkoitus.

Kuningas pysähtyi ja nosti katseensa.

Hovi teki tilaa kuninkaan katseen alta. Ihmiset väistivät kuin pelokkaat eläimet, jotta kuningas saattoi ottaa katsekontaktin häneen, joka oli kehdannut arvostella kuninkaallista päätöstä.

Kuningas katsoi miestä. Kuningas katsoi tätä pitkään ja sanoi sitten: "Nimenomaan, he ovat. Alamaisia. Tahtoni alaisia. Aivan kuten sinäkin."

Kuningas heilautti kättään. "Viekää hänet omiensa joukkoon."

Kaksi kaartilaista ilmestyi kuin tyhjää, tarrasi miestä kainaloista kiinni ja lähti taluttamaan tätä pois. Mies oli järkyttynyt, mutta ei vastustellut.

"Kanuunat", kuningas sanoi.

"Kyllä, teidän ylhäisyytenne."

"Miten sinä ajattelit tehdä tämän, Pierre?" Giuseppe, hovin henkilöäkäri kysyi.

"En tiedä, siksi pyysin sinut tänne. Mitä sinä suosittelet?"

He olivat sitoneet mädältä haisevan maanmiehensä keittiön tasoon. Se katsoi heitä harmailla silmillään ja yritti kurot tautua heitä kohti, vaikka tiukat solmut sen estivät.

"Minä suosittelisin laskemaan hänet haudan lepoon, se on virallinen mielihiteeni."

Arnaud katsoi kauempaa kun vanhat miehet keskustelivat. He olivat kantaneet sen kahdestaan takaisin keittiöön. Vaikka hän tottelikin isäänsä kaikessa, niin keittiössä kuin muutoinkin, hän ei voinut sille mitään, että hänen kävi sitä sääliksi.

Se oli niin voimaton yksin. Arnaud oli nähnyt kuinka portti oli taipunut väkijoukon voimasta, mutta yksittäinen sellainen ei kyennyt edes vastustelemaan heidän otteitaan. Ei pakenemaan lihaan uponneista koukuista.

Pierre vilkaisi poikaansa ja huomasi tämän huolestuneen ilmeen.

"Poika, mene toiseen huoneeseen. Me hoidamme tämän."

"Kyllä, isä."

Pierre kääntyi takaisin henkilöäkärin puoleen. "Miten sinä luulet sen leviävän?"

Giuseppe pudisteli päätään. "Vaikea sanoa. Ei ainakaan ilman kautta, muuten me olisimme samanlaisia. Ehkä niiden suussa on jotakin joka aiheuttaa sen. En tiedä oletko huomannut, mutta ne käyttävät pääasiassa suutaan."

"Entä kädet? Se haroi paljon käsiään kun kannoimme sen tänne. Se yritti tarttua meihin."

Solmut kiristyivät sen käsivarsien ympärillä, kun se yritti päästä vapaaksi.

Henkilääkäri otti taskustaan nenäliinan ja kuivasi otsaansa. Mädän haju oli kuvottava ja se muuttui aina vain pahemmaksi, mitä kauemmin he pienessä lämpimässä tilassa olivat. "Mieti taskurappia", hän sanoi. "Niiden eturaajat tekevät jatkuvaa liikettä kun ne keräävät ruokaa ja vievät sitä suuhun. Minä sanoisin, että suu on tärkein ominaisuus. Ja joukkovoima, se on uskomatonta..."

"Pysytään asiassa", Pierre keskeytti. "Mikä on turvallinen osa? Käsi? Jalka?"

"Sinä aiot todella tehdä sen?"

"Kuninkaan käsky."

Henkilääkäri katsoi Pierreä pitkään ja kumartui sitten kuiskaamaan: "Tiedätkö, sinun ei ole pakko. Sinun ei ole pakko noudattaa hänen oikkujaan."

Pierre nauroi. "Hah, tarkoitatko vallankumousta?"

"Hys, hys", Giuseppe toppuutteli. "Palvelusväen keskuudessa kiertää huhuja siitä, että kaupungeissa oltaisiin kyllästyneitä nälkään ja kuninkaaseen."

"Älä viitsi, Giuseppe", Pierre sanoi ennen henkilöäkäri ehti kunnolla aloittaa. "Koko perheeni on täällä. Mitä me syömme, jos ei ole kuningasta, jota palvella? En minä

hänenstä pidä, kukaan ei pidä, mutta minun on pidettävä perheestäni huolta. Ymmärrätkö? Minulla on velvollisuuteni perhettäni kohtaan."

Giuseppe katsoi Pierreä ja nyökkäsi. Hän ymmärsi.

"Käsi", hän sanoi ja kääntyi selin.

Pierre otti suurimman lihaveitsen mitä hänellä oli ja irrotti pöydällä kiemurtelevalta kuolleelta käden olkavarren kohdalta yhdellä sulavalla liikkeellä.

"Pyydän, älkää heittäkö minua niiden joukkoon", aatelinen aneli vaisusti kuninkaallisten vartijoiden taluttaessa häntä pihan poikki. Pihalle oli jo vedetty rivistö kapeakaulaisia tykkeitä, joista jokaisen takana seisoivat valmiudessa kaksi kaartilasta punaisissa univormuissaan ja hilparit käsissään. Hiekka rouskui jalkojen alla, laski hetkiä kohti vääjäämättömyyttä. Aatelinen aneli. Hän tiesi ettei sillä olisi mitään vaikutusta, mutta hän yritti silti.

"Pyydän", hän sanoi ja purskahti kyyneliin. "Nuo eivät ole enää ihmisiä. Te heitätte minut leijonien raadeltaviksi."

Toinen vartijoista ei kyennyt olemaan enää hiljaa. "Olen pahoillani", tämä kuiskasi. "Mutta kuninkaan käsky."

Aatelinen painoi päänsä. Maa vilisti hänen silmissään. Hän pohti hetken, kumpi olisi pahempi, kuolla porttien ulkopuolella vai pyristellä irti vartijoiden otteesta ja kuolla heidän aseisiinsa.

Jos kuningas kuulisi jälkimmäisestä, hänen sukunsa tulisi kokemaan kauheita. Jopa hänen isoäitiään kidutettaisiin kuninkaallisissa tyrmissä kostoksi siitä, että hän

oli pelkurimaisesti yrittänyt paeta.

Hän katui sitä, että hänen suustaan olivat lipsahaneet ne muutamat myötätunnon sanat. Kunpa hän olisi osannut olla hiljaa.

Vartijat pysähtyivät porttien eteen. Sitä miehitti viiden sotilaan ryhmä, joista kaksi seisoj koristeltujen porttien vieressä ja kolme tuoppi aseillaan väkijoukkoa kauemmas portista. Haju oli kuvottava. Mätänevä liha ja saasta sai kakomaan.

Ja näin läheltä näki väkijoukon olevan vielä hirvittävämpi kuin palatsin ikkunoista katsottuna. Lihaa roikkui suikaleina niiden kasvoista. Yhdeltä puuttui osa naamasta, toiselta vasen kyli, suolet roikkuen maassa asti toisen onnettoman tallomana. Yksi yritti kurotella portin lävitse kädentyngällä, josta puuttui kämmen. Ja niiden leuat olivat jatkuvassa liikkeessä kuin ne olisivat syöneet jotakin koko ajan.

Aina välillä jonkun leuat osuivat vahingossa toisen käsivarteen ja haukkasivat siitä palan toisen välittämättä.

”Ne mätänevät pystyyn. Ties kuinka kaukaa ne ovat tulleet. Ne kävelevät kunnes jäljellä ei ole enää mitään, mikä pitäisi luita kiinni toisissaan”, yksi vartijoista sanoi vastaten aatelisen ihmettelevään katseeseen.

He kaikki säälivät häntä, mutta he vain noudattivat käskyä.

”Miten me teemme tämän?” toinen taluttavista vartijoista kysyi yhdeltä portilla olevista.

”Jos me avaamme toisen portin rakoselleen ja te työnnätte hänet ulos mahdollisimman nopeasti?”

”Saattehan te sen takaisin kiinni?” taluttava vartija kysyi silmäillen porttia joka tuntui taipuvan väkijoukon painautuessa sitä vasten.

Vartija naurahti. Epätoivosta luultavimmin. ”Toivon todella, että saamme.”

He asettuivat aseisiin.

Aatelinen oli odottanut tilaisuudessa olevan joitakin muodollisuuksia, kuten palatsin sisällä jokaisella toimituksella oli. Edes sanat ’kuninkaan käskystä karkotamme teidät’ olisivat tuoneet lohdutusta hänen viimeisiin hetkiinsä, mutta ei. Vartijat katsoivat toisiaan ja nyökkäsivät kukin vuorollaan. Yksi miehistä oli valmiina portin lukon kanssa. Neljä oli portin takana aseidensa kanssa valmiina työntämään väkijoukkoa sen verran kauemmaksi, että sinne mahtuisi vielä yksi hyvin syönyt herttua.

Yksi avasi lukon, muut työnsivät hilparinsa portin raoista ja työnsivät väkijoukkoa kauemmaksi. Kädet yrittivät edelleen tavoitella miehiä, vaikka hilparit pureutuivat niiden kehoihin. Ne eivät piittanneet terävästä metallista tai kivusta.

Portti avautui ja vartijat työnsivät aatelista eteenpäin. He eivät enää taluttaneet häntä kainalosta vaan hän saisi kävellä viimeiset kaksi askelta yksin.

Hän tunsu löyhkän iskevän kasvoilleen ja totesi, ettei pystynyt siihen.

Anteeksi isoäiti.

Hän kääntyi, työnsi kumoon takanaan olevat vartijat ja pinkaisi karkuun.

Portilla syntyi hämmennys. Vartijoiden huomio herpaantui hetkeksi.

Enempää tarvittu.

Väkijoukko painautui uudestaan porttia vasten tuhansien ihmisten voimalla ja löi neljä miestä pois tasapainosta.

Portti levähti auki ja hitaasti joukko purkautui metalliporsteista sisään Versaillesin pihamaalle.

Kaartin vartijat eivät ehtineet ylös

maasta ennen kuin mätänevä väkijoukko peitti heidät ruhoillaan. Tuskanhuudot kaikuivat vaimeina.

Pierre kantoi edessään suurta tarjotinta, joka oli peitetty kannella. Kuningas istui suuren pöydän päässä Marie Antoinette vierellään ja hovi viereisillä pöydillä. Vai kuninkaalle oli katettu ruokailuastiat.

Pierre kumartui kuninkaan eteen ja laski tarjottimen.

"Mort cuit á la vapeur, s'il voi plai",
Pierre sanoi ja nosti kannen.

Höyrytetty käsivarsi makasi vihan-nespedillä.

Pierre oli jokseenkin tyytyväinen. Hän oli saanut mädän lihan hajun peitettyä käyttämällä runsaasti mausteita, mutta hän ei ollut iljennyt maistaa sitä itse. Joten hän toivoi, että mausteet riittivät peittämään myös mädän maun.

Käsi kauhoi edelleen ilmaa, tosin paljon ponnettomammin kuin ennen valmistusta.

Kuningas nyökkäsi ja Pierre sai luvan siirtyä sivummalle.

"En ymmärrä, miten sinä voit haluta syödä tuota", Marie Antoinette sanoi halveksuen.

Kuningas mulkaisi pahasti kuningatartaan ja sanoi: *"Minä olen syönyt apinaa ja minä olen syönyt tiikeriä. Ja totta vie minä aion maistaa myös köyhää ranskalaista kun minä kerran siihen saan mahdollisuuden."*

Marie Antoinette ei sanonut siihen mitään takaisin.

Kuningas tarttui aterimiin ja samaan

aikaan ulkoa kuului jysähdys, joka tärisytti pöytää ja kaatoi viinilasin.

"Uudestaan! Kanuunat, valmiina, ampu-kaa!"

Versaillesin piha jyrisi kun kanuunarivistö kylvi lyijykuulien sateen väkijoukon läpi.

Mutta sillä oli vain vähän vaikutusta. Muutama eturivin hitaasti kohti kävelevä kuollut romahti kasaan kun kuula oli iskeytynyt lävitse ja vienyt selkärangan mennessään, mutta takaa tuli seuraavia. Vahingoittumattomia ja niitä, joista näki kuulan osuneen, muttei kuitenkaan tehneen tarpeeksi vahinkoa, että se olisi estänyt kävelemästä. Ja kädet. Kädet kurottautuivat lakkaamatta sotilaita kohden. Yksi kuolleista taaempaa rivistä ojensi kättä, joka oli revennyt joltakulta toiselta ja tämä käsi, ilman kehoa, kahmi ilmaa samalla tavoin kuin muutkin.

Tykistöosaston komentaja nielaisi ja huusi: *"Ladatkaa!"*

Hänen äänensä värisi enemmän kuin hän oli toivonut.

"Valmiina." Hän nosti miekkansa ylös ja toi sen nopealla liikkeellä alas. *"Ampukaa!"*

Kuului jyrähdys ja kuulasade niitti väkijoukkoa, vailla vaikutusta. Kuolleet kääntyivät katsomaan kaatuneita. Yksi kuolleista tarrasi kiinni toisen rintaliepeestä ja lähti raahaamaan jalatonta toveriaan.

Komentaja katsoi huolissaan joukko-osastoa ja nämä katsoivat huolissaan komentajaansa. He halusivat paeta, hän näki sen heidän silmistään. Hän ei

ihmeteltyt, sillä kun hän käännähti vilkaisuun väkijoukkoa, tuhatpäistä laumaa, joka lähestyi vääjäämättä tekivät he mitä tahansa, hän teki päätöksensä ja säntäsi ensimmäisenä juoksuun kohti palatsin ovia.

Hetkeä myöhemmin yksikään tykki ei ollut enää miehitettynä.

Yksi palatsin hovin aatelisista juoksi kovalla kiireellä kuninkaan siipeä kohti. Käytävän päässä suuret tammiset pariovet olivat suljettuina ja kaksi kuninkaallisen kaartin vartijaa seisomassa niiden edessä.

"Pois tieltä, minulla on asiaa kuninkaalle!"

Miehet vetivät hilparit ristiin. "Valitan, herra, mutta kuningas on vetäytynyt aterioimaan", toinen miehistä sanoi vakavalla äänellä.

"Te ette ymmärrä", aatelinen puusutti. "Portit ovat auki, rahvas on tunkeutunut palatsiin. Kuningas on saatava turvaan."

"Kuninkaan käskystä häntä ei saa häiritä missään olosuhteista."

"Kuningas on vietävä turvaan!"

Vartijat säikähtivät huutoa ja vaihtoivat nopeasti katseita keskenään. Käytävän toisessa päässä yksi pihan vartijoista juoksi sen poikki aseensa ja arvokkuutensa hylänneenä. He tiesivät mitä se tarkoitti. Ne olivat päässeet palatsiin sisään.

Mutta he pelkäsivät kuninkaallisen käskyn uhmaamista enemmän kuin kuolleiden armeijaa. He toivoivat, ettei kuningas olisi kuullut aatelisten huutoa.

Se oli turha toive.

"Kuka kehtaa häiritä minua!" kuului

kuninkaan ärähdys.

"Herttua Charbonneau, teidän armonne", aatelinen vastasi oven takaa. "Väkijoukko on murtautunut Versaillesiin, teidät on vietävä turvaan."

"Minä lähten sitten kun minä olen valmis," kuningas ärähti. "Käskekää heidän odottaa."

Herttua pyöräytti silmiään. Hänen takanaan käytävän toisessa päässä olevien rappusten luota alkoi kuulua pahaenteistä ölinää. Vartijat tuijottivat portaita edelleen oven edessä seisten, estäen aatelista menemästä sisään, mutta täysin unohtaen, että herttua keskusteli oven läpi kuninkaan kanssa.

"Teidän ylhäisyytenne, kuolleet kävelivät. Ja ne ovat tulossa tännepäin. Niitä ei voi käskeä odottamaan", aatelinen torui.

Kun portaista näkyivät ensimmäiset pääläet, murtuneet kallot ja paljaat aivot, vartijat ottivat ja lähtivät.

Herttua Charbonneau katsoi hämmästellessään kun vartijat tiputtivat aseensa ja juoksivat hänen ohitseensa. Hän käytti tilaisuuden hyväkseen ja syöksyi sisään.

"Teidän ylhäisyytenne, meidän on mentävä nyt", hän ilmoitti painokkaasti.

Kuningas katsoi herttuaa pahasti pöydästään. Koko hovin katseet olivat kiinnittyneet häneen.

"Miten te pääsitte tänne? Vartijat!" kuningas ärähti.

"He lähtivät pakoon, teidän ylhäisyytenne. Ja niin pitäisi teidänkin."

Kuolleiden joukko lähestyi uhkaavasti käytävää pitkin. Herttua mietti ovien sulkeamista, mutta niitä ei saanut lukkoon. Mitään ovia palatsista ei saanut lukkoon.

Kuningas huokaisi.

"Hänet pitäisi teloituttaa", Marie

Antoinette sanoi tylsistyneenä.

"Niin minä aionkin", kuningas sanoi.
"Mutta nähtävästi ei ole ketään, joka toteuttaisi käskyni."

Kuningas nousi valtaistuimeltaan ja hätisti eleellä Pierren pois huoneesta. Pierre teki ristinmerkin ja rukoili kiitoksen onnelleen. Kuningas meni ovelle katsomatta herttuaa päinkään ja näki kohti tulevan kuolleiden armeijan.

Marie Antoinette tuli hänen taakseen.

"Hus", kuningas sanoi heilautti kättään väkijoukolle.

"He eivät tottele", Marie Antoinette sanoi.

"Minä näen sen", kuningas tuhahti.

Kuolleet tulivat yhä lähemmäs.

Yhtäkkiä toisesta huoneesta juoksi vartija suoraan väkijoukon eteen ja liukastui kiillotetulla marmorilla. Hän yritti nousta ylös, mutta kädet tarrautuivat häneen ja vetivät väkijoukkoon. Muut kiersivät vartijan ohitse ja jatkoivat matkaa kohti kuningat. Vartijasta kuului räkäisy, joka jäi kaikumaan kattoon.

Hitaasti, arvoiseensa tapaan, kuningas alkoi tajuta tilanteen vakavuuden. Kuolleiden vallankumouksen.

Väkijoukko lähestyi. Hitaasti.

"Tiedättekö missä olisin turvassa?" kuningas kysyi herttualta irrottamatta katsettaan kuolleista.

"Kyllä, teidän ylhäisyytenne."

"Minne me olemme menossa?" Marie Antoinette kysyi. He saattoivat jo haistaa mätänevän ruhon imelän ja kuvottavan hajun. Ne olivat jo lähellä.

"Rakkaani", kuningas sanoi. "Minä menen turvaan. Sinä jäät palvelemaan kuningasta."

"Mitä?" Marie Antoinette ehti kysyä

kunnes kuningas otti tätä käsivarsista kiinni ja työnsi väkijoukkoon.

"Hän hidastaa niitä hetken. Näytä tietä", kuningas sanoi järkyttyneelle herttualle.

"Arnaud, missä on äitisi?" Pierre kysyi hätääntyneenä kun hän törmäsi poikaansa käytävillä.

"Länsisiivessä, oletan", Arnaud sanoi.
"Siivoamassa kuninkaallista kamaria."

"Sinä tulet mukaan", Pierre sanoi, tarttui tätä käsivarresta ja lähti vetämään perässään.

"Mitä? Isä, mitä on tapahtunut?"

"Kuolleet ovat päässeet irti ja ovat käyneet hovin kimppuun."

He juoksivat länsisiipeen.

"Jeanne! Jeanne, missä sinä olet?"

Käytävillä kaikui laahaavien jalkojen ääni. Mutta kuolleiden väkijoukko oli vielä kaukana. Nopeus oli heidän etunsa.

He olivat juosseet jonkin matkaa, kun Arnaud lopulta pyristeli otteesta irti.

Ja pysähtyi.

"Poika, mitä sinä teet? Meillä ei ole aikaa tällaiseen."

"Ei, isä", Arnaud sanoi. "Minä haluan osallistua vallankumoukseen."

Pierre tuhahti. "Selvä, sinä saat osallistua vallankumoukseen, jos sellainen vielä syntyy. Mutta epäilen, että tässä maassa ei tule vähään aikaan olemaan valtaa, jota kumota."

Pierre nappasi uudestaan poikansa hihasta ja yritti vetää häntä taas liikkeelle. Arnaud rimpuili heti irti.

"Ei, isä. Haluan osallistua vallankumoukseen, joka on käynnissä nyt. Minä

haluan olla mukana syöksessä kunin-
kaan alas valtaistuimeltaan.”

Pierre oli häkeltynyt. ”Oletko tosissa-
si? Sinä haluat liittyä kuolleisiin?”

”Ranskan kansa on kärsinyt liian
pitkään. Jotakin on tehtävä.”

”Heittäytymällä kuolleiden mukaan?”

”Minä olen valmis kuolemaan maani
puolesta, jos se sen vaatii”, Arnaud sanoi
ponnekkaisesti.

Pierre löi häntä avokämmenellä
kasvoihin. ”Poika, tule järkiisi! Ne ovat
kuolleita. Eivät kumousmielisiä. Mitä teet
sitten kun kuningasta ei enää ole? Maadut
pois? Mitä hyötyä siitä on?”

Pierre alkoi käydä kärsimättömäksi.
Heillä ei ollut aikaa tällaiseen.

Arnaud hieroi kasvojaan. ”Isä, sinä et
voi palvella koko ikääsi kuningasta. Sinä
olet yhtä arvokas kuin kuningaskin.”

”Niin olet sinäkin!” Pierre puuskahti.
”Ja teitä minä olen tässä pelastamassa, en
Ranskan kuningasta.”

Arnaud katsoi isäänsä suurilla silmil-
lään.

”Sitä minäkin”, Pierre sanoi. ”Tule,
etsitään äitisi.”

Palatsissa vallitsi kaaos. Hovi oli hajaan-
tunut ympäriinsä, jokainen juoksi sinne
missä koki olevansa kaikkein eniten tur-
vassa, mutta pyörsi aina päätöksensä
nähdessään kuolleiden hitaan marssin käy-
tävillä edessään ja poukkoili huoneesta
toiseen. Herttua Charbonneau yritti puik-
kelehtia hovin ja kuolleiden välistä
oikaisten huoneiden läpi ja kiiruhtaen
käytäviä pitkin kuningas kannoillaan.

Hän oli edelleen järkyttynyt siitä, mitä
kuningattarelle oli tapahtunut, eikä ollut
paljoa pukahtanut.

”Missä me olemme?” kuningas kysyi.
Hiki valui hänen kasvoillaan. Puuteri valui
valkoisina noroina peruukin alta kauluksen
sisään. Kuningas yritti vaivalloisesti pitää
suurta peruukkia päässään heidän kiiruh-
taessaan käytäviä pitkin.

”Kehottaisin luopumaan peruukista”,
herttua Charbonneau sanoi.

”En ikinä!” kuningas tiuskaisi.

Joukko käsiä purkautui huoneesta
heidän edessään ja heti perään niiden hen-
gettömät omistajat. Herttua ja kuningas
pysähtyivät. Heidän perässään juokseva
hovin jäsen, herttua hänkin, josta
Charbonneau ei paljoa pitänyt, ei kuiten-
kaan paniikissaan huomannut tätä vaan
juoksi suoraan niiden syliin. Ne kaapaisivat
hänet otteeseensa ja upottivat hampaansa
hänen lihaansa.

Herttua Charbonneau kääntyi vasem-
malle. Kuningas seurasi.

”Kysyn uudestaan: missä me olem-
me? En tunnista näitä huoneita.”

”Hovinne majoittuu täällä. Olemme
menossa itäiseen siipeen. Sinne johtaa vain
yksi ovi ja siellä on pienet ikkunat. Sitä on
helppo puolustaa.”

”Itäinen siipi... mitä siellä on? En ole
ikininä käynyt siellä.”

”Palvelijoiden kortteerit. Itäinen siipi
on palvelijoiden siipi.

Kuningas pysähtyi tiukasti kuin
itsepäinen hevonen.

Herttua juoksi vähän matkaa, huoma-
si että kuningas oli jäänyt jälkeen ja tuli
takaisin.

”Teidän ylhäisyytenne, ei ole paljoa
aikaa.”

"Minä en mene palvelijoiden siipeen", kuningas sanoi. "Itse asiassa minä en mene minnekään. Minä olen kuningas! Tulkoot he minun luokseni."

"Teidän armonne, en usko että kukaan tulee teitä pelastamaan. Paitsi minä. Ja minä vien meidät itäiseen siipeen."

Kuningas risti kätensä. Hänen liivinsä avoinaisesta alimmasta napista roikkui hikipisara. "Minä olen kuningas! Ja minä käsken sinua hakemaan palvelijat tänne!"

"Se ei tule tapahtumaan", herttua tiuskaisi ja tarttui kuningasta käsivarresta.

Kuningas kavahti taaksepäin ilmiselvästä järkytyksestä.

"Te koskitte kuninkaaseen", hän parahti. "Kuninkaaseen ei kosketa!"

Herttua huokaisi, sulki silmänsä ja hieroi nenänvarttaan. Hän kuunteli huutoja, jotka kaikuivat käytävillä kun hovista yksi toisensa jälkeen joutui kuolleiden syötäväksi.

"Hyvä on", herttua sanoi lopulta. Kuninkaan kasvoille nousi tyytyväinen hymy. "Te olette omillanne, minä menen itäsiipeen."

Ja herttua lähti jättäen kuninkaan yksin huoneeseen, jossa kynttilänjalatkin oli valmistettu vain hopeasta.

"Jeanne, luoja kiitos, olet elossa", Pierre huokaisi.

Jeanne löi miestänsä avokämменellä kasvoihin.

"Typerykset, miksi te tulitte minun perääni?"

"Ajattelimme, että sinä..."

Jeanne pyöräytti silmiään. "Sinä et ole

ikinä ollut tarjoamaan ajattelija. Kyllä minä olisin turvaan päässyt yksinkin, mutta nyt minun täytyy pitää huolta teistä kahdesta. No, tiedättekö jo minne menemme turvaan?"

Pierre katsoi poikaansa ja tämä pudisti päätään.

"Niinpä tietenkin. Selvä, itäsiipeen."

Portaita pitkin nousi kuolleiden joukko. Jeanne katsoi niitä pitkään ja naurahti: "Ne ovat yhtä hitaita kuin tekin. Sopisitte hyvin joukkoon."

"Jeanne..."

"Äiti..."

"No niin, mennään sitten", Jeanne hoputti ja he lähtivät juoksemaan.

He juoksivat itäiseen siipeen ja tulivat ainoalle käytävälle, joka yhdisti palvelijoiden tilat muuhun palatsiin.

Ovien takana oli jo muita ja he rakensivat barrikadia oven edustalle.

"Äkkiä nyt", Giuseppe huusi heille.

Toinen ovista oli jo suljettu ja sen eteen oli kasattu huonekaluja. He pujahtivat avonaisesta ovesta toiselle puolelle.

"Miten muut kulkuväylät?" Jeanne kysyi.

"Palvelijoiden käytävät? Lukossa kaikki. Tämä on jäljellä."

"Mahtavatko aateliset tietää tästä ovesta?"

Giuseppe kohautti olkiaan. "Toivotavasti. Me pidämme ovea auki niin kauan kunnes ensimmäinen lauma ilmestyy käytävälle. Sitten me tukimme aukon ja telkeämme oven."

Pierre ja Arnaud menivät auttamaan toisen oven salpaamisessa. He kantoivat huonekaluja aulaan, jossa kävi kova kuhina.

Giuseppe oli vanha mies ja seisoi sivummalla jakamassa käskyjä.

"On se kyllä ihmeellinen asia", Giuseppe pohti kun Pierre ponnisti raskasta liinavaatekaappia toisen päälle. "Joukko-voima. Ne ovat kuin muurahaisyhteiskunta. Yksin vähäisiä, mutta yhdessä..."

"Giuseppe, ei nyt!" Pierre tiuskaisi ja puski kaappia olkapäällään.

Juuri kun käytävän päähän ilmaantui harmaantunutta lihaa, he saivat viimeisen huonekalun tuotua valmiiksi.

Arnaud katsoi niitä haikeana.

"Ne tulevat, sulkekaa ovet! Ja rauha toiselle puolelle jääneiden sieluille."

He alkoivat kasata huonekaluja.

"Odottakaa!"

Herttua Charbonneau pöllähti käytävälle avonaisesta ovesta.

"Nopeasti, herttua hyvä!" Giuseppe huusi.

Herttua kiipesi huonekalukasan ylitse. Hänen takkinsa jäi kiinni tuolinjalkaan, mutta hän ei välittänyt siitä, vaan pyristeli takin yltään ja kiipesi. Jeanne auttoi hänet loppumatkan.

"Onko muita?" Giuseppe kysyi.

"Kuningas, mutta hän kieltäytyi tulemasta mukaani", herttua huohotti.

Giuseppe nyökkäsi. "Teljetään ovet."

He sulkivat raskaan puuoven ja kuolleiden joukko katosi näkyvistä. Oveen naulattiin puita poikittain ja lisää raskaita huonekaluja työnnettiin sen eteen.

"Kiitos", herttua Charbonneau sanoi.

Giuseppe taputti tätä selkään. "Teillä kävi tuuri."

"Niinpä", herttua sanoi. "Viimeisellä hetkellä ennen kuin suljitte oven."

"Niin, sekin", Giuseppe pohti. "Itse ajattelin enemmänkin sitä, että pari päivää myöhemmin Ranska olisi noussut vallankumoukseen. Te olette aatelin, teitä

olisi kohdannut giljotiini. Mutta nyt olettekin meidän kanssa samalla puolella."

Herttua katsoi kauhistuneena Giuseppea.

"Vive la révolution", Arnaud mutisi itseksensä.

Kuningas poukkoili huoneesta toiseen. Hän oli kasvanut ja elänyt tässä palatsissa koko ikänsä, mutta nyt, paniikin ja pelon vaikutuksesta, se tuntui enemmän Minoksen labyrintiltä. Hän ei tiennyt missä hän oli. Räkä ja kyyneleet valuiivat hänen kasvoillaan, eikä hän oikein tiennyt mitä hän etsi. Hän vain juoksi pois päin aina kun vastaan tuli uudesta huoneesta kuolleita alamaisia.

Olivatko ne tulleet tänne häntä varten? Jahtasivatko ne häntä? Miksi?

"Aah, menkää pois", hän parahti nähdessään käytävällä hitaasti liikkuvan mädän lihan armeijan ja perääntyi takaisin sinne mistä oli tullutkin. Hänen suutaan kuivasi.

Vasemmalla oli jälleen yksi huone, jota hän ei tunnistanut. Kiiltävälattiaisessa tilassa ei ollut huonekaluja vaan ainoastaan paksut verhot ja muotokuvia seinillä. Sitäkään huonetta hän ei ollut koskaan nähnyt. Huoneen poikki juoksi aatelin, jonka perässä ahnas kuolleiden joukko.

"Teidän ylhäisyytenne", aatelin hämmästytti kun hän tuli kohdalle. "Olette elossa."

Kuningas ei osannut sanoa mitään. Hän vain katsoi aatelista, joka katsoi takaisin.

Sitten aatelin jatkoi matkaa ja juoksi

oikealla olevien ovien luo ja avasi ne.

Ovesta purkautui lisää kuolleita, jotka kaappasivat aatelisen syliinsä.

Kuningas näki ensimmäistä kertaa läheltä kuinka kuolleet tarttuivat mädäntyneillä sormillaan sinne mistä vain sattuiivat saamaan kiinni. Kymmeniä käsiä rintapielissä.

Sitten tulivat hampaat. Se oli hidasta ja vääjäämätöntä liikettä. Hampaat repivät punaista lihaa, aatelinen huusi ja verta valui lattialle. Kuningas laittoi kätensä suunsa eteen vain oksentaakseen siihen ja rinnuksilleen.

Aatelinen katosi joukkoon ja huudot lakkasivat.

Kuningas astui askeleen taaksepäin ja lähti epätoivoiseen juoksuun. Käytävät olivat hiljentyneet. Kuului enää jalkojen laahaamisen tasainen humina.

Kuningas kääntyi seuraavasta kulmasta oikealle. Hän säikähti, sillä vastassa oli kuolleiden hidas muuri. Hän aikoi kääntyä takaisin, mutta takaa oli niin ikään tulossa hidas vaeltava mädän lihan nälkäinen armeija. Hän kääntyi vasemmalle, käytävälle, joka katkesi huonekalukasan takana oleviin suljettuihin oviin.

Kuningas juoksi hätäntyneenä oville ja yritti siirtää huonekaluja sivuun, mutta tuolit olivat takertuneet toisiinsa, eikä hänellä ollut voimia nostaa niitä.

"Avatkaa, kuninkaan nimeen!" kuningas huusi ahdistuneena ja paukutti ovea nyrkillään sieltä mistä onnistui ulottumaan. "Avatkaa!"

"Teidän ylhäisyytenne?" kuului hämentynyt kysymys oven toiselta puolelta.

"Käskän teitä avaamaan tämän oven. Ne ovat tulossa!"

"Te tulitte tänne sittenkin?" Se oli

herttua Charbonneau.

"Herttua, käskän teitä avaamaan ovet. Kuninkaan nimessä!"

Tuli hiljaista. Lopulta herttua Charbonneau jatkoi: "Olen pahoillani, teidän ylhäisyytenne. Ovien avaaminen tarkoittaa meidän kaikkien perikatoa."

Kuolleet lähestyivät kuningasta. Hän oli jumissa, ja hän saattoi jo nähdä niiden harmaantuneet mustuaiset.

"Mutta he ovat palvelijoita!" kuningas valitti. "Minä olen Ranskan kuningas!"

"He ovat ihmisiä siinä missä muutkin", herttua sanoi. "Sitä paitsi ei ole enää Ranskaa, jota hallita."

"*Vive la révolution*", kuului Arnaudin ääni. "*Des Morts*", hän jatkoi pienen tauon jälkeen.

Kuolleet lähestyivät ja hipoivat kuningasta.

"Mutta minä olen Ranskan kuningas!" hän huusi viimeisen kerran kun kädet vetivät hänet väkijoukkoon.

Versaillesin palatsissa, palvelijoiden siipeen johtavien ovien edustalla Ludvig XVI, Ranskan laillinen hallitsija peittyi kävelvien kuolleiden alle. Niillä oli niin nälkä. Oli ollut jo pitkään.

Nyt ne aterioivat kuninkaallaan. Kuninkaan kallo oli avattu ja kädet haparoivat kohti pehmeitä aivoja. Ja yksi käsistä kuului herttualle, jolla oli ollut oma pienempi palatsinsa lähellä Versaillesia. Herttua Aubertille.

Herttua kurottautui kohti kuningas Ludvig XVI:n aivoja ja kahmaisi itselleen kourallisen poimuista lihaa. Sitten hän vetäytyi takaisin, antoi seuraaville tilaa ja tarjosi kourallisestaan Geraldille, miehelle, joka joskus oli ollut hänen palvelijansa.

Ja he söivät yhdessä.

Joonas Kinnunen on turkulainen kirjoittaja, jota kiehtovat harvinaiset genreyhdistelmät ja draamankerronnan teoria. Hän on opiskellut luovaa kirjoittamista Turun yliopistossa ja kirjoittanut novelleja vuodesta 2011.